

Sovyet - Japon harbi tehlikesi şimdilik kalmadı

Japonya

Çin harbile meşgulken

Sovyetlerle harbi göze alamıyor

Japon ordusunun harbe razı olmadığı resmen bildirildi

Londra, 23 — Tokyo ve Moskovadan ve bilhassa Tokyodan gelen haberlerden Mançuri ile Sovyet Rusya arasında paylaşılmayan bir tepenin Sovyet askerleri tarafından işgali üzerine çıkan vahim ih-

tilâfın bir harbe sebep olmadan halledileceği anlaşılmaktadır.

Filhakika Japonya şu sıralarda askeri ve iktisadi bütün kuvvetlerini Çin harbi

Devamı 12 incede

Dahiliye Vekilinin yeni polislerle tavsiye ve hitabı

Eğer kendinizi halka sevdirmek, onu kendinize müzahir yapmak istiyorsanız Vazifenizde daima ciddî, vakur, dürüst ve nazik olunuz

Ankara, 22 (A. A.) — Bugün Ankara polis mektebinin ilk mezunlarına diploma tevzii münasebeti-

le parlak bir tören yapılmıştır. Merasime polis mektebinden bu sene Devamı 4 üncüde

Mareşal Fevzi Çakmak İzmirde teftişler yapıyor

Bugün Çeşmeye gidecek, yarın talebe kamplarını teftiş edecek

İzmir, 22 (Husufi) — Mareşal Fevzi Çakmak 18,55 te hususî trenle şehrimize geldi. Parlak merasimle karşılandı. İkametlerine tahsis edilen Atatürk Köşkünde istirahat etti. Gece Karşıyakada şerefine verilen ziyafet te bulundu. Mareşala General İzzettin

Çalışlar, general Kerameddin, general Muzaffer Muğlalı, hava müsteşarı albay Şefik refakat etmektedir.

Mareşal yarın teftiş için Çeşmeye gidecek, pazar günü talebe kamplarını görecektir, pazartesi günü de İzmirden ayrılacaktır.

Onuncu yerli mallar sergisi dün merasimle açıldı. Buna dair malûmat ve diğer resimler dünkü küşat merasiminden muhtelif sayfaları tes bit ediyor.

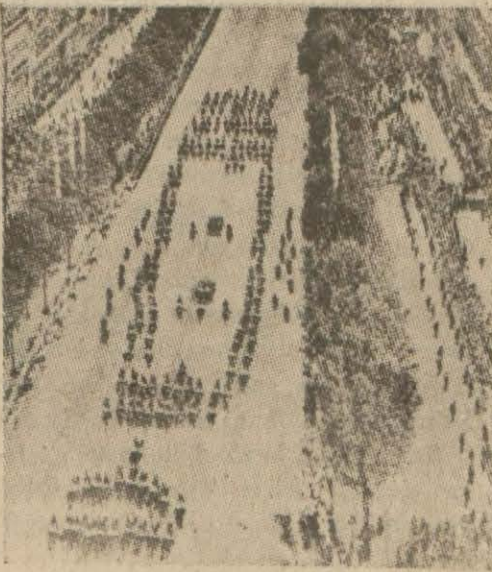

İngiliz kral ve kraliçesi Pariste Konkord meydanından geçerlerken... (Krahn bulun duğu otomobil ok işaretile gösterilmiştir.)

Fransız ve İngiliz Genel kurmay reisleri görüştüler

Müzakerelerde iki orduyu alâkadar eden sevkulceyş meseleler tetkik olundu

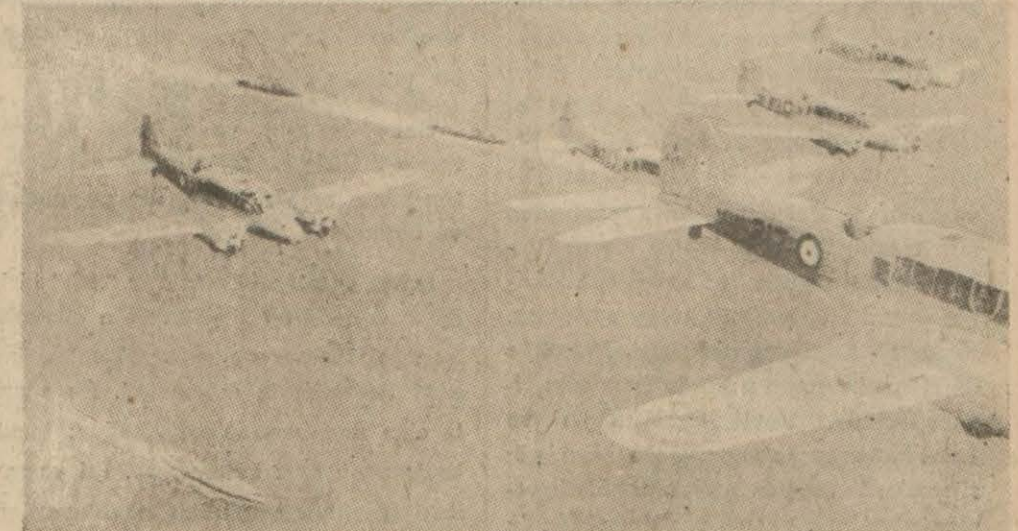
Paris 22 — İngiliz imparatorluğu umumî erkânı harbiye reisi Gor ve İngiliz Hava Nazırı Hor - Belışa, Villedeki Avustralya âbidesinin açılma merasiminde bulunmak üzere Fransa'ya gelmişlerdir. Fransa Başkumandanlık Genel Kurmay reisi General Gamelin, Ville hava meydanında kendilerine bir ziyafet vermiştir. Pari - Midi gazetesinin haber verdiğine göre, iki devlet askeri mümessilleri hususî konuşmalar yapmışlar ve iki orduyu alâkadar eden sevkulceyş meseleleri tetkik etmişlerdir.

Alay Sanzelizeden geçerken

İtalyan bahriyelileri İrlandada halkın tecavüzüne uğradılar

Dublen, 23 (A.A.) — Halihazırda iki İtalyan mektep gemisinin şehri ziyaret etmekte olan birçok talebesi, evvelki gece Devamı 12 incede

İngiliz kral ve kraliçesinin bulundukları yat Fransa'ya giderken Manş denizinde (Yata iki muhrip ve bir hava filosu refakat etmektedir).

Londralılar, Fransadan dönen Hükümdarlarını sevinçle karşıladılar

İngiliz Kralı, Löbröne gönderdiği bir telgrafla, Fransada gördükleri büyük hüsnü kabulden dolayı teşekkür etti

Paris 23 — İngiliz hükümdarları dün, Fransadan ayrılmışlar ve Londraya dönüyorlardı. Devamı 12 incede

Hariciye Vekili Romanyaya gitti

Tevfik Rüşti Arasın riyasetindeki heyet bu sabah "Zafer", torpitosile hareket etti

Romanya valide kraliçesinin cenaze merasimine hükümetimiz namına iştirak edecek olan hariciye vekilimiz Tevfik Rüşti Aras yanında, Bükreş elçimiz Hamdullah Suphi Tanrıöver, Cumhurreisliği yaverlerinden Naşid ve diğer ze-

vat bulunduğu halde bu gün saat 11,20 de Zafer torpitosu ile limanımızdan Köstenceye hareket etmişlerdir.

Tevfik Rüşti Aras ve yanındaki heyet cenaze merasiminden sonra Zafer torpitosuyla döneceklerdir.

HABER
AKŞAM POSTASI
Sahibi ve Neşriyat Müruri
Hasan Rasim Uş
İDARE EVİ: İstanbul Ankara caddesi
Posta kutusu: İstanbul 214. Telgraf adresi: İstanbul HABER
Yazı işleri telefonu: 23872
İdare " : 24370
İlan " : 20335

ABONE ŞARTLARI		
	Türkiye	Yabancı
Senelik	5.400 K.	5.700 K.
6 aylık	730 "	1.450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

Yabancı gözüyle İngiltere ve Fransa

(İngiltere kralı ve kraliçesinin Paris ziyaretlerine tekaddüm eden günlerde Fransa ve İngiltere Başbakanları arasında teati edilmiş olan mektuplar türlü tefsirlere uğramıştır. Tercüme ettiğimiz 18 Temmuz tarihli LÖ Tanın başmakalesinde bu hâdisenin mahiyeti izah olunmaktadır.)

Fransız hükümeti reisi, Daladiye ile İngiltere Başbakanı Nevil Çemberlâyn arasında bir mektup teatisi vukubulmuş olduğunun resmi mahfillerce teyit edildiğini bildiren Londra haberleri hayreti mucip olamaz. Fransa ile İngiltere arasındaki bağların her zamankinden sıkı olduğu ve iki devlet beyindeki münasebetlerin beynelmilel güçlüklerle bozulmıyacak kadar samimiyet ve itimat izleri taşıdığı şu anda, İngilizlerce de ısrarla beyan edildiği üzere, iki hükümet reisinin şahsi muhaberelemedi ancak normal bir vakıfadan başka bir şey görülemez. Fransız hükümet reisi ile İngiltere başbakanı arasındaki bu mektup teatisi, herhalde, İngiliz kralı ve kraliçesi taraflarından Parise yapılacak ve Avrupa için bugün en emin sulh inancası olan samimane itilâfın parlak bir teyidini teşkil edecek olan ziyaret arifesinde, (LÖ Tanın makalesi 18 Temmuz tarihli.) o ziyaretin mes'ut bir başlangıcı suretinde tefsir edilmekte bulunmak lazımdır. Daladiye ile Nevil Çemberlâyn arasında teati edilen mektupların muhteviyatı hakkında, pek tabii olarak, çok ketum davranılıyorsa da İngiliz gazeteleri, gene bu mektupların en müsait havayı yaratmış olduğunu yazmakta da tereddüt göstermiyorlar.

Bazılarının tahminlerinin aksine olarak iki hükümet reisinin böyle bir inisiyatif, iki devletin tamamıyla müvazi olan ve Parisle Londra tarafından tam tesanütle tatbik edilen dış politikalarının gidişinde her hangi değişikliğin ihbarı mahiyetinde tefsir edilemez. Fransız - İngiliz mutabakatı, Daladiye ile Bonenin geçen nisanı Londra'yı ziyaretlerinde, Nevil Çemberlâyn ve Lord Halifax ile yapmış oldukları görüşmelerde sağlam surette tekrar etmiştir, ve bu görüşmeler neticesinde de müşterek beyanat mahiyetinde bir tebliğ neşredilmiştir.

Malûm olduğu üzere bu tebliğden anlaşılıyordu ki Fransız nazırları 16 nisan tarihli İtalya - İngiltere anlaşmasını tamamıyla tasvip ediyorlar, İngiliz nazırları ise - Akdenizde sükûnun avdeti için İspanyada harbeden yabancı gönüllülerin geri çekilmelerine ait plânının tatbikini kolaylaştırmak iktiza ettiğinden - Parisle Roma arasında cereyan etmekte olan görüşmelerin de memnuniyet verici bir neticeye bağlanacağı ümidini açıkça izhar ediyorlardı..

Çekoslovakya meselesine gelince, tebliğde deniliyordu ki, merkezi Avrupada bahse konmakta olan meselelerin sulhçü ve adaletçi bir görüşle hallini temin maksadıyla en münasip tarzda yapılabilecek faaliyet hususunda Fransız ve İngiliz nazırları umumi surette mutabık kalmışlardır. Nihayet, bu tebliğde, hiç bir yanlış anlayışa mahal vermeyecek şekilde şu cihet de tasrih ediliyordu ki hükümet, 19 mart 1938 tarihli Londra mukavelesi mucibince tesbit edilmiş olan genel kurmaylar temasına icabı ve hile devam kat' surette karar vermişlerdir, ve çok samimi, çok kâmil münakaşalardan sonra, İngiltere ile Fransanın birbirine

Devamı 4 üncüde

Yabancı Gazetelerde Gördüklerimiz

"Allah, kralı muhafaza etsin!,"

İngiliz hükümdarları önünde bu eseri muvaffakiyetle oynayan artist, bir kaç saat önce kocasını kaybetmişti

Fransanın meşhur artistlerinden Rene Sen Sir İngiliz kralı ve kraliçesinin Pariste geçirdikleri ilk gece, onların önünde bir temsil vermiştir. Artist, İngilizlerin millî marşlarının ilk cümlesi olan "Allah kralı korusun," başlığını taşıyan bu eseri temsil ederken içinde büyük bir acı taşıyor ve göz yaşlarını zor tutuyordu. Çünkü, ondan bir kaç saat evvel kocasını mezara bırakmış, dönmüştü..

Rene Sen Sirin kocası tayyareci Hubert Lautner pazartesi günü kazaya uğramış ve ölmüştü. Cenaze merasimi salı günü yapılmış, fakat bu matem, o gün İngiliz kralı ve kraliçesini karşılayan Parisin sevinci içinde unutulmuştu.

Artist te, evvelce tesbit edilen programı bozmak istememiş, memleketin bu misafirleri karşısına çıkmaya teessürünün mani olmayacağını söylemiştir. Piyes temsil edilmiş ve Rene Sen Sir teessürünü yenmeye muvaffak olara rolünü umulduğundan fazla bir muvaffakiyetle başarmıştır.

Milyarder Karneci'nin torunu Mütevazi bir avukatla evlendi!

Aslen İskocyalı bir İngiliz olup Amerikada milyonlar kazanan Andriyu Karnecinin torunu Mis Luiz evlenmiştir.

Henüz pek genç olan bu milyarder varisi kız İngilterede uzun müddet kendisinden bahsettirmişti. Milyarderin servetine büyük mikyasta varis olacaklardan biri sayılan Luizin talii, Barbara Hutton'un başma gecenlerle mukayeseye imkân vermişti. Aynı şekilde, Amerikanın en büyük milyonerlerinden birinin kızı olan Barbara Hutton'un da uzun müddet kiminle evleneceği bir mesele teşkil etmişti. Barbara, tabasından kalacak altımların ziyası ile gözleri parlar - ken, kocasının da zengin bir adam olmasını istiyordu. Nihayet böyle birisiyle, bir prensle evlendi..

Genç kız, para ve asaletle saadetin temin olunamayacağını ancak evlendikten sonra anladı. Kocası ile geçinemedi ve boşandı.

Fakat ondan sonra tekrar "asıl" birisi ile evlenmesi herkesi hayrete düşürdü: Barbara Hutton bu sefer Danimarkalı kont Reventlovla evlenmişti. Bu adamla olan macerası da malûmdur: bugün kocasından ayrı bulunuyor... İki yaşındaki çocukları yüzünden mahkemelere gidiyorlar, hattâ kadın, kocasının çocuğu kırması tehlikesi içinde bir an rahat edemiyor.

Milyarder bir büyükbabanın torunu olan Luiz Karneci Miller ise Barbara Hutton misalinden ders almış gibi, zengin ve meşhur bir adamla evlenmek hevesine kapılmamış ve mütevazı bir avukatla evlenmiştir.

Kördüğüm çözülüyor Genç kadını kimin öldürdüğü anlaşıldı

Marcori Vok

Denize yuvarlandılar! İki genç, bir tayyare kazasına kurban gitti

İngilterede feci bir tayyare kazası olmuş, bir kızla bir genç kurban gitmişlerdir.

Marzet şehrinde, Karnaval kraliçeliği müsabakası için seçilen kızlardan biri Marcori Vok genç tayyareci Corc Bets ile havalanmıştır. Kendisi 16 yaşındadır, tayyareci de henüz 19 yaşında bulunmaktadır. Bundan evvelki uçuşlarında büyük muvaffakiyet göstermiş olan delikanlı, kızı havada fazla dolaştırmak istemiş olacak ki, denize kadar açılmışlardır.

Kaza burada vukua geliyor. Sahillerden uzaktan bir tayyarenin denize yuvarlandığını görüyorlar. Koşukları zaman, tayyareyi sahildeki kayalara çarparak parçalanmış bir halde buluyorlar. Tayyareci de ölü olarak bulunuyor. Yalnız kızın cesedi henüz bulunamamıştır.

Ailesinin söylediğine göre, Marcori ilk defa olarak tayyareye binirmiş..

Meşhur komik Eddi Kantor Avusturya ve Almanya- dan koğulan Yahudilere yardım ediyor

Meşhur komik Eddi Kantor aslen yahudidir ve bu gün binlerce lira kazanan bir sinema artisti olmakla ırkdaşlarını unutmuş değildir:

Avusturya ve Almanyadan koğulan yahudilere nasıl yardım edileceği milletlerarası konferanslarda münakaşa olunurken o da servetinin büyük bir kısmını bu uğurda sarfa karar vermiştir.

Bugün yazı geçirmek üzere ailesi ile beraber Londraya gelmiş bulunan Eddi Kantor evvelâ kendisi ortaya 35 bin İngiliz lirası koyarak bir iane listesi açmıştır. Bugün, bu iane listesi 50 bin İngiliz lirasını geçmiş bulunmaktadır.

Diğer taraftan, Eddi Kantor "tatil," esnasında Londrada kazandıklarını da yahudilere tahsis etmiştir. Artist Londradayken sık sık söz söylemekteydi. On dakika süren bu konuşma için kendisine 150 İngiliz lirası verilmekte-

Sabah gazeteleri ne diyorlar?

KURUN

Yeraltı servetimiz

HASAN KUMÇAĞI yazıyor:

"Bir buçuk yıl evvel Karabükte demir ve çelik fabrikasının temellatma töreni yapıldığı zaman bu fabrikada kullanılabilecek demir cevherinin Avrupadan getirileceği sözü birçok kimselerin keyfini kaçırıyordu. Aradan çok geçmedi. Divriki demir madeni keşfedildi. Meğer bu Divriki demir madeni Anadolunun en eski tarihlerinde bile işlenilmiş. Hattâ Evliya Çelebi seyahatnamesinde buradaki demir madeninin hararetle bahsetmiş. Garip değil midir ki meşhur İsveçli kâşif Doktor Örjan Olsson de "Arzun fethi," adındaki altı ciltlik eserinin birinci cildinde Orta Anadolunun eskiden Cappadoce krallığı denilen bölgesinde - ki Sivas ve Divriki taraflarına düşer - demir madenli işletilmiş olduğunu söylüyor. Sonra bazı eski kitaplar Trablayı "Maden memleketi," diye tavsif ediyorlar.

Demek ki Türkiye topraklarının altında eski insanların bildikleri ve istifade ettikleri bir takım tabii servet kaynakları tarihi hâdiseler neticesinde unutulup gitmiş. Evliya Çelebinin ve İsveçli kâşif Örjan Olssonun kitaplarında bahsettikleri Divriki demir madenini yeniden bulmak için Maden Araştırma Enstitüsünün bu madeni yenisinden keşfetmesi lâzımgelmektedir.

Zannediyoruz ki Türk Dili Araştırma Kurumu nasıl eskiden dilimizde kullanıldığı halde zaman ile unutulmuş olan kelimeleri derleme usulü ile eski kitaplardan ve halk ağzından toplıyorsa memleketimizin toprakları altında saklı duran ve zaman ile unutulmuş bulunan türlü madenleri de gene eski kitaplardan ve halk arasında yapılacak anketlerden meydana çıkarmak için bir hareket uyandırmakta ihtiyac var..

CUMHURİYET

Ankara radyosu

NADİR NADİ başmakale sütununda yazıyor:

"Köylere, mekteplere, kızlara radyo temini çarelerini ararken işlemeğe başlamak olan Ankara radyosunun programlarını da yalnız şehirlilere hitap ediyormuş gibi hazırlamamıza dikkat etmeliyiz. Biz, her köy Ankara'yı dinliyormuş gibi hareket etmek, programları ona göre hazırlamakla mükellefiz. Köylü nasıl ve ne türlü çalışmalı? Araştırmalıyız.

Radyodan edilecek istifadeler arasında garp musikisinin metodik bir şekilde yayılması ve öğretilmesi bahsi de vardır. Her mektepte bir radyo bulunursa müayyen saatlarda, Ankara merkezinden idare edilmek şartıyla, muallimin nezareti altında çok faydalı neticeler elde edilebilir. Bu dersleri halk da istifade ile takip eder. Bu ve buna benzer birçok meseleleri hallettiğimiz zaman radyodan tahminimizin üstünde faydalar göreceğimize şüphesizdir.

Değerli Ali Çetinkayanın, radyo potansiyamızı için münevverler arasında bir anket imkânı hazırlaması memleket kumârüne büyük bir hizmet olacaktır.

TAN

İnkılâp hareketleri ve Belediye

M. ZEKERİYA SERTEL yazıyor:

"Hükümetimiz, gazino, plâj, lokanta gibi yerlerde fiyatların ucuzlatılmasına karar veriyor. Belediyede bir tereddüt. Belediye tetkik edelim. İçtimalar, fiyat listelerinin tetkiki vesaire derken, iş ucuzluğunun ve hükümetin bu mühim düşüncesi altında kalmak tehlikesi geçiyor. Hâlâ gazinolar, lokantalar, plâjlar sınıfları ayrılmış fiyatlar tesbit edilecek ve karara bağlanacaktır.

Hükümet kanun çıkararak perakende satışların maktu fiyatla yapılmasını emrediyor. Belediyede bir tereddüt. Bir halk devri, bir tetkik devri geçirmek ve bununu tedricen tatbik etmek fikri hâkim oluyor.

Sanki hükümet başka, belediye başka. Bir İnkılâpçı, bir İnkılâbı durduramaz. Belediye hükümet gibi azimli, kararlı, enerjik ve inkılâpçı olmazsa, bütün inkılâpçak radikal tedbirler akim kalmaya mahkumdur..

dir. Eddi Kantor bu parayı almıyor, onu da diğer bir iane listesine sermaye olarak koyuyor.

Toplanan bu paralarla, Almanya ve Avusturyadan kaçmış olan yahudilerin çocukları Amerika veya İngiltere'de mekteplere verilecek ve tahsilleri tamal tirilecektir.

Hayata dair Yabancı milletler

BİR milleti sevmemek, onu iyice tanımamak demektir. "Hiç tanınamamaktı, demedim: meselâ Patagon. Yalılar veya Eskimolar gibi adlarından başka hemen hiçbir şeylerini bilmediğimiz insanlara ne muhabbetimiz olduğunu söyleyebiliriz, ne de husumetimiz. Ancak sa'hi bir surette tanıdığımız milletleri sevmeyi söyleyebiliriz meselâ bizim memleketimizde çok tesadüf edilen, fransızca okudukları için Almanlardan veya almanca okudukları için Fransızlardan nefret edenler gibi. Bunların her iki cinsi de, hiç şüphesiz ki son derece gülünç insanlardır. Fransa'da okuduğu için Almanları sevmiyen adam Alman şirinden, felsefesinden, ilminden haberi olmadığını ilân ediyor demektir; bundan başka kendisinin, her ne duysalar kanın, bizzat hüküm vermekten âciz oldukları için başkalarının verdikleri hükümlere körükörüne uyan insanlardan olduklarını ispat ederler. Fransa'da bazı muharrirler ve fikir adamları, bilhassa harb zamanlarında veya harb zamanlarını hazırlamak maksadıyla halka Almanların yalnız kötü ve gülünç taraflarını, bir hayli de kendi karihalarından ilâve ederek - anlatmışlardır. Almanların da Fransızlar için yaptıkları gibi. O milletlerin kendi adamlarının bu gibi telkinlere kapılmakta birtakım menfaatlere elverişli, bizim için ayıbdır. Yalnız Fransızlar, Almanlar gibi şanlı bir ilim ve sanat tarihi olan milletleri değil, medeniyet âleminde onlar kadar iş görmemiş olanları bile sevmeyişimizden bahsetmek doğru değildir.

Ferdler sevilir, veya sevilmez. Bir insanın, kendi milletinden başka bir milleti toptan sevmesi de ne demektir? Shakespeare dünyanın belki en büyük sairidir diye City'de işi gücü para düğümek olan İngiliz bangerinin de sevmeyi bir adam olduğunu mu iddia ediyor? Landru bilmem kaç kadını parçalamış veya yakmış diye bütün Fransızların fiyactinde vahşet bulunduğunu mu söyleyebiliriz? hiç şüphesiz Bergson gibi "Landru de Fransız cemiyetinin mahsulüdür; her cemiyet hem büyük ve iyi, hem de aşağılık ve kötü insanlar yetiştirir; bunun için - kendi mensub olduğumuz cemiyetten başka - hiçbirini toptan sevmek veya toptan sevmemek caiz değildir. İyi ve büyük ferdlarini severiz, onların namlarına, eserlerine hürmet ederiz, kötülerine olan nefretimizi söyleriz. Ne iyi, ne de kötü denebilecek olan büyük kitleye gelince, bu arz üzere yaşamak gibi müşkül vazifeyi başarmaya çalışan birer insan oğlu oldukları için, selâmetlerini dileriz.

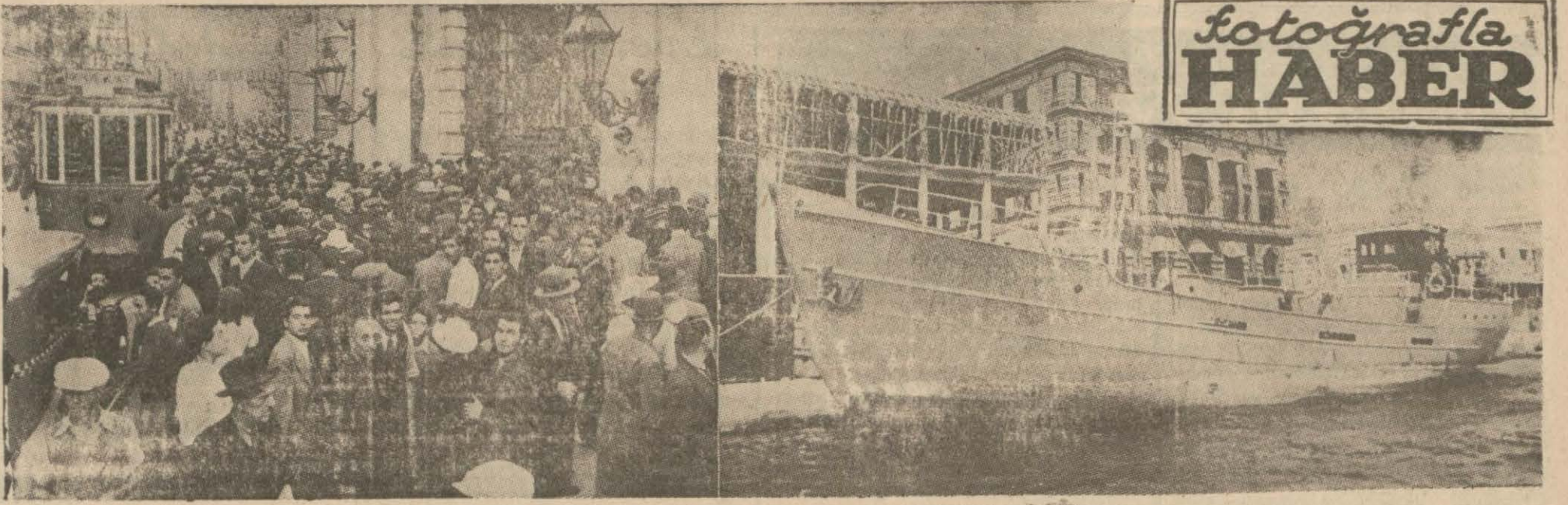
Hele muhabbet veya nefretimiz bir millete değil, bir ırka teveccüh edince bütününe tuhaf oluyor. Üçü de Latindir diye bir Romanyalıyı, bir Fransızı, bir de Paraguay'lıyı bir tutup bunları meselâ bir İsveçliye karşı çıkarmak, yirmilerci asır insanlarının tasavvur edebileceği en gülünç hareketlerdir. Bunlar da görülmüyor değil, Latın veya Cerman ânkaları da vardır; şimalciler, cenubcular olduğu gibi. Bunların çok büyük fenalığı oluyor; bir kere bazı milletlerin eserlerini, tarihlerini hiç merak etmiyoruz. Cerman muhabbetine kapıldıkları için, meselâ bir Fransız veya İtalyan muhabirinden bahsedildiği zaman hemen omuz sallıp: "Adam sende! Latın değil mi? Bir hayır gelmez, diyenleri bile gördük. Bu bir şey değil, bazılarımız da İtalyan milletini sevdikleri için onun ortaya attığı her şeyi akideyle benimsiyor, bize de hak yoldur diye göstermeye kalkıyor. Meselâ Alman devletinin bu günkü ideolojisi; o, tamamiyle Almanlara mahus bir şeydir: bir Türkün Hitler'e olmağa kalkması, şahsi menfaatli icabı ile çirkin bir şeydir; o da değilse, doğrusu, acınacak bir haldir.

Nrullah ATAÇ

Bursalı Öğretmenler

Bursadan 30 kişilik bir öğretmen kafesi kültür direktörü Fahrinin başkanlığında Trakya tetkik gezisine başlamak üzere bugün şehrimize gelecektir.

Harb sahasını, mezarlıkları ve Mehmet Çavuş âbidesini ziyaret edecek Trova kazı alanını ve okulları gezmek incelemelerde bulunacaklardır.

* Onuncu yerli mallar sergisi dün Galatasaray lisesi binasında İktisat vekili Sakir Kesebir tarafından merasimle açıldı. Merasime sanayi birliği umumî kâtibi Halit Güleriyüzün bir nutkile başlandı. On sene evvelki sergi ile bugünkü sergi arasında bir mukayese yapan umumî kâtip bilhassa dedi ki:

"Birinci yerli mallar sergisile onuncu arasındaki fark, yalnız sanayimizin inkişafını ifade eden bir sergi değildir. Onuncu sergi bizde sergiciliğin ilerleyişini gösteren ve yerli malına karşı olan umumî kanaatlerin değiştiğini gösteren bir sergidir..

Halit Güleriyüzden sonra İktisat vekili bir nutuk söyledi ve bilhassa sözlerinde şu noktaları tebarüz ettirdi:

" — Hükümet, başvekilimin geçen seneki vaadini bu sene tahakkuk ettirmek

amindedir.

"Bu azim, İstanbulu, yakında, güzel ve daimî bir sergi binasına kavuşturacağı şüphesizdir.

"Bu sergilerin her sene teşhir ettikleri eserler, memleketimizin sanayi sahasındaki terakki ve inkişafı gösteren birer nümune sayılabilir.

"Bu yolda devamımızın, memleketi getirdiği refah ve inkişafı yakından takip etmek hususundaki azmimiz kâtidir..

Müteakiben sergi gezildi. Resimde, sergi kapısına biriken kalabalık görülüyor.

* Denizbank tarafından Almanyada yaptırılan su tanklarından ikincisi de dün gelmiştir.

ŞEHİRDE VE MEMLEKETTE

Cumhuriyetin 15 inci yılı Başarılan işleri anlatan eserler hazırlanıyor

Cumhuriyetin on beşinci yılında - o - nuncu yılda da olduğu gibi - rejimin her sahada vücuda getirdiği inkılapları, ileri hamleleri, kurulan eserleri ve alman neticeleri tebarüz ettirecek kitabların, tabloların ve istatistiklerin bastırılması için faaliyete geçmiştir. Bu iş için bütün alâkadar makamlar ayrı ayrı faaliyetinde bulundukları. Bütün vekâletler kendi sahalarında on beş yılın faaliyetini canlandırın eserler hazırlamakta olduğu gibi Sümerbank, Etibank, Denizbank, Ziraat ve İş bankaları, devlet ziraat işletmeleri kurumları da ayrıca büyük eserler hazırlamaktadırlar.

Diğer taraftan cumhuriyet halk partisi tarafından halkevlerinin faaliyetini de içine alan ve rejimin bütün işlerde umumî olarak muvaffakiyetini gösteren bir eser hazırlandığı gibi, ayrıca parti - nin şubeleri tarafından da eserler hazırlanmaktadır.

Bütün bu eserler devlet matbaası tarafından basılacaktır.

Madenlerimizin işletilme vaziyeti

Etibank umum müdürü İhami Pamir bulunduğu bir beyanatta bankanın vaziyetini anlatarak şu malûmatı vermiştir: " — İngiltereden alman 16 milyon kre dinin 6 milyonu madenlerimizin işletilmesine tahsis edilecektir. Madenlerin işletilmesini Etibank üzerine aldıktan beri istihşalât mütemediyen artmıştır. 1931 de 4.131.802 liralık maden istihşal olduğu halde 1937 de istihşalât 7 milyon 791,146 liralıktır.

İngiltereye 6 milyonun memleketimiz istihşalâtı ile ödeneceği kaydı bizim lehimize olan gerâitten biridir.

Kuarshan bakır madeni geçen sene denberi işletilmeye başlanmıştır. Ergani madeni sene sonuna kadar istihşalâta başlayacaktır. Nurgul madeni de bu sene işlemeye açılacaktır.

Sahillerimizdeki iskele ihtiyacı

Denizbank, sahillerimizdeki iskele ihtiyacı üzerinde esaslı bir tetkik yapmaktadır. Yeniden inşası lâzıgmeden iskelelerle tamir ve tadil edilecek iskeleler tesbit olunmaktadır. Bütün yurdadaki iskelelerin esaslı bir programla mükemmel bir şekle getirilmesi için belediyelerle temasa geçilerek ve banka tarafından yaptırılması lâzıg gelen iskeleler de yaptırılacaktır.

İlk olarak İzmirde Mordoğanda bir iskele yapılacaktır.

Ankara radyosunun programı hazırlandı Neşriyat programlarını daimî olarak bir komisyon tertip edecek

Yeni Ankara radyo istasyonunun vaziyeti ve işletme işleri hakkında izahat verib direktif almak üzere şehrimize gelen ve nafia vekili Ali Çetinkaya tarafından kabul edilen yeni istasyonun müdürü Hayreddin Ankara'ya dönmüş - tür.

Yeni istasyonun daimî kadrosu tamamen taayyün etmiştir. Yalnız kadroda bulunan bazı münhaller için imtihanla yeni elemanlar alınacaktır. Ezcümle studyonun radyo diffüzyan kısmında çalışacak makinisti seçmek üzere salı günü İstanbul ve Ankara'da bir imtihan yapılacaktır.

Yeni istasyonun programlarını tesbit edecek olan heyet de teşekkül etmiştir. Bu heyet, muhtelif komiteler halinde istasyonun alaturka, alafranga, temsil ve konferans ve propaganda servisleri programlarını hazırlıyacaktır. Ankara radyosunun neşriyatını daimî olarak bu komisyon idare edecektir.

İstasyonda ilk devrede çalışacak artistlerle daimî olarak muavenetlerinden istifade edilecek zevat bu günlerde seçilecektir. Artistler fasılal devrelerle değişeceklerdir.

İstanbul radyosu ayrıca neşriyatta bulunmakla beraber sık sık Ankara istasyonu ile faaliyetini birleştirecektir.

Yılan hikâyesi! Adliye sarayı mo'ozları 26 bin lira harcana- rak Ahırkapıya dökülecek

Gelen malûmata göre maliye vekâleti, İstanbul millî emlak müdürlüğünün müteahhid Hikmet Üstündağ hesabına eski adliye sarayı molozlarının kaldırılarak denize dökülmesini tasvib etmiştir. Evvelce yapılan hesaplara nazaran bu iş için 26.000 lira sarfolunacaktır.

Hazırlanan projeye göre adliye sarayının enkazının deniz kenarına boğaltılması için Sultanahmetten Yenikapı ile Ahırkapı arasındaki sahil kısmına kadar dekovil hattı döşenecektir. Bu hatın istifade edilecek molozlar esasen manzarası pek de iyi olmayan surların önündeki sahil parçasına dökülecektir. Bu suretle hem burada sahil kısmı tesbit edilecek, hem de ilerde bir rihtim yapılabilmesi için imkân hazırlanmış olacaktır.

Millî emlak idaresi müteahhitten bu parayı bilâhare almaya çalışacaktır.

Dördüncü yan- gından sonra... Kimya Enstitüsünde tedbir alınıyor

Evvelki gece Cağaloğlunda üniversite kimya enstitüsünde çıkan yangının sebebi henüz meydana çıkarılmamıştır.

Üniversite, profesör Arnd ve Pr. Gross ile doçentlerden Baha Erdemi yangının sebeplerini araştırmaya memur etmiştir.

Aynı zamanda bu heyet, enstitüdeki parlayıcı maddeleri tasnif edecek ve bir yangın tehlikesine mâni olmak üzere binanın bodrum katına yerleştirilecektir.

Sahra Jandar- ma teşkilâtı Seferberlikte ne gibi hizmetler görecek?

Ankara, 22 (Hususi). — Dahiliye Vekâletince hazırlanan sahra jandarma hizmeti hakkındaki talimatname-vekiler heyetince kabul edilmiştir.

Talimatnamenin birinci maddesine göre sahra jandarması, seferberlikte ordu cephesi gerisinde ve manevrada disiplini temin, dağıtma yerlerinde, ambarlarda, parklarda, istasyonlar, caddeler üzerinde intizamı muhafaza, gidiş, geliş tanzim, kıtasından geri kalan, kaybolanların toplanarak sevk; bulagık hastalıklara karşı mücadele bakımından verilmiş olan talimata göre ve diğer bakımlardan ahalî göz altında bulundurmak, salâhiyeti olmıyanların tekâlifi harbiye yapmalarına ve yağmacılığa mani olmak, sivil halkı her türlü tecavüz ve yağmaya karşı korumak, casusluğa mani olmakla mükelleftir.

Bu ödevleri ne suretle yapacağı talimatnamede gösterilmiştir. Diğer bir maddeye göre de talep vukuunda sahra jandarmasına yardım etmek, orduya mensup her ferdin vazifesi dir.

Bira şişesile.. Bir adam ağır yaralandı

Dün şehrimizde gene iki ağır yaralama vakası olmuştur. Bunlardan biri gece yarısı saat 24 te Beyoğlunda köfteci Halil'in dükkânında vukua gelmiştir. Dükkânda bulagıkçılık eden Ahmetle, garsonluk yapan Mehmet gece dükkânda müşteri kalmadığı sırada birbirleriyle şaka etmeye başlamışlardır. Bu sırada şaka birdenbire kızışmış ve kavgaya dökülmüş tür. d ü k k â n d a da kimse bulunmadığından Ahmetle Mehmet birbirlerine girmişler ve bu sırada Ahmet rafta duran bir bira şişesini kaparak olan kuvvete Mehmedin kafasına yerleştirmiş - tir.

Vuruş o kadar şiddetli olmuştur ki ka. lın bira şişesi parçalanmış ve cam kırıkları Mehmedin kafasına saplanmış - tir. Kanlar içinde yere yuvarlanan arkadaşını gören Ahmet şaşırmış ve kaçmak istemişse de yetişen polisler tarafından yakalanmıştır. Mehmet derhal hastaneye kaldırılmıştır.

Diğer yaralama vakası Sarıyerde iki arabacı arasında olmuştur.

Sarıyer maden mahallesinde oturan araba sürücüsü Hüseyin ile aynı mahallede oturan Mehmet dün öğleden sonra araba durak yerinde sıra almak yüzünden kavgaya tutuşmuşlar ve Mehmet koyundaki bıçağını çekerek Hüseyinin göğsüne ve diğer birkaç yerine saplamış - tir. Etraftan yetişenler elindeki bıçağıle Mehmed'i yakalamışlar ve yaralıyı da tedavi altına almışlardır.

Küçük Haberler

İÇERDE:

* Ortaokullarda çifte tedrisat için orta tedrisat umumî müdürü ile kültür direktörü şehirde mektepleri dolaşarak tetkikat yapmaktadır.

* Orman fakültesinin imtihanları bitmiş ve 20 genç mezun olmuştur.

* Muamele vergisinde son yapılan değişikliğin dolayî makarnacılar mürekkep bir heyet, şikâyetlerini bildirmek üzere Ankara'ya gitmiştir.

* İnhisar maddelerinin son bir sene için deki satışı, geçen senenin 3 milyon fazla, 57 milyon liradır.

* Havası müsait olan yerlerde sanatoryomlar açılmasına karar verilmiştir. Bu arada, havası bu bakımdan en iyi bir yer olan Ecevitte de bir sanatoryom açılacaktır.

* Sivasta bir akşam kız sanat okulu açılacak, Edirnedeki kız enstitüsü haline konulacaktır.

* Hendese kitabı için Maarif vekâletinin açtığı müsabaka neticelenmiş ve birinciliği Ankara Gazi lisesi riyaziye öğretmeni Arif kazanmıştır.

* Apartmanların 3 sınıfa ayrılmasına karar verilmiştir. On ikiden fazla dairesi olanlar birinci, sekizden fazla olanlar ikinci, daha aşağı olanlar üçüncü sınıf sayılacaktır.

* Belediyede bir istidlak müdürlüğü kurulmasına karar verilmiştir. Bu idare, imar işleri münasebetiyle şehirde yapılan istidlaklarla meşgul olacaktır.

* Fındıklıda Mimar sinanın eserlerinden Molla Çelebi camisinin avlusu odun deposu olmaktan kurtarılmış ve taminine lüzum gösterilmiştir. Etrafındaki meydan park yapılacaktır. Nisantaşındaki Teşvikiye camisi de tamir edilmektedir.

* İktisat vekâleti tarafından, Ankara'da bir bez kongresi toplanmasına karar verilmiştir. Kongrede memleketin muhtelif yerlerinden dokunan bezlerin cinsi tesbit edilecektir.

* Belçikada toplanacak olan heyet ilmi kongresine memleketimiz namına rasathane doçentlerinden Nüzhet Toydemirle Tefvik Okyay gideceklerdir.

* Geçen bir hafta içinde gümrük muhafaza teşkilâtı, birisi ölü kırk kaçakçı dört yüz kırk altı kilo gümrük kaçağı, iki yüz dokuz kilo inhisar kaçağı, dört ka-yık, yirmi iki kaçakçı hayvanı ile otuz iki fişek ele geçirmiştir.

* İtalyan sefirinin tekaüt yaşı geldiği ve yerine hariciye erkânından Depappe'nin tayin edileceği söylenmektedir.

* Halic şirketinin vaziyetini tayin etmek üzere belediye ile İktisat vekâleti arasında temaslara başlanmıştır. Karar yakında verilecektir.

* Sebze ve meyve fiyatlarında mufavas-satların tesirini tetkik etmek üzere alâkadarlara belediye tarafından emir verilmiştir. Alınacak tedbirlerle fiyatlar ucuzlatılacaktır.

* Edirnekapi - Eyüp yolunun esaslı surette tamirine karar verilmiştir. Yol cumhuriyet bayramında açılacaktır.

* Şirketihayriyenin 76 numaralı yeni "Sarıyer", vapuru pazaritesi günü davetlilerle ilk seferini yapacaktır. Ertesi günden itibaren seferlerine başlayacaktır.

* Plajlara kedi ve köpeklerin sokulması yasak edilmiştir.

* İzmir sergisine haricden iştirak eden firmaların mallarını da teşhir etmelerine müsaade olunmuştur.

Eski Fas sultanı

Roma ve Berlini ziyaret edecek

Cebelüttarik, 22 (A.A.) — Eski Fas Sultanı Mollai Abdülâziz, beraberinde haremi olduğu hale Napoliye hareket etmiştir.

Eski sultanın Roma ve Berline gideceği tahmin edilmektedir. Sultanın kâ-tibi, matbuat mümessillerine beyanat-ta bulunarak müşarünileyhin bu seya-hatı shhî eshaptan dolayı yapmakta olduğunu söylemiştir.

Gökten düşen koca!

Aaş, macera ve his romanı

DIŞARDA:

* Amerika maliye nazırı Morgen Thau yanında refikası ve üç çocuğu olduğu halde bugün Pariste beklenmektedir. Amerika maliye nazırı pazar günü reisicumhur tarafından kabul olunacak ve Fransız ricaille temaslarda bulunacaktır. Salı günü de mezuniyet müddetini geçirmek üzere Fransanın cenubuna gidecektir.

* Dün Marsilyada maskeli ve silâhlı beş şakî, memurların maaşlarını vermek üzere bankadan para almış olan Nafia işle-rine ait bir idarehaneyi basarak yüz bin frank almış ve otomobille kaçmışlardır.

* İki kruvazör ve dört torpidodan mürekkep bir İtalyan filosu Yugoslavyanın başlıca limanlarını ziyaret etmek üzere Tarant'dan hareket etmiştir. Filonun bu ziyaretini "Yugoslavya ile İtalya arasındaki tesanüdî takviye için," bizzat Muro-lini istemiştir.

* Bugün Yugoslavyada başvekil Stoyadinoviç, ellinci yaşını idrâk edışı münasebetle merasim yapılmaktadır.

* Hitler, Alman deniz tezgâhlarını teftiş etmek üzere dün Kiele'ye gitmiştir.

* Avusturyanın eski Londra elçisi Baron Frankstein İngiliz tabiiyetine girmiş ve İngiliz dahiliye nazırı kendisine bu babtaki vesikaları tevdi etmiştir.

* Dün Bulgar mebusan meclisinde saat 16 da başvekil meclisin 24 üncü fevkalde içtimainın tatili hakkında kralın tezkere-sini okumuştur. Meclis, anayasa mucibince önümüzdeki 28 ilkteşinde açılacaktır.

* Kudüste üç yahudi muhacirinin hü-cuma uğradığı ve dört kişinin öldüğü bil-dirilmektedir. Şehirlerde gerginlik şiddetli muhafaza edilmektedir.

* Londrada Yahudi ajansı ve Newyork'da da yahudi bülteninin İtalyadaki muhabiri Kleinerler İtalyandan tardolunmuştur.

* Londrada Alman büyük elçisi dün Çemberlaynla görüşmüştür. Büyük elçi bu gün Almanya'ya hareket edecektir.

* İngiliz Avam kamarası, ücretli mezu-niyet kanununun üçüncü kiraatinde dün-katı olarak kabul etmiştir.

* İranın Moskova büyük elçisi Sepahbâdi Paris büyük elçiliğine tayin edilmiştir.

Dahiliye Vekilinin yeni polislere tavsiye ve hitabı

Baştarafı 1 inci de-
gikan emniyet memurlarımızın zafer â-bidesine çelenk koymalarıyla başlan-mış ve burada mızıkannın iştirakiyle söyle-nen istiklâl marşını müteakib mektebin birincisi heyecanlı bir hitabede bulunarak arkadaşlarını and içmeye davet etmiştir.

Zafer âbidesi önündeki bu merasim-den sonra emniyet anıtına giden mezun-lar bu anıt önünde de tezahüratta bulunduktan sonra mekteplerine dönmüşlerdir.

Mektebin bahçesinde yer alan genç emniyet unsurları genel kurmay asbaşkanı orgeneral Asım Gündüz ve onu ta-kiben de dahiliye vekili ve parti genel sekreteri Şükrü Kaya tarafından teftiş edildikten sonra mektebin salonuna ge-çilmiş, ve istiklâl marşını müteakib mekteb müdürü polislin meslek ve memleket bakımından hizmetlerini tebâruz et-tiren bir hitabede bulunmuş ve mekteb birincisi buna karşılık olarak verdiği cevapta, kendilerinden beklenen vazifeyi ifada, arkadaşlarının hiçbir zaman tereddüd göstermeyeceğini teyid etmiştir.

Bu hitabeleri, dahiliye vekili ve par-ti genel sekreteri Şükrü Kayanın nutku takip etmiş ve bundan sonra da, yüksek, orta ve ilk sınıflardan mezun olan birincilere Asım Gündüz ve jandar-ma kumandanı Naci tarafından diploma-lar tevzi edilmiştir.

Dahiliye vekili ezclimle şunları söylemiştir:

"— Sayın generaller, aziz arkadaş-lar;

Mektebin müdürü ve genç talebenin polis hakkındaki güzel sözlerini dikkatle ve zevkle dinledim. Bunlara ilâve edilecek büyük bir şey olmadığımı tahmin ediyorum. Fakat, zabta kuvvetlerinin en son mes'ul âmiri olmak sıfatıyla bunlara müsaadenizle, ben de birkaç söz ilâ-ve edeyim.

Bir memleketin emniyeti mevzuu bahs olurken evvelemirde ve ön safta akla ordusu gelmek lâzımdır. Bir memle-

Evelki geceki zelzele

İstanbul, 22 (A. A.) — Dün gece saat 23 ü 27 dakika 4 saniye geçe şiddetli bir zelzele kaydedilmiştir. Merkez üstünün İstanbuldan mesafesi 440 kilometre tahmin edilmektedir.

Aksaray (Konya) 22 (A. A.) — Du-gece saat 14 de gımal cenub istikametinde ve üç saniye devam eden orta şiddette bir hareketiarz hissedilmiştir. Bina ve nüfusa ziyat yoktur.

Çankırı, 22 (A. A.) — Bu gece saat 12 de zelzele oldu. Hasarat yoktur.

Yabancı gözüyle

İngiltere ve Fransa

(Baş tarafı 2 inci de)

pek sıkı bir menfaat birliği ile bağlı oldukları da bir kere daha teslim edilmiştir.

Beynelmîl vaziyetin bugünkü inkişafı karşısında, Fransız - İngiliz münasebetlerinin şimdiki halini sıhhatle tesbit için 29 nisan müşterek beyana-tının esaslarını hatırlatmak elbette faydalıdır.

İki hükûmetin mütemadî elbirliği bu şartlar içinde tesis olunmuş ve zaman-danberi de bu esaslara göre inkişaf etmiş, Nevil Çemberlâynın Avrupa öl-güsünde geniş bir yaklaşıma ve anlaşma politikası lehindeki teşebbüsleri de bu esaslar dairesinde alınmıştır.

Kral ve kraliçeye karşı Parisin ve Fransanın göstereceği iyi kabul dün-ya'ya anlatılacaktır ki iki büyük liberal devletin dostluğu yalnız siyasi sebeplere tekabül etmekte olmayıp bilhassa, bir siyasi entrikanın, haricden gelecek hiç bir manevranın şaşırtıp za-yıflatmayacağı harp ve harp sonrası tecrübelerinden doğma derin hislere de tekabül etmektedir.

ordusudur. Dışta sulhün, içte sükûnun ilk ve son koruyucusu odur. Türk ordusunun vazifesini nasıl ve ne kadar iyi yaptığını cihan bilir ve icabında nekadarkı iyi yapacağına da milletçe sonsuz emniyetimiz vardır. Yüksek kudretli ve yüksek kıymetli ordumuzu her vakit ve her vesile ile hürmetle ve minnetle yadetmek, onu sevmek ve onunla öğrenmek bizim için hem şerefli bir vazife ve hem de zevkli bir gereftir.

Memleketin dış ve iç sulh ve sükûnuna liyakatle temin eden ordunun yanında da bilhassa iç emniyet için akla gelen diğer aslı unsur da zabta kuvvetidir. Siz polisler, bu kuvvetin mühim bir cüzünü teşkil ediyorsunuz. Diğer mühim bir cüzü de jandarmalarımızdır. İkisi de bir bütünü, birbirinden ayrılmaz ve birbirini tamamlayan kıymetli ve aslı parçalar. Diğer zabta kuvvetleri de bu asıllara inzımmam eder. Hepsinin hizmetleri büyük, vazifeleri ağır ve şerefleri yüksektir.

Türk polisi bugüne kadar meslek ve insanlık şan ve şerefini muhafaza etmiş şan şeref onun derin, kuvvetli bir an'anesi haline gelmiştir.

Esasen unutulmamak lâzımgelir ki, Türk milleti vakur, ciddi, sakin, nazik ve ağırbaşlı bir camidir. Bu camianın bariz vasıflarından biri de, şerefine, haysiyetine ve izzetinefsine bağlı olması, şahsî ve millî şerefini ve gururunu şuurla ve hassasiyetle taşımalarıdır. Kendisinin yapacağı taarruzlara derhal ve şiddetle cevap vermesi bu duygularının, bu hislerinin bir aksülâmelidir. Türk polisi evvelâ, Türk olmak itibarıyla bizzatlı bu evsafın hepsine sahiptir. Sonra da mesleki terbiyesi icabı ile bu millî ve fitrî vasıflarını ilimle, talim ve terbiye ile arttırmış olmaları icab eder. Bu millete lâzım bir polis olmak kolay bir dava değildir. Milletin sizin için yaptığı bütün fedakârlıklar sizi kendisine lâzım bir vaziyete getirmek içindir. Milletin bu emeğini ve ümidini boşa çıkarmayacağımıza emniyetimiz vardır.

Loyd Corcun Versay muahedesi hâtıraları: 13

Alman, Avusturya ve Türkiye imparatorluklarının parçalanışından

İtalya kendine niçin iyi bir pay alamadı?

Bunun sebebi İtalyan Hariciye Nazırının siyasetidir.

Nihayet birbirinizle daha iyi anlaşmaya başladık. Aramızdaki anane, mazî, tabiat ve muhit farklarını gözönünde tutmaya başladık. Bu suretle birbirimizi karşı gösterdiğimiz müteakib müsamaha arkadaşlık şeklini aldı.

Yalnız İtalya bundan haric kalıyordu. Vilsonla İtalyan murahhasları arasındaki soğukluk büyük bir uçurum şeklinde tezahür ediyordu.

İtalyan mümessilleri olan başvekil Orlando ile hariciye nazırı Baron Sonnino'nun ikisi de değerli ve kabiliyetli şahsiyetlerdi. Fakat aralarındaki fikir ayrılığı az sonra büyük bir ihtilâf halini aldı. Orlando çok okumuş, kültürlü ve değerli bir hukukçu idi; aynı zamanda iyi bir hatipti. Müzakerelerimiz fransızca olduğu için onun bu hitabet kuvvetini tamamen göremiyorduk. Fakat gerek İtalyan parlamentosunda, gerek diğer yerlerde söz söylediği zaman dinleyenleri şon derece bir tesir altına aldığını anlıyorlardı. Bu ve buna inzımm eden kuvvetli vatanperverliği onun nüfuzunu teşkil eden başlıca iki âmilidi.

Kendisi çok sevimli ve cazibeli bir zatı, bunun için insan onunla konuşmaktan büyük bir zevk alıyordu. Müzakerelerde o söz söylemeye başladı mı derhal herkes dikkatle dinlerdi.

Orlondonun görüşleri liberal ve demok-rattı. Bu noktadan Vilsonla aralarında büyük bir fark yoktu. Bana öyle gelir, ki Vilson onunla münakaşaları biraz fazla dostça yapmaya dikkat etseydi Fiume üzerinde açılan — ve halledilemeyen — ihtilâflar ortadan kalkardı.

İtalyan murahhasları

Diğer taraftan Baron Sonnino sert tabiatlı bir adamdır. Ne aslen ne rıkan İtalyan değildi. Babası Yahudi idi, anasının da Gollü olduğunu söylemiştir. Bunların ikisi de, kolayca ikna edilemeyen ırklara

dirmek, millete beğendirmek ve halkı kendinize müzahir görmek istiyorsanız, vazifenizde ciddi, vakur, dürüst ve nazik olunuz.

Mektepte gördüğünüz ve öğrendiğiniz dersler, yaptığımız talimler ve size öğretilen meslek ve disiplin nizamını iş bağında tatbik ediniz. Diplomalarınızı almakla zaten mensub olduğunuz şerefli mesleğinize daha büyük kıymetler ilâve edeceksiniz. Şunu da hatırlatmak isterim ki, şeref ve kıymetiniz arttığı nispette vicdanınıza ve irfanınıza yüklenen mes'uliyetler de ağırlaşıyor. Vazifeniz de bu vicdanî mes'uliyeti daima derhatır etmek sizin için en emin bir muvaffakiyet yoludur.

Düşmanla yapılan bir savaşta kanını dökmek ve canını vermek çok şerefli bir vazifedir. Fakat sulh zamanında vatandaşların huzur ve emniyetini temin etmek için yapılacak kan ve can fedakârlığının şerefi de bundan aşağı değildir. Bir polis için bazan vatandaşların huzur ve istirahatı uğrunda onların ırzını, hürriyetini, canını, malını korumak yolunda kötü huylu, kötü ruhlu betbaht adamlarla uğraşmak, savaş meydanında çarpışmak kadar fedakârlık ister. Bazı kere karanlık bir sokağın loş bir köşesi bir polis için bir muharebe meydanı mahiyetini alır. Orada polis tek başına da olsa, bütün muzır ve menfi elemanlara karşı Türk kanunlarını tatbikle mükelleftir. Hattâ canı pahasına da olsa, polis tarihimize böyle vazife bağında şehit düşen meslekdaşlarımızın sayısı çok destanları pek uzundur. Onları burada hürmetle yad etmek isterim.

Vazifenizi yaparken size en doğru yolu gösterecek olan kaide ve esas Türk kanunlarıdır. Türkiye B. M. Meclisi

mensup bulunuyorlardı.

Fakat, aslı ne olursa olsun siyasetinde ve vatanperverliğinde gene İtalyanlar. Ona göre harp milletlerarası hak ve hürriyeti için yapılan bir mücadele değildi. Bu iki mefkûre ile olan alâkası hiç gibiydi. Ona göre zafer, hudutların genişletmek ve İtalyanın emniyetini, hemmiyetini ve nüfuzunu arttırmak için bir fırsattan ibaretti.

Baron Sonino bu fikirle Uçlar anlaşmasından ayrılmış ve İtalyayı itilâf devletleri arasında dahil etmişti. Orta Avrupa devletlerine karşı bitaraf kalmakla da onlarla birleşmekle de İtalyanın bir şey kazanamayacağını derhal anlamıştı. Avusturya, kendi menfaatlerini unutup İtalyan hesabına mühim şehirlerinden limanlarından ve askerî üslerinden fedakârlıkta bulunamazdı. Almanya, Türkiye Anadolu sahillerinden İtalyaya yitirmeye razı edemezdi. Almanya sen, İtalyanın Afrikada yeni müstemlekeler ele geçirmesine yardım etmemiş, kendi müstemlekelerini kurtaramazdı.

Bunun için, iyi bir diplomat olan Sonino İtalya için asıl faydayı garp devletleri ile birleşmekte buluyordu.

Baron Sonnino konferans masasındaki mütemadiyen, kendisini alâkadar eden meselenin ortaya çıkmasını bekliyen bir adam vaziyetindeydi. Bu da, İtalyanın alacağı hisse meselesiydi. Bu meselelerde söz söylediği zaman lâkırdıyı dönüp dolatırıp bu bahse girmeye çalışıyordu.

Çok sinirli ve hareketli bir konuşmacıydı. Konuşurken de mütemadiyen elini, kollarını sallıyor, sağ elini mütemadiyen, sanki bir makine kolu indiriyor, diyor gibi göğsüne getiriyor, götürüyor, fakat kiakten bir makine işletiyordu, fakat görünmeyen bir makine...

Sebatkâr bir adamdır, fakat siyaset için insana lâzım olan vaziyete göre değişmek hassası onda yoktu. İşte bunun içindir ki, Alman, Avusturya ve Türkiye imparatorluklarının parçalanmasında doğrudan doğruya (veya birtakım) İtalyanın oynadığı rolden kendisi memleketine kâfi derecede istifade etmemişti.

Bazı talepleri vardı ki mütemadiyen onlar üzerinde ısrar ediyordu. İtalyan menfaati için daha faydalı olsa bile bu ka hiçbir şey kabul etmiyordu.

Hütlâs, İtalyan murahhaslarının fiksinde, kendilerine göre, müstesna derecede kabiliyetli kimselerdi, fakat ikisi bir arada iyi bir murahhas heyeti teşkil edemiyorlardı. Ortaya bir ihtilâf çıktı mı, Orlando lüzumundan fazla heyecanlanıyor, şiddetle hareket edemiyordu; Sonnino ise çok sert davranıyordu.

(Devamı var)

lar, bu memleketin bünyesine ve ictimâ en muvafık olan ve en münasib olan kaidelerdir. B. M. Meclisinin iradesine kanunlar, Türk milletinin iradesine fadestir. Hiçbir mülâhaza, hiçbir mülele bunların kudsiyetini ihlâl etmez. Türk milletinin iradesi her yerde her kere karşı ancak tatbik olunur. Adalet her kere karşı ancak tatbik olunur. Adalet her kere karşı ancak tatbik olunur. Adalet her kere karşı ancak tatbik olunur.

Büyük Kurtarıcı Atatürk memleketi istilâdan ve milleti esaretten kurtarmaya başladığı günlerin şöhretinden sonuna kadar ve devam eden inkılâbın her safhasında kanunla hareket etti ve rejime kanunu temel yaptı. Her hareketini, her işaretini memleketimiz için, milletimiz için refah ve saadet âmilî bildiğimiz Büyük Önderin fekkür ve ıcrâ usullerini kendinden önce yaparsak, vazifelerimizde daima muvaffakiyet daima mukadderdir.

Haber'den Tarih

Kaplıca

Çekirgede bağlı bahçeli bir evde misafirim. Küçük mermer şadırvanın etrafında fesliğin ve sardunya saksılarını dizilmiş... Bahçe taş döşeli... Odanın pencereleri yer ile bir... Hattâ bahçeye pencereden çıkmak daha kolay. Odanın etrafına çepçevre yer şiltesi döşenmiş... Üzerinde temiz, beyaz den perdeler... Bu evde bir mektep aradığım ile ihtiyar anası ve on beş yaşlarındaki küçük kardeşi oturur. Arkadaşım, dede ocağının yalnız yapısını değil, döşemesini dayamasını da bozmuş. Arkadaşımın devrinde bu ocağa bol bol kitap, elektrik ve terbiye bir radyo girmiştir. Küçük sevgili Bülbül'e gelince, şadırvanda yeşil başlı ördek gibi çırpına çırpına yıkandıktan sonra, üzerine pantolon paçaları düğün çiplak ayaklarında takıncı, sırt kollarına iki lâğım kovası asılmış, Thomas Lawrence'e ne kadar güzel bir "Sarı çocuk", modeli olur.

Fakat ben bu satırları, Çekirgede misafir olduğum bağlı bahçeli evin pencereleri yer ile bir odasında ve bir yer minderinin üstünde değil, Çelik-palası'nın bahçesinde yazıyorum. Düşünüm. Hıfzı 1050 yılında Bursaya gelmiş olan Evliya Çelebinin misafiri olarak gittiği evler, benim bugün oturduğum bağlı bahçeli evden pek farklı değildi. Nitekim, Çekirgenin tarihi kaplıcaları da Evliya Çelebinin bıraktığı gibi duruyor. Evliya Çelebi her yeni ve güzel şeye hayran olan bir adamdır. Hiç şüphesiz ki, Çelik palası görmüş olsaydı: "Revenleri billûrlar ile müzeyyen olmuştur. Duvarlarında üstad var kudretini sarfedip nakşi mâni ile tezyin etmiştir ki cihan ressamı cemolsalar naksetmeğe kadir olamazlar. Bunda olan kaplıcalar bir yerde yoktur. Merdivenlerden bir havuz müdevveri var ki içinde kabuğu soyulmuş badem gibi gül pembe dilberler balık gibi yüzerler:

Nâgehan kadre irüb dün gece ben kaplıcada

Bir gümüşden yapılmış servi hırmanın gördüm

Beyiti burası için söylenmiştir. Sey-yahlar yeryüzünde bu kaplıcanın eşini görmedik diyorlar vesselâm,, derdi sanırım.

Fakat ben, eski tarihi kaplıcalarımdan da hiç çirkin olmadıklarını kaydetmek isterim. Temizliklerine fevkalâde dikkat etmek şartıyla Kükürtlü, Yeni Kaplıca ve Eski kaplıca bir Türk ılıcası olarak, ecnebiler tarafından değil, biz Türkler tarafından seve seve gidilecek şifalı hamamlardır.

Evliyanın tasviri ne kadar parlaktır: Sonbahar zamanı yaranı bâ sâfâ ile hele gibi yeldâ'da kaplıcaları kâfûrî mûmlar ile donanıp herkes eşiyile dostuyla kimi tavus kimi kebûter tak-ları atıp sabahlara kadar eğlenmek..

Büyük seyyah, on yedinci asır ortasında eski kaplıcayı şöyle anlatıyor: Bir kubbe aziminde ortasında büyük bir havuzdur. Dört yanlarında hanebi kurnaları vardır. İki halveti var idi ki adem girince taze cesaret bulur. Vücudunun üstünden sabun gibi kayar. Suyu sıcak sıcak içilirse yürek oynamazna iyidir. Bu ılıcaya girmenin şartını bilen şifa bulur. Bilmiyen zatülcenp varıp abdest almaz. Sonra başını hayli sıcak suyla yıkamaz. Sonra vücuduna su döktüp haberdar etmeli. Ondan son-vücudile havuza dalıp safa etmeli. Fakat çok kalmayıp dışarı cemekâna çıkmak lazımdır.. Kükürtlüye gelince: "Muhtasar binalı bir ılıca. Kızıl u-lar. Halvetine girip yarım saat sabre-dene aşk olsun. Uyuşlar bir gün bir gidece vücutunun kara derisi kara ka-rıya soğan zarı gibi soyulup gümüş tenli olurlar, di-

MESELE

Newyork sergisindeki pavyonumuz neyi anlatmalı

Bu sergide en mühim hünerimiz Şimalî Amerikaya kendimizi tanıtmak ve beğendirmek olacaktır

Newyork sergisinde Türk pavyonu nasıl olmalı? Nasıl tanzim edilmeli? Ve neleri teşhir etmeli?

Bir gazeteci arkadaş bu mevzu etrafında hazırladığı ankete benim de cevap vermemi istemişti. Bir kaç kere geldi, gitti. Fakat bilmem nasıl oldu; onunla baş başa verip konuşacak yarım saati bir türlü bulamadım. Halbuki Newyork sergisi etrafındaki düşüncelerimi söylemek için o fırsattan da istifade etmeğe karar vermiş bulunuyordum. Bu her şeyden evvel bir memleket işiydi; bir münevverin ihmal edemeyeceği bir vazifeydi.

Bütün hüsnü niyetime rağmen yapamadığım bu vazifeyi şimdi, burada başarmağa çalışacağım.

Sanıyorum ki ilk işimiz şu suale bir cevap aramak olmalıdır:

"Bir Cenubu Şarkî Avrupa devleti, Akdenizi ve Atlas Okyanusunu aşır binlerce mil uzakta Amerikada, kurulacak bir sergiye niçin iştirak eder?,"

Bence bu sebep, "Gidilecek Amerikaya,, göre değişir. Eğer serginin açılacağı yer, Cenubi Amerika olsaydı, yapacağımız propagandada ticarî cihetlere fazla yer ayırmak doğru olurdu. Cenubi Amerika memleketlerinden bir çoğu zeytinlerimizin, zeytinyağlarımızın, kuru yemişlerimizin ve daha bir çok zirai mahsullerimizin iyi alıcılarındandır. Brezilya ve Arjantin başta gelir. Fakat bu memleketler, bizim mallarımızı peşin parayla alıp bol bol istihlâk ettikleri halde bu malları bizim yetiştirdiğimizden farkında değillerdir. Onlar, kendilerini, en fazla Almanyanın ve bir parça da diğer devletlerin müstehişleri farzedirler ve Almanyanın kendilerine sattığı malları bizden topladığını bilmezler bile. Türk mallarını, bir kaç el dolaştıktan sonra aldıkları için pahalı satın almağa da alışmışlardır tabii. Binaenaleyh, sergi, bu memleketlerden birinde açılmış olsaydı, yukarıda da söylediğimiz gibi, ilk tavsiye edilecek şey "Mahsullerimiz etrafında ziyaretçileri tenvir etmek, istihlâk ettikleri maddelerden bir çoğunu daha nefis ve temiz olarak, daha ucuza ve çok daha müsait şartlarla satabileceğimizi kendilerine bildirmek,, olurdu. Fakat sergi hiç te böyle bir yerde açılmıyor. Şimalî Amerika dahi belki bir çok mallarımızın, ikinci ve üçüncü eller vasıtasıyla alıcısıdır.

Belki bu müşterimize de, tarafımızdan istihsal edildiğini bilmiyerek istihlâk ettiği bazı mallarımız hakkında fikirler vermek doğru olacaktır. Belki de Bu Amerikaya, idhal ettiği bir çok malların en temizini daha faydalı bir surette bizim temin edebileceğimizi öğretmekten beklileyebileceğimiz faydalar vardır. Ama biz, bu sergiden umulacak ekonomik menfaatleri "ticarî,,

Amerikalı bizim için şöyle düşünüyor: "Türkler için yapılan fena propaganda, dalaran yalan olduğunu söylediler i-nandık. Fakat doğrunun ne olduğunu da söylemiyor. Nasıl adamlar bunlar? Ne yapıyorlar? Nasıl çalışıyorlar? muvafakiyetlerinin ve tarihlerinin eseri nelerdir?"

olmaktan ziyade "malî,, mânada istihdâf etmemizi tavsiye edeceğiz.

Denilecektir ki:

"— Sergi Şimalî Amerikada yapılır ama, bu sergiye dünyanın her tarafından ve bilhassa, yukarıda bahsettiğiniz Cenubi Amerika memleketlerinden de bir çok seyirci gelecektir. Binaenaleyh sergi, Cenup milletlerine de hitap edilecek bir şekilde yapılmalıdır. Gelenler arasında, Brezilyalılar, Arjantinliler gibi mallarımızın yüklü ve peşin paralı müşterileri de bulunacak oluduktan kelli, bunları ihmal etmek doğru olur mu?,"

Olmaz şüphesiz. Hele, hâdiselerin son Paris sergisinden rakiplerimiz gibi bol bol istifade etmemize imkân bırakmamış olduğu düşünülünce, bunu büyük bir hata gibi de görebiliriz. Paris sergisine iştirak etmemekle doğru bir harekette bulunmadık mı? Bulunduk tabii. Siyasal şerefimiz ve bir millî davamız mevzuu bahseldüğü zaman bazirgânlığı ikinci plâna atmak, hattâ büsbütün unutmak bizim çok asil bir itiyadımızdır. Fakat bu yüzden milyonlarca alıcı karşısında, çok faydalı olabilecek nasıl bir propaganda imkânından kendi kendimizi mahrum ettiğimizi de bilmez değiliz.

Bu itibarla Newyork sergisinde, hem bu ciheti tamir etmek, hem de cenubi

Amerika memleketlerine kendimizi tanıtmak için bir kısım ayırabiliriz.

Lâkin asla unutmamalıyız ki, Newyork sergisinde en mühim hedefimiz Şimalî Amerikalıya kendimizi tanıtmak ve beğendirmek olacaktır.

Bence bunun ehemmiyeti o derece büyüktür ki, icap ederse, bahsettiğim faydalı taraflarına rağmen Cenubi Amerikayı ihmale kadar bile gidebilirim.

* * *

Son yıllarda Metropol Amerikada Türkiye'ye karşı büyük ve müsbet bir alâka baş gösterdi. Bu alâkayı Atatürk'ün şahsına borçlu olduğumuzu müna-kasasız kabul etmeliyiz. Atatürk, "tam-peraman,, ı itibarile tam Amerikalıların anladığı adamdır. Şimalî Amerikalı yığın halinde realist, fakat ferd halinde santimantâl ve romantiktir. Kahramana derhal vurulur. Ama dört yüz dirhem olması şartıyla.

Atatürk bu mazhariyete de erdi. 100 milyonluk bir milletin münevver sınıflarının sempatisini kazandı. Bizim, Atlantik ötesindeki siyasamızın belkemiği bence bu sempatinin hudutlarını genişletmek ve bunu bir parça da istismar ederek bir Türk - Amerikan dostluğu ve işbirliği kurmak olmalıdır.

Amerikada bize karşı belirmiş bir merak var:

Türkiye, Türkiye deniyor, nasıl bir yer bu Türkiye? Eskiden bu memlekette belî yatagankı adamların önüne çıkan öldürdükünü duyardık. Meğer bu taşnakların yaptığı bir propaganda imiş. Yalan olduğunu söylediler inandık? Fakat doğrunun ne olduğunu da söylemediler. Nasıl adamlar bunlar? Ne yapıyorlar? Nasıl çalışıyorlar? Medeniyetlerinin ve tarihlerinin eserleri neler?

Sergideki pavyonumuz, işte evvelâ bu merakı eyice karşılayabilmelidir. Pavyonumuza gelenler hayal kırıklığına uğramamalıdır.

1 — Bugüne kadar seyyah bazirgânı acentaların yalan yanlış tanıtıkları turistik Türkiye'yi bir defa da biz, istediğimiz gibi bütün zekâmızı kullanarak lanse etmeliyiz.

2 — Yeni Türkiye'nin çalışma işti-yakını ve en asgari sermayeye bahsettiği yaratma imkânlarını göze vurmaliyiz.

Bu iki esası iyice ifade etmek, sanırım, hem turistik Türkiye'yi daha kıymetli bir hale sokmak için, hem endüstrileşme plânımız için bu "Büyük endüstri,, ve "Yüksek maliye,, mükemmeliyetiyle de bir ekonomik dostluk ve güzel bir işbirliği kurmamızı mümkün kılar.

Ensari Bülbül

Aramızda dolaşanlardan birkaçı:

3 - İnanmayan adam

Yazan: Kara Davut

Günün bütün yorgunluğu henüz üstümde idi.

Bir gazeteci düşününüz ki sabahın onundan akşamın dokuzuna kadar hâdiseler diyarında durmadan kulaç atmıştır. Bir esrar tekkesini işletenlerin tutuluşuna sevinmiş, heriflerin resmini fotoğrafçı getirdiği zaman, en sinirli müzabât âmirlerine taş çıkartacak bir hiddetle, her birine ayrı yarı homurdanmıştır. Serserinin birisi hiç yoktan bir bedbahtın kanı na girmiştir. Maktulün ailesi bir belâdan kurtulduk diye belki sevinmektedir. Fakat o mutlaka sinirlenmiştir. Bilmem hangi vilâyetimizin hangi köyünde bir heyelân olmuştur; ölenlere gene o acımsı, gene o sinirlenmiştir. Bilmem hangi mahallenin bir evinde bir yangın başlangıcı olmuş, tutuşan döşeme tahtalarının alevleri arasında belki dört beş tahtakurusu bile yanmamıştır. Fakat kuleden yangın haberini ulaştıran telefon başında o, gene heyecandan zangır zangır titremiştir.

Velhasıl kuranderli bir dehlizde sıcak sudan soğuk suya, soğuk sudan sıcak suya mütemadiyen sokulup çıkarılan bir insan nasıl hastalanırsa, o da sevingden hiddete hiddeten sevince gire gire öyle ce hastalanırmıştır. Zatîrreeye tutulan bir insan nasıl beş dakikada tedavi edilemezse o da masasının başından kalkarak kalkmaz sinirlerini düzeltemez. Cereyanı kesilmiş fakat hızmı alamamış bir motor gibi bu sinirlilik bir müddet daha, kendi kendine işler.

İşte, dün gece Sirkeci dükkânlarından birinde bir limonata içerken böyle bir halde idim. Birden, gözüme, az ötede tramvay durak yerinde dolaşan bir panama şapkalı ilâştı.

Tanıdım:

Çok eski bir arkadaş. Küçüklük arkadaş. Bir leyli mektepte beş yıl yanyana yaşadığım bir dost. Onu görmiyeli bir hayli zaman olmuştu. Gürlütlü sokakta, sesimi duyuramıyacak kadar uzakta bulduğum için dükkândan fırladım; koştum yanına:

— Nasılsın yahu? Ne âlemdesin?

Calî olmıyan bir sevinçle elimi sıktı. Bu muhakkak. Fakat acı acı güldü:

— Fena değilim.. dedi - fakat senin kadar iyi de değilim şüphesiz.

— Niçin benim kadar ve neden bir başkası kadar değil?

— Senden daha iyi bir vaziyette bulunan bir başka dostumu birdenbire hatırlıyamadığım için. Bununla beraber azizim çekiyorsun şüphesiz tahsisatı mes-tureden paraları.

Birdenbire ne olduğumu anlıyamadım. Kanım beynime fırladı. Hanî kaldırı to katı bas ağzıma.

Fakat bir yabancı değil ki.. Bir dost. Hiç istemediğim halde, kendimi zorladım, şakaya vurdum:

— Aman yahu.. Neler söylüyorsun sen böyle?

— Doğruyu söylüyorum sanırım.. de di - yazılarını takip ediyorum. Bir zaman bir Hataydır tutturdun. Ne oldu? Aldık mı bu Hatayı?

— Davamızı kazandık şüphesiz.

— Sonra pazarlık musibetinden kurtulacağımızı yazdın.

— Bu da takarrür etti.

Devamı 15 incede
Kara DAVUD

Kendine çok emin bir pilot

PİTENBAHER kardeşler Macaristanın en meşhur pilotlarıdır. Bunlar iki spor tayyaresiyle Budapestenin tam orta yerinde olan evlerinin üzerinden hemen her gün uçarlar.

Bu kardeşlerden büyüğü geçen gün balkondan kendisine mendil sallıyan genç karısını ve kız kardeşlerini daha iyi görmek için çok alçaktan uçuymuş. Birdenbire yanlış bir manevra yüzünden tayyare hızını kaybetmiş, ve korkunç bir gürültüyle evinin damı üzerine düşmüştür. Dam tayyarenin ağırlığıyla çökmüş ve tayyare, pilotun annesinin hasta yat-tığı odaya inmiştir.

Elektrikle balık avı

HER şeyi değiştiren fen, nihayet balıkçılığa da karıştı. Şimdi elektrik vasıtasıyla balık avlanıyor. Balık dalyanlarının bulunduğu yerlerin yakınına, akar su istikametine bir set yapıyorlar, bu sedden hafif voltajlı bir elektrik cereyanı geçiriliyor. Su elektriği gayet iyi nakleder. Onun için sed civarına gelen balıklar elektrik cereyanını hisseder etmez şaşırırlar... Oradan kaçıyorlar ve doğru dalyanın içine.

arasından bin müşkülâtla çıkarılmış, o da hayatından ümitsiz bir halde hastaneye götürülmüştür.

Tayyarecinin genç karısı, bu fecî manzara karşısında çıldırmıştır. Tayyaresinden bu fecî manzarayı gören küçük kardeş, soğukkanlılığını muhafaza edebilmiş ve tayyare mev-

Gökten düşen koca!

Aaş, macera ve his romanı

Yazan: Rahmi YAGIZ

Yelkenlinin prova armasındaki gözcü haykırdı: Bir harp gemisi görünüyor!

— 41 —

— Müsaade eder misiniz kapiten ben de bakayım.

— Buyurun!

Palmer, Brodeyin ayrıldığı alete sarıldı. Objektifte tamamen tecessüm eden gemiye uzun uzun baktı. Baş taraftaki yazıyı okudu:

— Yelkenlinin ismi "Sancaktar,!"

— Ne demek o..

— Bayrak taşıyan, bayrağı muhafaza eden demek.. Türkçe bir kelime!

Güvertede bir tayfa vardı.. Görebiliyor musunuz mister Palmer..

— Evet.. Ufku tarassut ediyor..

— Tayfanın dikkatle suya baktığına göre bizi beklediğine hükmetmek lazım.

— Öyle kapiten..

Tahtelbahir yelkenliye doğru kaydı. İyice yanına şokuldu.. Brodey çok yakın dan bir defa daha baktıktan sonra emri bastırdı:

— Donkiler işlesin!.. Yukarı çıkacağız!

Hava depolarını çarçabuk boşaltan donkiler hızla çalışmaya başladılar. E 13 ağır ağır bulunduğu noktada, deniz üzerinde hareketsiz bekliyen yelkenlinin 10 metre iskele bordası açığında suyun üzerine çıktı.

Yelkenlinin baş güvertesindeki tayfa tahtelbahirin evvelâ sudan yükselen preskopunu, sonra serenini gördüğü halde hiç telâşa kapılmadı. Bulunduğu yerden bir şeyler bağırdı.. Bu bağırmağı müteakip yelkenlinin anbar kapağından temiz kıyafetli, mavi denizci kostümü giymiş, genç ve güzel bir delikanlı çıktı.. Arkasından 4 tayfa daha güverteye fırladılar. "Sancaktar,ın iskele bordasına dizildiler.. Denizaltının sudan çıkmasını beklediler. E 13 çıkışını tamamlar tamamlamaz kasara kapağı açıldı.. Brodeyle Palmerin yarıya kadar yükselen vücutları görüldü. İki İngiliz kapiteni karşılarında dizili duran adamları selâmladılar. Yelkenlide bulunan bahriye kostümlü, genç ve güzel delikanlı onlara seslendi:

— Kimlerle tanışıyoruz?

Brodey ile Palmer birbirini ardına cevap verdiler:

— Kapiten Teodor Brodey E 13 sü. varisi..

— Yedek yüzbaşı Palmer.. Eski Çanak kale konsolosu..

Sual soran genç de kendini tanıttı:

— Ben, Davist kaptan.. Eski bir İngiliz gemicisi, halen İstanbul limanına men sup "Çanakale,, Transporunun kaptanı, ym.. Şimdiki isimim Abdullah!

İlk karşılaşmayı bu tanışma, tanışmayı da hoşnutsuz sözleri takip etti.

Marmaranın güzel nisan sabahlarında ki fevkalâdeliği, etrafın sessizliğine daha başka cazibe veriyor; ıssızlığın, yalnızlığın verdiği cesaretle tahtelbahirdekilerle yelkenlideki karşılayıcıları etrafı seyre ediyor, ve konuşmalarını uzun sürdürüyorlardı. Palmer, ilk tanışmadan sonra hemen kamarasına inmiş, üstünü değiştirmiş, basit bir lacivert pantolonla şayak bir gemici ceketi giymiş; gözlüklerini çıkarmış, bavullarını eline almış, tekrar kasara kapağına dönmüştü.

E 13 şimdi "Sancaktar,,a aborda etmiş ti. İki küçük tayfa mister Palmerin, yeni kaptanlarının bavullarını aldılar.. Palmer Brodeye veda etti. Ayılmadan önce tekrar buluşmağı şöylece kararlaştırdılar.. Palmer, yelkenli ile hareket edecek. Davistin hazırladığı yere varacak. Orayı tetkik edecek. İnşaat için adam ve malzeme temine çalışacak.. Gizli üs meydana getirecek ve.. bugünkü noktada yani Bigados sahilinde 4 gün sonra 21 nisanda Brodeyle tekrar buluşulacak. Ona gizli üs gösterilecek, ondan sonra Palmerin kendi çalışması başlayacaktır.

Davist, Palmerin "Sancaktar,,a çıkmasını bekliyordu. Eski konsolos bir defa daha arkadaşlarıyla vedalaştı. El sıkı.. Gemiye geçti.. E 13 harekete geçmeden önce, biraz evlerdeki kapı arası sohbetini andıran yeni bir konuşmaya geçildi.. Bu

armasında tarassut yapan tayfa aşağıya haykırdı:

— Bir harp gemisi görünüyor!

Bu haykırış herkesi olduğu yerde dondurdurdu. Davist direğin altına koşarken Brodey acele kasarada kayboldu. Çok geçmeden E13 suyun içine çekildi.. Uzaktan dumanı farkedilen destroyer de yavaş yavaş seçilmeye başladı.. Davist, dürbününe sarılmış, gemiye bakıyor; yan başında dürbününi aynı noktaya çeviren konsolos Palmer de heyecanla aynı hedefi süzüyordu. Davist söylendi:

— Bu, Çanakaleden posta getiren bir destroyer olacak!

Palmer arkadaşının sözlerini karşıladı:

— Gemiye tanıyor musunuz?

— Dstroyer azmanı bir şey.. Ama uzaktan farkedilmiyor. Hele biraz daha yaklaşılmış dal!

— Harp münasebetile Marmarada sık sık destroyer devriyelerine rastlıyacak mı, yız dersiniz?

— Oo.. şüphesiz. Ama bu çekinilecek bir sebep değildir ki.. Sonra, size ait evrak ta tamam.. Şimdi bunu bırakalım da size evrakınızı vereyim.

— Buyurun..

Davist önde Palmer arkada aşağı anbara indiler.. Anbar, derli toplu bir hale konulmuş, bir sandalye ile bir de masa ilâve edilerek insan oturacak bir vaziyete sokulmuştu.

Davist masanın başına geçti. Oturdu. Palmer de karşısında yer aldı. Genç adam, masanın yan başında duran bir zarfı açtı; içinden meşin bir evrak çantasını aldı. Açtı.. Çıkardığı bir sürü mühürlü ve türkçe yazılı kâğıtları masanın üzerine döktü. Karşısında oturan, yalnız arkadaşının hareketlerine bakan Palmere bu kâğıdı gözden geçirdikten sonra uzattı:

— Bu, ünvan tezkereniz.. Tezkereye göre şimdiki adınız Ünyeli Mahmut oğlu Yakup reisdir. Sancaktar gemisinin sahibisiniz.. Yelkenliniz 140 tonluk yeni yapı bir gemidir.

— Teşekkür ederim dostum..

Davist ikinci bir kâğıdı alıp Palmere uzatırken ilâve etti:

— Bu da hüviyet cüzdanımız.

— Yani nüfus kâğıdı!

— Evet.. aynı şekilde doldurulmuş.. Daha doğrusu bu nüfus kâğıdına göre ünvan tezkeresi çıkarılmıştır.

Delikanlı birer birer kâğıtları da Palmer'e verdi.. Her kâğıdı uzatırken de i. zahatı unutmuyor; her şeyi tamamlamalıyordu. Sırasile Palmer evrakını Davistten aldı.. Artık, bu dakiakdan itibaren sabık konsolos Palmer Ünyeli Yakup kaptan olmuş, kıt ve acı telâffuzlu türkçesile de bu iddiayı teyit edecek delillere sahip bulunmuştu.

Evrakların teslim ve tesellümü işi bittikten sonra sıra diğer detaylara geldi. Palmerin sorgusu ile bu işin müzakeresine geçildi.

— Siz, üs için bir yer aradınız mı?

— Aradım değil tesbit bile ettim.

— Ne taraflarda acaba; uzakta mı?

— Yok.. Hemen yakınlarda.. Erdeğin biraz cenubuna düşüyor.

— İyi.. Bari hazırlıklarınız.

Palmer sözünü tamamlıyamadı.. Bu an da duyulan şiddetli bir infilâk iki İngiliz de yerlerinden sıçratı. Heyecanla birbirlerine bakıp gözlerle bu patlayışın sebebini araştırırken güvertede bir koşuşma oldu, bunu top sesleri takip etti.

Davist tek kelime söylemeden anbardan fırladı, güverteye çıktı. Palmer de onu takip ediyordu.

Güverteye çıkar çıkmaz bir tayfa ile karşılaştılar. Tayfa izahat verdi:

— Demin sizin de baktığınız gemi, iler de, hizamıza geldiği sırada bir patlama oldu.. Sefine kara duman içinde kaldı, şimdi rastgele ateşe başladı.. Bütün topları sağa sola ölüm saçıyor.. Mermilerin bize gelmek ihtimali de var.

(Devamı var)

ANADOLU ve TRAKYA

Bornuva'da

Bir haşere keşfedildi

Pamuklara musallat olan bu haşere beynelmil nebatat âlemini alâkalandıracak bir muvaffakiyettir

İzmir, (Hususi) — Ziraat vekâleti teşkilâtının en faal ve verimli müesseselerinden biri olan Bornovadaki haşeratla mücadele istasyonu mühim bir haşere keşfetmiştir. Nebatat âleminde beynelmil bir muvaffakiyet olan bu keşif, mevcut haşeratla mücadele enstitülerinin başlıca çalışmalarından birini teşkil ediyordu.

Pamukçuluğumuzu yakından alâkadar edecek olan bu hâdise üzerinde, enstitü çalışmalarını genişletecektir. Bulunan haşere, pamuk yeşil kozasına âriz olan ve yeşil kozanın içinde yumurta bırakan bir haşeredir. Henüz adı bile yoktur. Haşerenin familyası anlaşılmış ve bulunan yumurtaları beslenmeğe başlanmıştır.

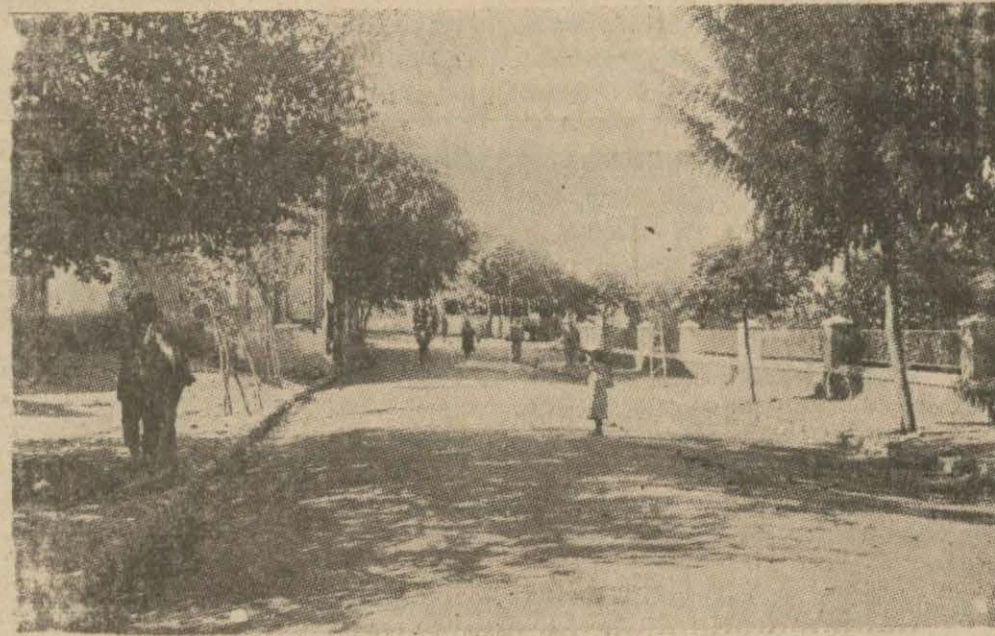
Şimdiye kadar yapılan tecrübelerde, pamuk kozasının çürüklüğüne bir sebep bulunamıyordu. Neticede yumurtaları elde edilince işin mahiyeti anlaşılmıştır. Her sene pamuklarımıza yüzde on-on beş nispetinde zarar veren bu haşerenin parazitleri meydana getirilince mücadele imkânları da elde edilecektir.

Yurttan manzaralar

Konyanın tarihi kazalarından Karamanı ışıtmıyen yoktur. Birçok eski eserlerin hazinesi olan bu güzel şehirde bilhassa Karamanoğullarına ait eserler pek çoktur. Yukarıdaki resimde bir zamanlar Osmanlı sultanlığını kendisiyle hayli meşgul etmiş olan Karamanoğullarının türbesi görülmektedir.

Kınık gittikçe güzelleşiyor

Bergama, (Haber) — Ege mmtakasının en güzel ve büyük nahiyyelerinden biri olan Kınıkta gün geçtikçe artan bir cazibe var. Nüfusu beş bine yaklaşan bu nahiye şirin bir kasaba gibi daima hareket halindedir. Sükrü Köyman isminde iyi bir nahiye müdürünün kısa bir zamanda Kınığı bugünkü sevimli hale getirmesi Kınık kadar Bergamalılar da memnun etmiştir. Kaymakam Vasfi Bagatur da Kınık nahiyesine imar ve inşaat yardımları yapmakta, nahiye müdürünün mesaisini teşvik ve takviye etmektedir. Bu resimde Kınığın geniş ve yeşil caddelerinden birini görmekteyiz.

Seyahat notları

4 Sene içinde.. Akşehirde ilk 10 senelikten çok fazla iş başarıldı

5 bin lira bütçeli, radyolu ve telefonlu köyler muntazam yollar ve yeni köprülerle birbirine bağlanmış bulunuyor. Bir halkevi bile stadyum yapılıyor.

Akşehir, (Anadolu muhabirimizden) — Akşehiri bu defa biraz daha güzelleşmiş buldum. Gece yarısı istasyondan şehre girerken takip ettiğimiz üç kilometrelik yolun ışıq içinde yüzdüğünü gördüm. Bunu kaymakam Bay Mehmet Belek yaptırmış. Şehrin içinde de istasyon caddesindeki değişiklik gibi bir çok yenilikler göze çarpıyor. Aynı zamanda belediye reisi olduğu için bu işleri de kaymakamın yaptırdığını söylediler. Akşehirde muhakkak ki ciddi adımlar atılıyor. Yeni bir Halkevi inşa edilecektir. Bunun için bir arsa satın alınmış. Tahsisatın bir kısmı partiden verilecek. Bir kısmını da belediye ödeyecek.

Akşehirin genç kaymakamı şehirde, gençliği de harekete getirmeyi pek iyi bilmiştir. Daima hareket halinde bulunan Akşehir gençliğinin yeni bir ihtiyacına el konuyor: Stadyum.

Belediyece bu işe tahsis edilmek üzere ayrılan paradan iki bin lirası bu sene harcanacak stadyumun ilk kısmı tamamlanacaktır.

Köylerin vaziyeti

Kazanın 92 köyünün hepsinde köy kanunu tatbik edildiğine bakılırsa Akşehir köylüsünün vaziyeti huzur verecek haldedir.

Bunlar arasında beş bin lira bütçeli köyler bulunduğunu yazarsam hayret etmemelidir. Kazanın 84 köyüne telefon işliyor. Şebeke ve tesisat konuşma ihtiyacını mükemmelen cevaplıyor.

Köylerde kaymakam köy tarlaları ihdas etmiş. Böylece köylü salma derdinden mümkün olduğu kadar kurtarılmış.

Bu köylerin vaziyeti hakkında değerli ilgebaydan rakamlar istedim. Masasından çıkardığı bir cetvele bakarak malûmat verdi:

— Cumhuriyetin onuncu yıl dönümüne kadar köylerde 13 mektep yapılmıştır. Bu mektepler için 58 bin lira kadar para sarf olunmuştur. Gene aynı yıla kadar beş tane köy konağı, 144 kilometre köy yolu yaptırılmış. (65) adet köprü ve menfez inşa ve tamir edilmiştir. Bunlardan başka 52 çayır su getirilmiştir. Su işlerine

Akşehir kaymakamı Mehmet Belek (solda) Konya valisi ve alay kumandanı ile beraber

harcanan para miktarı da (15) bin liraya yakındır.

Onuncu yıldan sonra

Cumhuriyetin onuncu yıldan beri güne kadar yapılan işleri de sayarsak Yeniden 13 mektep; buna sarf olunmuş para 50 bin lira kadardır.

12 köy konağı yaptırdık. 132 kilometre köy yolu onardık. 85 tane menfez ve köprü inşa ve tamir ettirdik. Bunlardan maada 16 köye radyo, aldık. Bu radyolar birer akümülatördür.

Köylerimize bu sene içinde yeniden 15 kadar daha radyo alacağım.

Kaymakamın bu izahatı Akşehir köyleri hakkında bize iyi bir fikir verebileceği için ben müşahade ederim. Ait bir şey ilâve etmiyeceğim. Yalnız diyebilirim ki, bütün köylümüzün Akşehir köylüsü gibi yakın alâka görüşme ve daha şümüllü olurdu.

Dursunbey ormanları işletiliyor

Balıkesir, (Hususi) — Yeni orman kanunu ile kurulan devlet orman teşkilâtı tarafından ilk defa Balıkesir yete geçirilen Karabük ormanları, sonra Dursunbeyin Alaçam ormanları da da yakında faaliyete başlanacaktır.

Senelerdenberi bakir bir halde duran bu zengin ve kesif ormanları işletmek için hazırlıklar başlamıştır. Alaçam işletme teşkilâtı mühendisliğine Zonguldak orman başmühendisi muavini Nâzım tayin edilmiştir. Teşkilâtın iki sefer reisi Dursunbeye giderek ormanda kıkatta bulunmuşlardır.

Keşifler bitince faaliyete geçilecek ve bu yüzden Dursunbeyle civardaki hiye ve köyler iktisadi bakımdan faydalanacaklardır.

İşletme faaliyetinden önce orman dahilinde yollar, barakalar yapılmak kesilen ağaçları kereste haline getirmek ve işlemek için de büyük teşkilat kurulacaktır. Bu işlerde bin kadar işçi çalışacağı tahmin edilmektedir.

Bir çocuk kardeşini öldürdü

Balıkesir, (Hususi) — Korumaya yesinde feci bir kaza olmuştur. 12 yaşında Mehmet, babasının tabancasıyla oynarken, karşısında bulunan iki yaşındaki kardeşi Mustafayı vurmuştur. Çuk Mustafa hastaneye kaldırılmıştır.

ÇOCUK HAFTASI

Hikaye:

AZILI HAYDUT

Hilda Ramsey, şimale dönmüş olduğu halde tozbulutu içinde kaybolan kocasının otomobilini seyreliyordu. Sonra, nazarları büyük bir endişe ile, siyah bulutların yarış ettikleri semaya kalktı. Mavi gözleri sert bir ifade aldı, kaşları çatıldı ve genç kadın şöyle mırıldandı:

— Eğer kuru ot hasadı anbarlara alınsaydı mesele yoktu. Fakat otlar, olduğu gibi tarlalar da kaldı, bizim Con da buna alınamayıp, hâlâ jandarma kumandanına yardım gidiyor. Sanki çiftlik onun değil de.. Bütün vazifesi, haydut yakalamakmış gibi!

Fakat Con Ramsay hiç de aynı fikirde değildi. Jandarma kumandanı, o sabah onu görmeğe gelmiş ve azılı bir haydudu taşıdığı söylemişti. Bunun üzerine Con, alelacele kahvaltısını yutmuş, otomatik tabanca-mandanı takmış, jandarma kumandanı muavini işaretini de göğsüne ilikirdikten sonra, hemen fırlayıp gitmişti.

Hilda, tekrar mırıldandı:

— Haydut kovalamak onda âdeta hastalık halini aldı.

Genç kadın böylece düşünürken, tarlaların ortasından geçen çayın kenarından bir adamın geldiğini gördü. Bu adam hafifçe topallamakla beraber, hızla ilerliyordu.

Celsetsiz ve şapkasızdı ve pan-tolonunda çamur izleri vardı.

Genç ve soluk çehresinde, büyük bir yorgunluk ifadesi okunu-yordu.

— Dündenberi hiçbir şey yemedim, dedi. Lütfen biraz yiyecek verin.

Birkaç patates, sucuk ve sütlu kaşve, henüz masanın kenarında duruyordu. Adam, aç bir kurt gibi bunların üzerine atıldı.

Hilda:

— Nereden geliyorsunuz? diye sordu. Adam da kaçamak bir şekilde cevap verdi:

— Su taraftan.

— Nereye gidiyorsunuz?

— Bir yerlerde, herhalde Dri krilde bir arabaya binmek istiyordum.

— Araba kullanmasını bilir misiniz?

— Tabii. Niçin sordunuz?

— Yardımcıya ihtiyacım var. Tarlalarda bir hayli kuru ot kaldı. Halbuki, neredeyse kasırga kopacak.

Adam müstehzi bir tavırla cevap verdi:

— Size yardım etmek isterdim, muhterem madam, fakat gücüm lazımdır. Her ne bahasına olsun tren'e yetişmek mecburiyetindeyim.

Genç kadın yalvaran bir te-bessümle;

— Size beş dolar veririm, dedi. Bütün param bu kadardır.

Mechül adam, menfi bir cevap la başını salladı ve kapiya doğru yürüdü.

zık ve sakin bir sesle şöyle dedi:

— Bu şekilde hareket etmek mecburiyetinde kaldığım için cidden müteessirim. Fakat bu hasadın her ne bahasına olursa olsun anbarlara alınması lâzım.

— Haydi muhterem madam.. Biraz makul olun!

Ve sonra, çıkıp gidecekmış gibi, ileriye doğru bir hareket yaparak elini cebine doğru götürdü.

Karabına patladı. Topal, sağ ayağının altında şiddetli bir darbe hissetti. Darbe ona muvazene sini kaybettirdiği için, düştü. A yakabasının topuğu parçalanmıştı.

Hilda âmirane bir tavırla ona şu emri verdi:

— Yüzü koyun yere yatıp tabancanızı arkanıza atın, aksi takdirde ateş ediyorum!

Hayret ve şaşkınlıktan henüz kurtulamayan mechül adam, en küçük bir mukavemet dahi göstermeğe teşebbüs etmedi ve ken disine verilen emri yerine getirdi. Genç kadın da onun attığı tabancayı yerden kaldırarak beline taktı ve adamı hep karabınasının tehdidi altında bulundurarak:

— Haydi! dedi, ayağa kalkın! Ot demetlerini içeriye taşıyacağım.

Hilda, silâhı yanı başında olduğu halde, ot yığınlarının üzerinde çalışıyor. Aşağıda da mechül topal, ot demetlerini teker teker arabaya yüklüyordu.

Son ot yığını da içeriye alındığı zaman işi tam zamanında bitirmişlerdi. Çünkü tam bu sırada, ilk büyük ve sert dolu dam lalara düşmeğe başlamıştı. İş tamamlanmış zaman, fırtına da bütün şiddetle koptu.

O zaman genç kadın şöyle dedi:

— Size vaadettiğim beş dolarla beraber, sıcak yemek ve üşümeniz için de kocamın eski kalın paltosunu vereceğim. Kocamın atını da alabilirsiniz. Istasyona gelince, onu Dri Krikdeki hana bırakırsınız. Böylelikle burada kaybettığınız zamanı telâfi etmiş olursunuz.

Adam çıkıp gittikten bir hayli müddet sonra, Hilda mutfak ta kocası Coni gördü.

Con sırsıklam olmuş elbiselerini ocağın kenarına asıyor ve fırtınayla beraber, bir türlü ele geçemiyen haydutlara ağız dolu su lânetler savuruyordu.

Genç kadının dudaklarında müstehzi bir tebessüm dolaşı.

Con da onu görünce şöyle dedi:

— Herif elimizden kurtuldu. Aradığımız haydut topal Hadokmuş..

— Topal mı? Ne dedin?

Genç kadın, bu suallerle âdeta bağırarak sormuştu.

Con cevap verdi:

— Topal Madok dedim.. Eğer bu kadar merak ettin ise al resmine de bak..

Ve Con cebinden bir resim çıkararak karısına uzattı, sonra hikâyesine devam etti:

— Bu herifin çetesi üç zengin evini bastı. Jandarma kumandanı onları tam tren'e atlı yacakları sırada yakaladı. Hepsini yakalatıp hapisaneye attırdı. Fakat şu topal bir türlü ele geçemedi.

Con, yemekten sonra sordu:

— Peki, şu ot demetlerini

Şen Fıkralar

Tahrir müdürü, içeriye giren muhbire sorar:

— Mevzuu - bana şimdiki mülakat yapabil - diniz mi?

Muhbir cevap verir:

— Şu gözümün etrafındaki simsiyah şişkinliğe bakın.. Yap - tığım mülakatın değerini anlat - sınız.

— Gazeteye bu etrafı siyah gözlerinizi koyacak değilim ya! Bana gösterecek başka bir şeyiniz var mı?

— Alnımdaki kocaman şişe ba - kın!

— Bu beni alâkadar etmez! Bana lâzım olan şey yazıdır.. Mülakat yapmanızı söylediğim adamdan birkaç kelime alabildi - niz mi?

— Tabii.. Ona bir çok kelime - ler söylettim. Fakat maalesef on - ları da gazeteye koyamazsınız!

Küçük Hasan — şu güver - vercinlere bak. Bazılarının a. yaklarında ne

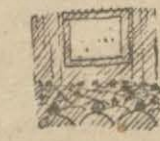
den halkalar var?

Küçük Hale — Evlenmişlerdir de, ondan!

Bayan — Senin ne kadar aptal olduğun seninle ev - lendikten son -

ra anlıyorum! Bay — Bunu, sana evlenmek teklifinde bulunduğum gün an - laman icap ederdi.

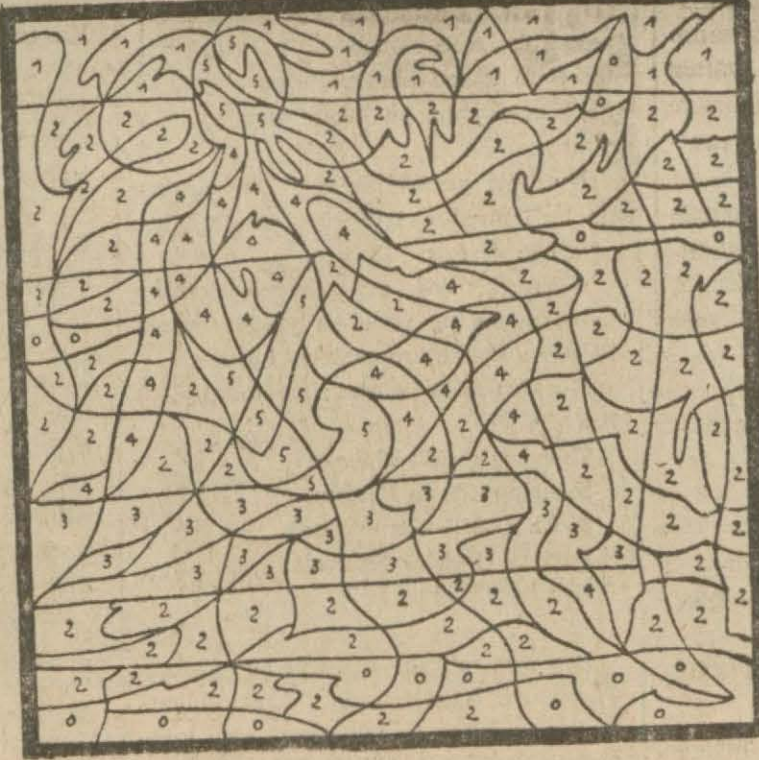
İngilterede bir sinema salo - nunda, seyir - ciler, bir ara - lik beyaz per - dede şu satırları okudular: "Sa - londa bir adet on liralık kâğıt para bulunmuştur. Bu parayı kaybeden herkes müdüriyet o - dasına müracaat edebilir.

Olur şey de - ğil. Her şey ne kadar da pa - hırlaşıyor. Mesedâ bir vit - rinde bir gömlek görüyorsunuz. üzerinde 3 lira diye yazıyor. Bir de yaklaşıyorsunuz.. Ve görüyo - run ki bu... kravatın fiyatıymış.

— Böyle devam ederse, yakın da bu, bir yaka düğmesinin fi - yatı olacaktır.

TABLO

Rakamlarla işaret edilen yer leri aşağıda gösterilen renklere boyayın.

"Güneş banyosu.. adı verebile

ne yaptın? Herhalde berbat ol - muştur.

Genç kadın soğuk bir sesle cevap verdi:

— Hepsini anbarlara doldur - dum.

Con hayretler içinde:

— Yalnız başına mı? dedi. Buna imkân yok!

Karısı:

— Yalnız başına değil.. Yol - dan geçen bir kovboy bana yardım etti..

Dedi ve biraz evvel kendisine verilen resmi kocasına göster - rek ilâve etti:

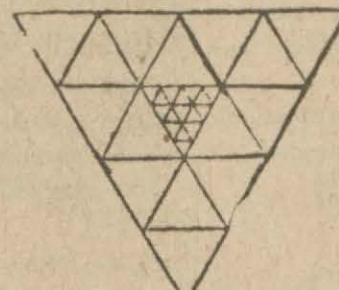
— Eğer bu yardımcıyı merak ettinse, işte resmi!

Con, beyninden vurulmuş gibi bağırdı:

— Madok mu?

— Evet, Madok.. Onun saye - sinde bu yıl sıkıntıya girmeyece - ğiz.. Bunun için ona daima şük - ran borcu besliyeceğim.. Senin atna binerek gitti!..

BİLMECE

Yukarıki şekilde kaç adet mü - selles bulunduğu söyleyebilir mi - siniz. Sayarken çok dikkat edi - niz. Çünkü yanılabilirsiniz.

Bu bilmeceyi doğru halleden - lardan birinciye altın uçlu bir dolma kalem, ikinciye bir pergel takımı, üçüncüye iki şişe esans, ve ayrıca 200 okuyucumuza muh - telif hediyeler vereceğiz.

Biliyor musunuz?

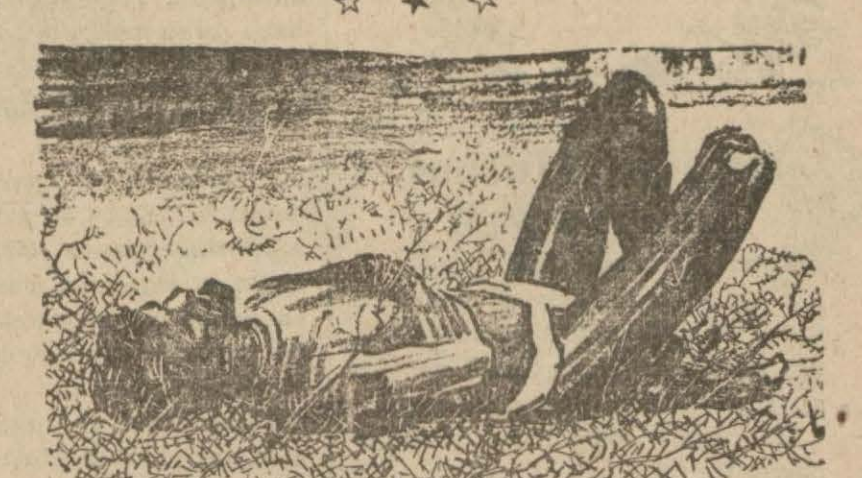
18 inci asırdaki zarif erkekler, süs olarak dantelâlar ve koca - man garip düğmeler taşırlardı ki, bu moda, resimden de anla - şıldığı veçhile, hiç hoş bir şey değildi.

Bugün gazetelerde gördüğün - üz ve aktüalite resimleri, na - mı verilen resimlerin birinci - si 1607 de. İngilterede vukubu - lan büyük bir seylâp münasebe - tile yapılmıştır.

En büyük kaplumbağaların sıklığı, en küçüklerinin sıkleti - den 1500-2000 kere fazladır. Gö - rüyorsunuz ki kamlumbağa var kaplumbağacık var..

Hintli fakirlerden birçokları garib bir böğürtlen yatağı üzerinde yatarlar. Ve bunu gayet rahat bulurlar.

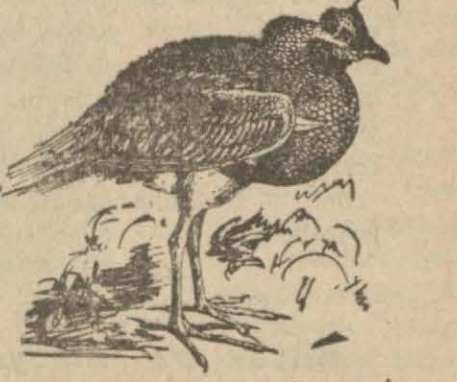

Resmini gördüğünüz bu ta - rihten evvelki devirlere ait geyi - ğin iki değil, dört boynuzu var - dı.

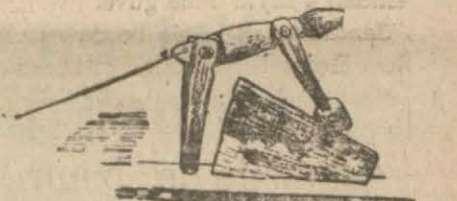

Tabii kemanlardan tam yüz - misli küçük olan bu mini mini keman, bir Viyanalı kemancı ta - rafından yapılmıştır.

Kemancı bu eseri vücuda getir - mek için, iki sene uğraşmıştır.

Brezilyada yaşayan bu garip kuşun kafasında bir boynuzu, kanatlarında da, gayet keskin iki "mahmuz",u vardır.

Dünyanın en eski mihanik o - yuncağı hiç şüphesiz, bundan 4.000 sene evvel yapılmış olan, resmini gördüğünüz bu oyuncak - tır. Karagözü andıran bu oyun - cak, bir ip sayesinde hareket et - mekteydi.

Örümceğin iki çift göze ma - lik olduğunu biliyor muydunuz? Bu gözlerden bir çiftti gündü - zün ışığı, diğer çifti de, geceleri şikâri görebilmek içindir. Hattâ bazı cins örümceklerin dört çift gözleri vardır.

Örümceğin iki çift göze ma - lik olduğunu biliyor muydunuz? Bu gözlerden bir çiftti gündü - zün ışığı, diğer çifti de, geceleri şikâri görebilmek içindir. Hattâ bazı cins örümceklerin dört çift gözleri vardır.

Yarınki spor hareketleri

Yarın şehrimizin muhtelif semtlerinde yine birçok spor müsabakaları vardır. Bakırköyde Veliefendi koşu mahallinde senenin ilk at yarışları, Kadıköyde İstanbul atletizm birinciliği müsabakaları, Modada da yüzme müsabakaları, Bebekte, Robert kolej sahasında da Rumelihisar klübünün atletizm bayramı yapılacaktır.

Deniz şenlikleri

On beş gün sonra Modada yapılacak

Modada yapılan büyük deniz şenlikleri bu yıl da 7 Ağustos günü icra edilecektir. Moda deniz klübü şimdiden hazırlıklara başlamıştır. Bu seneki deniz yarışlarının çok mükemmel olması için hazırlıklarla Denizbank da bizzat meşgul olmaktadır.

Yarışlara bütün klüblerle donanma ve profesyonel sandal ve yelkenciler de iştirak edecektir.

Moda koyunda sabahdan başlamak üzere yüzme, kürek, yelken, motor yarışlarıyla muhtelif müsabakalar yapılacaktır. Halk yarışları koyda demirliyecek vapur ve motorlerden seyredilecektir.

Gece de deniz klübünde büyük bir balo verilecektir.

Afyonda

Büyük b'r stadyum

Afyonda büyük bir stadyum inşasına başlanmıştır.

Futbol sahası, koşu pisti ve hipodromu ihtiva edecek olan bu sahanın bir an evvel tamamlanması için çalışılmaktadır.

Yelken birinciliği

Bu sene de İzmirde yapılacak ?

Türkiye yelken birinciliği müsabakalarının, geçen sene olduğu gibi - bu defa da İzmirde yapılması için su sporları federasyonuna müracaat edilmiştir.

Bu müracaatın kabul olunacağı ve 938 senesi Türkiye yelken şampiyonluğu karşılaşmalarının fuar esnasında İzmirde yapılacağı ümit edilmektedir.

Halkevi futbol

lik maçları

Eminönü Halkevinden:

Evimize bağlı klüpler arasındaki futbol lik maçlarının döminfinali 24-7-938 pazar günü Karagörmük stadında aşağıdaki fikstüre göre yapılacaktır.

Halkçıoğlu - Rami idman saat 9,30 hakem B.

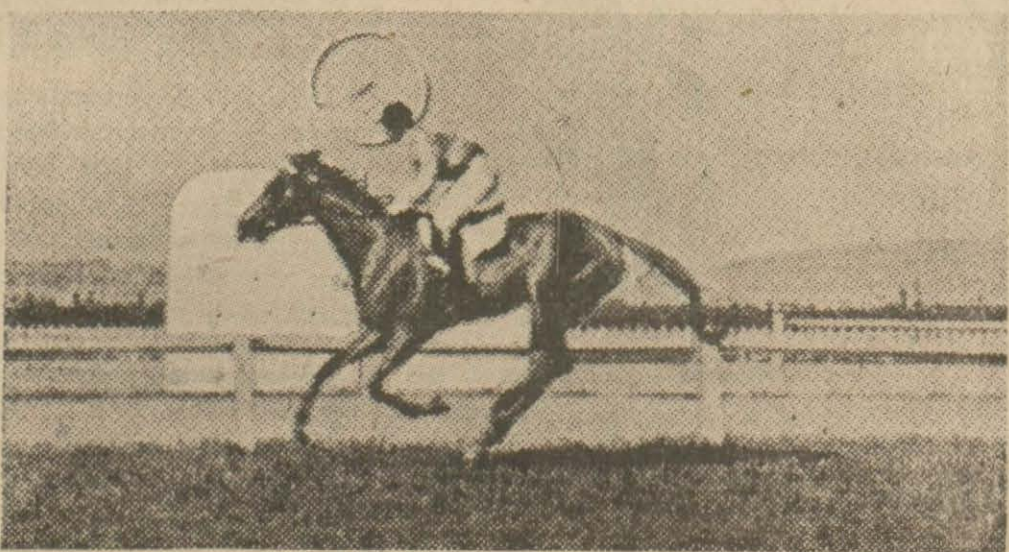
Altıok - Alemdarspor saat 12 hakem A.

Halkçıoğlu - Rami idman saat 10 hakem A.

Hakemler:

Halkçıoğlu - Rami Mustafa

Altıok - Rami. Kâmil Kaynak.

Romans Ankara'da, Atatürk Koşuunu kazanırken

At koşuları

Senenin ilk yarışları yarın Veliefendide yapılıyor

Pazar günleri, altı hafta müddetle devam edecek olan İstanbul at koşularına yarın başlanacaktır.

Cumhuriyet rejiminin atçılığa verdiği ehemmiyet herkesçe malumdur.

Netekim, sayın başbakan Celâl Bayar, meclisin son toplantısında, hükümetin, at neslinin ıslahına ve atlı sporların inkişafına verdiği ehemmiyeti bir defa daha tebarüz ettirmiştir.

At yarışları, sadece at neslinin ıslahında başlıca âmîl olarak kalmamış, aynı zamanda, dünyanın bütün medenî memleketlerinde, en nezih temaga ve spor mahiyetini almıştır.

Bilhassa İngiltere ve Fransada, kadın modalarının at yarışlarında "lânse" e - dildiğini ve bilâistisna her gün yapılan bu yarışlara âdi günlerde vasatı olarak 20 - 25 bin, pazar günleri de 80 - 100 hattâ 120 bin seyirci geldiğini söylersek at yarışlarının gördüğü büyük rağbet kendiliğinden tebarüz etmiş olur.

Memleketimizde, ancak inkılâptan sonra inkişafına gayret edilen bu yarışlar, hiç şüphesiz, yukarıda zikrettiğimiz memleketlerdekiyle kabili kıyas değildir.

Bununla beraber, bu sahada, son seneler zarfında gösterilen terakki de inkâr edilemez.

Bilhassa, Ankarada yapılan yarışlarda yeni ipodromun tıklım tıklım doluşu ve birçok güzel kadın tuvaletlerinin nazari dikkati celbedişi, at yarışlarının hükümet merkezimize, bütün gayesi ve vuzuhu ile yerleştiğini, pek âlâ göstermektedir.

Şehrimizdeki at koşularının aynı derecede rağbet görmemesi, şüphesiz, yarış sahasının uzak oluşundandır.

Maamafih, tertib heyeti, halkın Bakırköyüne rahatça gidip gelmesini ve ipodromdaki istirahatini temin etmek için, elinden gelen her şeyi yaptığı için, bu seneki at yarışlarının diğer senelere nispeten daha büyük bir rağbet göreceğini tahmin etmek mümkündür.

Fakat, hiç şüphesiz, bütün bu tedbirler kâfi değildir.

İstanbulda, en yakın bir yerde, asgari 50 bin seyirci istiyab edecek büyük bir ipodromun inşası elzemdir.

Böyle bir ipodromun inşası, halkın at yarışlarına olan rağbetini arttırmakla kalmıyacak, Türkiyede at neslinin ıslahında da en mühim rolü oynayacaktır.

Yarınki at koşuları

Sütunlarımızda, atlı sporlara ve atçılığa, ötedenberi mühim bir yer veren Haber gazetesi, her zaman olduğu gibi, bu sene de, at yarışlarını muntazaman takip edecek ve bahsimüştereklere giren karilerine kazanması muhtemel atları göstermeye çalışacaktır.

Geçen seneki at yarışlarında gazetemizi takip edenler, altı hafta müddetle devam eden koşuları kazanan atların kısmı azamını favorimiz olarak gösterdiğimiz ve bu meyanda 1 liraya mukabil 37 lira yapan Andrebudin adındaki atı da başfavori olarak verdiğimiz pek âlâ hatırlarlar.

Haber, bu sene de, her cumartesi günü, koşacak atların listesini neşreder.

ve lâzımgelen izahatla beraber favorilerini de verecektir.

Birinci koşu

Üç yaşındaki yarımkan İngilizlere mahsus.

(400 liraya) satış koşusu.

Mesafe: 1200 metre, mükâfatı: 1200 lira.

Tarzan (Şevket Kırğul).

İlk günün bu ilk yarışına maateessüf bir tek at iştirak ettiği için, buna bittabi yarış denemez... Muhayyel bir ormanlar hâkiminin ismini alan bu at yalnız başma koşacak ve en küçük bir alâka temin etmeyecek olan bu koşudan sonra 400 lira gibi ehemmiyetsiz bir fiata, müzayedeye satılacaktır.

Akıl hocalığı yapmak gibi olmasın ama, ıslah encümeninin bu satış koşusu-

Bahsimüştereki kazananlarda memnuniyet

nu hiç de beğenmedik. 400 liraya satılacak atlar eğer işe yarar şeylerse, hiçbir at sahibi, böyle bir atı 400 liraya satmak istemez. Yok eğer at hiçbir şeye yaramıyorsa, o zaman da bu atı, böyle bir fiata kimse almaz. Binaenaleyh, bu satış koşusunun en küçük manası dahi yoktur.

Netekim yarışa bir tek atın girmesi de bu kanaatimizi takviye etmektedir.

İkinci koşu

Kazançları 938 senesinde 500 lirayı doldurmayan üç ve daha yukarı yaşta haliskan İngilizlere mahsus koşu.

Mesafe: 1600 metre; mükâfat: 230 lira.

Taşpınar (Salih Temel).

Samolup (Asım Sorgun).

Şipka (Lütfi Karaosman).

Parista (Doktor Seferof).

Zavada (Burhan Işıl).

Beş atın iştirak edeceği bu yarışta Taşpınarla Şipka nazari dikkati celbetmekte ve biraz da "deklâse" yani klâslarının aşağısında olan atlarla koşuyor gibi görünmektedirler.

Taşpınar, geçen sene Atatürk koşusunu kazanmış, Şipka da, bu seneki Atatürk koşusunda, Romans gibi bir "Crack" m arkasından üçüncü olmuştur.

Maamafih, yarışlarda her zaman muhtemel olan sürprizleri de unutmamak lâzımdır.

HABER'in favorileri: Taşpınar ve Şipka - HABERİN FAVORİLERİ: TAŞPINAR ve ŞİPKA.

Üçüncü koşu

938 senesinde hiç koşu kazanmamış dört ve daha yukarı yaşta haliskan ve yarımkan Arablara mahsus koşu.

Mesafe: 1400 metre; mükâfat: 155 lira.

Çetin (Receb Atlı).

Ceylân VII (Receb Özçelik).

Ceylân (Burhan Işıl).

Meburk (Ahmet Coşkun).

Doğan (Ahmet Sağdıç).

Acele (Cemil Bergson).

Hamdani (Cemil Eryurd).

Ceylân (Tevfik Devrim).

Uçar (Hakkı Korkut).

Çifte bahse dahil olan bu koşu bir hayli karışıktır. Öyle ki, bu koşuyla son koşunun birincilerini tahmin edebilecek bir oyuncu, çifte bahse girdi mi, bir liraya mukabil bir hayli para alabilir.

Bu yarışın birincisini bulmak bir hayli talie mütevakkıftır. Maamafih, her yarışta olduğu gibi, bunda da, karilerimiz, kazanması ihtimali fazla olan atları veriyoruz.

HABERİN FAVORİLERİ: UÇAR ve CEYLAN.

Dördüncü koşu (Handikap)

Üç ve daha yukarı yaşta haliskan İngilizlere mahsus koşu.

Mesafe: 1800 metre; mükâfat: 255 lira.

Sonander (Prens Halim) 70

Novis (Prens Halim) 68.

Dandl (Asım Çirpan) 64.

Romans (Prens Halim) 61.

Tomru (Asım Çirpan) 57.

Springboard (Salih Temel) 54.

Baylan (Akif Akson) 49.

Bu çok enteresan yarışa, memleketimizin en kuvvetli hayvanları iştirak etmektedir. Yarışın çok heyecanlı olacağı nekadur muhakkaksa, Atatürk koşusunun kahramanı olan Romans'ın da, bu koşunun favorisi (gözdesi) olacağı aşîkâr ve bedihidir.

Maamafih, Romans'ın şimdiye kadar yalnız kendi yaşında (3 yaşında) ki atlarla koştuğunu ve ilk defa olarak böyle kuvvetli rakiplerle karşılaşacağını unutmamak lâzımdır.

Diğer taraftan, bahsmüşterek oyunlarında henüz yeni olan karilerimize şunu da hatırlatalım ki, bir yarışa, aynı at sahibine ait birkaç at girdi mi, bunlardan hangisine oynanırsa oynansın, yarışta bu at sahibinin atı kazandı mı, ka-

Ankaradaki yarışları merakla takip edenler

zanmıyan diğer atları üzerine de ganyan bileti alanlar para kazanırlar.

HABERİN FAVORİLERİ: PRENS HALİMİN ATLARI ve DANDL.

Beşinci koşu (Handikap)

Dört ve daha yukarı yaşta yerli yarımkanlara mahsus koşu.

Mesafe: 1800 metre; mükâfat: 255 lira.

Ceylân (Fahri Ataçeri) 63.

Mahmure (Salih Temel) 61.

Olga (Mehmet Çelebi) 60.

Mavzika (N. Atabey) 57.

Ayhan (M. Atlı) 54.

Nona (H. Çolak) 51.

Bütün handikaplarda olduğu gibi, bu handikapta da, atın üzerindeki sıklet mühim bir rol oynamaktadır.

Az kilolu hayvanlar içinde en fazla avantajı olan Ayhandır. Ağır kilolular içinde en iyileri Ceylân, Mahmure ve Olga'dır. Maamafih, tabii şartlar dahilinde, Mahmurenin Ceylânı vurabileceğini zannediyoruz. Olga da İstanbulda birkaç güzel koşu yapmıştır.

Çifte bahsın, 3 üncü koşudan, bu koşu üzerine yapılacağını tekrar hatırlatalım.

HABERİN FAVORİLERİ: MAHMURE ve OLGA.

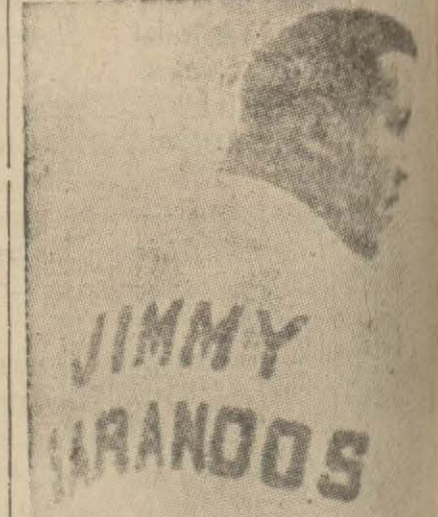
A. Fuat

Profesyonel serbest güreş

Dünya

şampiyonluğu

Cim Londos birinci, Miço Sarandos da ikinci oldu

Dünyanın en kuvvetli profesyonel serbest güreş pehlivanları arasında "dünya birinciliği", müsabakaları arasında yapılmıştır.

Cim Londos, Miço Sarandos, Ali Baba, İvan Rober ve Dideltan arasında çok heyecanlı ve çetin olan bu karşılaşmalar neticesinde meşhur Cim Londos bütün rakiplerini yenerek dünya best güreş şampiyonluğunu kazanmıştır.

Bu ünvanın kuvvetli namzedelerinden İstanbullu pehlivan Miço Sarandos da Londostan maada diğer güreşçi mağlûp etmiş ve ikinci olmuştur.

Bu enteresan güreşlerde pehlivanların aldıkları dereceler şöyledir:

Birinci — Cim Londos, İkinci — Miço Sarandos. Üçüncü — Dideltan, Dördüncü — Ali Baba.. Beşinci — İvan Rober.

Dünya ikinciliğini kazanmış olan İstanbullu güreşçi Miço bu titri kazanmak için bir çok müsabakalar yapmıştır ki bu müsabakaların neticeleri şunlardır:

Ali Babayı 1 saat 20 dakikada, Amerika şampiyonu ve İstanbullu tanındığı Bul Kumarı 8 dakikada, Dideltan'ı 16 dakikada, İvan Roberi 16 dakikada, Palaky'yi de 45 dakikada yenmiştir.

Miço Sarandos ile Cim Londos arasındaki final maçı ise tam iki saat dakika sürmüş ise de neticede Miço sırtı yere gelmiştir.

Atletizm

Robert Kolej müsabakaları

Rumelihisar idman birliği tarafından her sene yapılmakta olan atletizm müsabakaları bu defa da önümüzdeki pazar günü saat 3 de Robert Kolej sahasında yapılacaktır.

Barutgücü sahasındaki

maçlar

Bakırköyde Barutgücü sahasında yarınki pazar günü yapılacak olan futbol maçları şunlardır:

Saat 14: Barutgücü genç takımı - Çarşıspor. 16: Barutgücü B takımı - Çarşıspor B. 17,30 da Barutgücü A - Halkevi.

Casus

Cevahirce

Abdülhamid zamanında Ermeni Hıncak ihtilâl komitesinin bir üyesi olan ve lâl teşebbüsü nasıl ortaya çıkardı ve

Abdülhamidin casusu Cevahirce'nin ihtilâl teşebbüsünü bütün detaylarıyla ortaya çıkardığı halde neden kâim oldu?

Yirmiyeye yakın kişinin idam ve müebbet kürek, sürgün cezalarıyla cezalandırılmasına sebep olan bu yakın zamanda henüz heyecanlı ihtilâl hareketi HABER'de okuyacaksınız.

Aynalar nasıl temizlenir

Bulanmış, iyi göstermeyen aynaları temizlemek için bir parça üstübeci sirke içersinde eziniz. Bir güderi parçasını buna batırınız ve aynayı bu güderi ile ugunuz. Sonra, kuru bir güderi parçasıyla aynayı kuru kuruya siliniz. Aynanız eskisinden çok iyi parlayacak ve tertemiz olacaktır.

Rütubet aynaların en büyük düşmanıdır. Rütubetli bir duvara asılı olan bir ayna çabucak bozulur. Üzerinde siyah siyah lekeçikler meydana çıkar ve aynanın mücellâsı sathı kararır.

Yukarıda yazdığımız tertib bu suretle bozulmuş aynaları da düzeltmeğe yarar.

Aynalar bir de arkalarından bozulur. Bu sır dediğimiz açık veya koyu renkli tabaka inceleşir ve nihayet ayna hayal gösterme kabiliyetini tamamiyle kaybeder. Aynanın sırtını bozan âmil çerçevenin kenarlarından süzülerek içeri giren hava tabakasıdır.

Sırtı bozulmuş aynaların evde tamiri çok kolaydır. Bunun için terkibi aşağıda yazılan bir cilâ kullanılır:

- 30 gr. Bitüm.
- 30 gr. Beyaz balmumu.
- 60 gr. Terebantın esansı.

Balmumu ve Bitüm'u, içi kaynamış su dolu bir tencerenin ortasına koyarak bir kâse içersinde eritiniz. Sonra adesten çok uzağa naklederek yavaş yavaş Terebantın esansı ilâve ediniz. Hepsi iyice eriyince enli bir fırça alarak ılık olan bu cilâyı aynanın arkasına sürünüz. Yalnız ayna arkasındaki tabakanın bazı yerlerde kalm, bazı yerlerde ince olmasına dikkat etmek lâzımdır.

Bu, her sene yaz başlarken, kışın rütubetli ve soğuk günlerini geçirmiş aynalara yapılması lâzımgelen bir iştir.

Sorunuz Cevap verelim

Beyazıt Bayan İhsan Demirkan: — Kola yaparken ütünün çamaşıra yapışmaması için çare arıyorum. Aradığım çare pek basittir. Kolanın içerisine bir kahve kaşığının ucuyla bir parça adi tuz atmak, bu mahzurun önüne geçmeğe kâfi gelir.

Fatihte, Bayan E. M. : — Alöminyum tencerelerin çabuk kararmasını istiyorum. Eğer alöminyum tencereleri müsavî miktarda ispirto ile karışık zeytin yağıyla silinecek olursa kararmaz, kararmış ise bile eski parlaklığını tekrar alır. Bu işi her gün yapmak lâzım değildir. Ayda bir defa kâfi gelir.

Beyazıt Soğanağa, F. Eleni Boncuk: — Apartman içerisinden yetiştirilen çiçeklerin parlak olmadığının şikâyetçidir. Saksımın toprağına biraz cigara külü ilâve ederse çiçeklerin daha parlak renkli olduğunu görecektir.

Yazın yakıcı günlerinde, kadınlar dalgalarla oynamağa bayılırlar. Suya girmek, sudan çıkmak, sahlin ılık dalgaları üzerinde tembel tembel gerinmek çok hoşlarına gider. Bu hareketlerini ayyıplamak aklımızdan bile geçmez. Kim deniz kıyısında denize girmek arzusundan kendilerini menedebilir?

Denizden çıkan kadınların mayo üzerine giyecekleri elbiselere Sürmayyo derler. Bu sayfamızda bunların güzel birkaç

modelini veriyoruz.

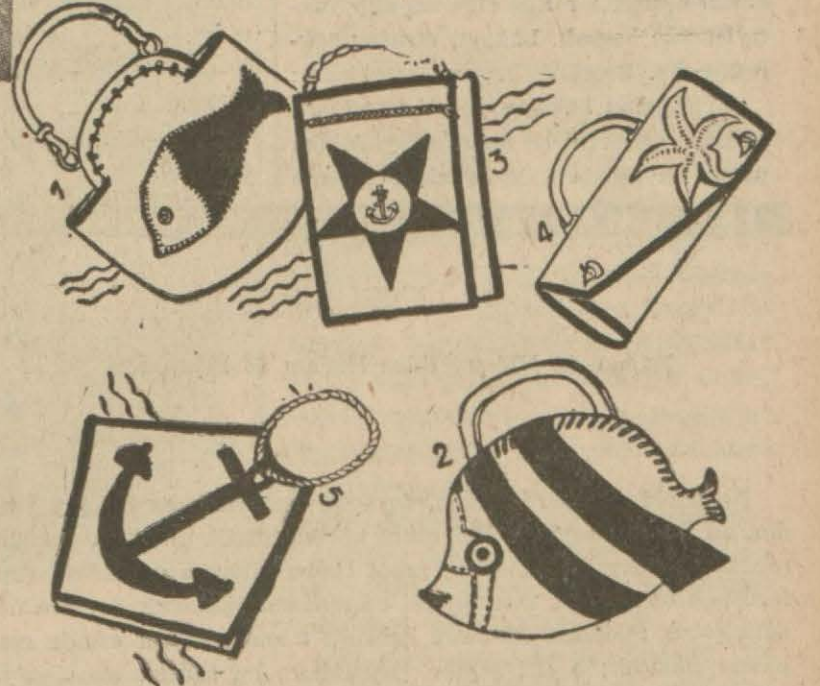
Kadın, vücuduna tatlı bir serinlik veren, kendisini salıyan dalgalar arasından çıkınca bazan kendisini biraz üşümüş, biraz da fazla çıplak hisseder. O vakit geniş, fakat zarif bir rob giymek ihtiyacıdır.

Bu robların ilk örneği Hind kadınlarının giydikleri entarilerden alınmıştır. Bu roblar ekseriya bir etekle, kısa ve basit bir korseden müteşekkildir.

Bir numaralı örnek bu modellerin en mükemmeldir. Eteklik beyaz tpekli ve siyah çizgili kumaştandır. Başta güzel bir örtü vardır. Aynı zamanda bu model o kadar basittir ki kendiniz bile dıkebilirsiniz.

İki numaralı örnek de bir etekle bir korseden mürekkeptir. Yalnız bu takım deniz mavisi renginde yünlü kumaştandır ve korse tersine takılmış bir önlük şeklinde elbiseyi bağlayan bir kemer haline inkılâb etmiştir.

Bu modeller bazı kadınlara fazla açık görünebilir. Onlar üç numaralı resimdeki Çin elbiselerine benzeyen modeli tercih edebilirler. Bu elbise deniz mavisi renginde yünlü plâj pantolonu, çiçekli emprimeden yapılmış kapalı bir ceketten ibarettir. Sadelik burada bir süs ve zarafet olarak kullanılmıştır. Dört numaralı resimdeki örnek, jerse mayo üzerine doğrudan doğruya giyecek beyaz Şantungdan yapılmış plâj mantosudur.

Bu güzel el çantalarını siz de yaptırabilirsiniz

Çantanızı deniz, güneş ve mevsimle intibak ettirmek icab ediyor. Onun için çantanızın rengi ya deniz yahut gök rengi olacak, üzerindeki resimler de yine denize ait bulunacaktır.

Bu çantaları yapmak için rütubetten müteessir olmayacak kumaşları seçmek için en esaslı taraftır. Tavsiye edilecek en iyi kumaşlar, ketenlerle Moleksindir.

Deniz otları, çapalar, balıklar çok tabii olarak bu çantaların hem şekillerine örnek olur, hem de üzerlerini süsler.

1 numaralı model kırmızı Moleksinden yapılmıştır. Üzerinde süs olarak aynı ku-

maşın siyah ve beyazından kesilerek yapılmış bir balık resmi vardır. Kulpu bu çantaya kola takılan bir sepet manzarasını verir.

2 numaralı örnek bir balık şeklinden ilham alarak, âdi ketenden yapılmıştır. Üstünden altına doğru geçirilmiş olan siyah şeridler balığın yüzgeçlerini andırır. Bir numaralı modeldeki çantadan daha küçüktür.

Üç, dört ve beş numaralı örnekler valizleri hatırlatır. Üçü de beyaz ketenden yapılmış, kenarları ketenlerle ve üzerleri kumaşları kesilerek dikilmiş resimlerle süslenmiştir.

Saçlarınıza dikkat ediniz

ma tarzımızdır. Eskiden bizim kadınlarımız, halâda, olmazsa on beş günde bir defa hamama giderler, gıcır gıcır saçlarını sabunlarlar ve bol bol sıcak su dökerek saçlarda sabun izi bırakmazlardı. Sonra banyolar meydana çıktı. Banyolarda saçlar istenildiği kadar sabunlanabiliyor, ne de sabunlandıktan sonra bol bol yıkanabiliyor. Altı aylık ondülâsyonlar, kadını başını yıkamaktan bütün bütün soğuttu. Bu gün Fransada

kibar cemiyetlere mensup kadınlar başlarını hemen hemen hiç yıkamıyorlar... Bütün kış yalnız şampuvan yaptırmakla ıktifa ediyorlar. Hıabuki, bu, saçları bitiriyor. Bakınız niçin:

Şampuvanla temizlendiği vakit saçlardaki yağlı maddeler eriyor. Saç dipleindeki mesamat genişliyor, saçlar temizleniyor. Fakat saçın özü tamamiyle açıkta kalıyor. Ve şampuanların terkinde bulunan potasyum, sodyum ve ka-

Devamı 15 incede

MATMAZEL

ŞEYTAN

Yazan: Ş. Rober Düma

— 17 —

Çeviren: F. K.

Brosilof'la meçhul kadın gece yarısına doğru ahbab oldular

Rönar'ın kadınlarla iyi geçinmesi sa-
yesinde onlardan mesleğine dair kıy-
metli ip uçları elde ettiği de vaki olu-
yordu. Muvaffakiyeti âmirlerinin dik-
katini çekmiş, tebrik kazanmıştı. O za-
man hem kendi nazârında, hem de â-
mirleri nazârında temize çıktığına mem-
nun:

— İşte, diyordu, o mahlûklarla düşüp
kalkıyorum ama, mükâfatını da görüyo-
rum. Vazife olmasa ben onlarla bu ka-
dar sıkıfırı olur muyum?

Polise muhbir temin etmekte de pek
mahirdi. Smoking lakaıyla anılan Bro-
silofu da o bulmuştu; kokain kaçakçıla-
rını takipte ondan çok istifade ediyor-
du.

Esmer, çok güzel bir kadın yanlar-
dan geçiyordu. Smokinge işaret etti. O
da hemen kadını tangoya kaldırdı.

— Ne var ne yok Bertrand?

— Yakında bir şeyler olacak galiba.
Bu akşam işiğreden gelecek bir arka-
daşımı bekliyor. İkiş birden beni alıp
götürecekler. Söyle Rönara üçümüzü ta-
kip etsin.

— Pek âlâ.

— Tangodan sonra benden ayrıl ve
canmaz görün. Herif şüphelenmesin.

— Olur.

Brosilof, tango bitince hemen Ameri-
kan bara dönüp Rönara vaziyeti anlattı.
Yavaş sesle konuşurlarken komiser
birden yanındaki dirseğiyle dürttü ve
bara giren biri üzerine onun dikkatini
çekti.

Gelen, fevkalâde güzel bir kadımdı.
Yalnızdı. Siyah ipekten, uzun, sade, fa-
kat çok iyi bir terzi elinden çıktığı belli
bir rob giymişti. Vücudunun harikulâde
liği bardaki bütün erkeklerin ihtarını,
kadınların hasedini tahrik etmişti. Fa-
kat o, etrafına karşı adetâ istihfâkâr,
yürüdü ve Amerikan barın yakınında
bir masaya oturdu.

Rönar Smokinge sordu:

— Tanıyor musun?

— Hayır. Hiç görmemişim. Nefis
mahlûk.

— Orası öyle... Parisin sefahat ma-
hallerini görmek isteyen bir ecnebi ol-
malı... Yalnız oluşuna şaşırm.

— Merak etme. Erkek yakında ge-
ler.

Fakat gelen olmadı.

Ecnebi kadın sarı bağadan zarif taba-
kasını açarak bir Rus cigarası alıp yak-
tı, içmeğe başladı. Lâkayt, etrafını sey-
rediyordu. Brosilof, hayran, mırıldandı:

— Ellerine bak, ne güzel! bacakları,

kolları... şaheser! bu kadımla beş dakika
yalnız bir odada kalmak için cebimde

kalan bin frangın hepsini veririm.

— Budala! bin franga o başını bile
gevirip bakmaz. Kendini üzme, bu av bi-
zim için değil.

Meçhul kadın onlara doğru bakıyordu.
Sustular. Kadın Smokingi tepeden tır-
nağa kadar süzdü, fakat sonra derhal
başını çevirmeyip gene baktı.

Barm dansörlerinden biri bu esnada
meçhul kadını dansa davet etmişti, red-
dedildi. Müşterilerden ikisi de gene rö-
füze oldular.

Rönar fısıldadı:

— Kadın sana pek dikkatle baktı.

— Belki de bir vatandaştır.

— Dansa davet et. Reddetmez.

— Teşekkür ederim. Ötekiler gibi ağ-

zımın payını alayım diye söylüyorsunuz
değil mi?

Genç kadın, gene Smokinge bakıyor-
du. Rönar Brosilofu dürttü.

— Budala! haydi gitsene...

Brosilof itaat etti. Daveti nazik bir

gülümseyişle kabul edildi.

Dansın sonunda masaya döndükleri

zaman Brosilof:

— Şampanya emreder misiniz ma-

dam? dedi.

— Teşekkür ederim.

Garsonu çağırdı. Şampanya ısımla

di.

Rönar belli etmeden oradan uzaklaş-
tı.

Yeniden dansa kalktılar. Geceyarısı-
na doğru ahbabca konuşmağa başlamış-
lardı.

Genç kadın gitmekten bahsettiği için
onu kolay kolay elinden kaçırmak iste-
miyen Brosilof Monparnaşda başka bir
bara gitmeği teklif etti. Bardan çıktı-
lar. Smoking taksi çağırmağa davranır-
ken kadın:

— İstemez. Dedi. Benim arabam var.

Birkaç dakika sonra Erna Flider,
Smokingle beraber "Bugatti" sile Paris
yollarında ilerliyordu.

Casus kadın Parise geleli beş gün ol-
muştu. Her gece barları dolaşır, Sg.
45 i arıyordu. O gece onu görür görmez
derhal tanıdı. Brosilof şimdi yükse-
len atıp tutuyor, kendini Rus prensi gi-
bi gösteriyordu. Vaktiyle Çarın muhafız
alayında kolonel ve büyük bir servet sa-
hibi olduğunu söyledi.

Sabaha karşı üçte biraz cesaretlendi,
yanındaki kadına sarılmak ister gibi bir
hareket yaptı. Erna derhal ayağa kalk-
tı ve:

— Artık gidelim.

Dedi.

Otomobilin kapısında sarhoş ağızla

yalvardı:

— Evinize kadar size refakat etme-

me müsaade ediniz.

Kadın kabul etti. Fakat içerde, Erna
harekete hazırlandığı sırada Brosilof o-
nun ellerinin meşgul bulunmasından ist-
ifade ederek öpmeye teşebbüs edince
kızdı:

— Geri çekiliniz!

— Affedersiniz.

— Orada sakın durun. Yoksa arabayı
durdurur ve sizi yol ortasında bırakırım.

Brosilof, kadını kızdırmamak için ote-
le gelinceye kadar köşeye büzülüp hiç
sesini çıkarmadı. Erna Şanzelizede
"Grand Roi" otelinin önünde durduğu
vakit Smoking arabadan indi, dili dola-
şarak özur dilemeye çalıştı.

Erna, onu fazla ürktürmemek için, bir
az gönlünü almak lüzumunu hissetti:

— Unutalm artık onu ve arkadaşça
ayrılalım. Olmaz mı? bundan sonra yal-
nız arkadaş olacağız. Vaadediyor musu.

nuz?

— Yemin ediyorum.

— O halde şartımı kabul ettiğiniz i-

çin ben de sizin vereceğiniz randevuyu
kabul ediyorum. Yarın akşam onda be-
ni buradan alırsınız. Fakat beklemeyi
sevmem, dakikası dakikasma geliniz.
Geceniz hayrolsun prens!

Bir hafta içinde Erna Flider, Smokin-
gi etrafında dönen bir pervane haline
getirdi.

Brosilof ve Rönar otelde yaptıkları
tahkikat neticesinde ecnebi kadının zen-
gin bir Lehli olduğunu öğrenmişlerdi.
Fakat sahte prens İvan Brosilof genç
kadını avlamağa muvaffak olamamış,
bilakis kendisi kadının ağma düşmüş,
fena halde âşık olmuştu.

(Devamı var)

— Yeni göz doktorunuzun tedavisinden
memnun musunuz?

Milyon avcısı

Macera Romanı

Bir herif yanıma sokuldu: — Delikanlı, bir kurdu elle- rinte öldürebilir misin?

— 17 —

Telâşsız, sevincimi belli etmeden ya
bancı adama sordum:

— Yüksek para!.. İyi, âlâ, güzel...

Miktar yok mu? Meselâ ne kadar?

— Miktarını ne bileyim ben!.. Yalnız
şu kadarını söyleyeyim ki, sinema işle-
rinde çok para kazanılır. Milyon var-
dır bu işte... Eğer doğru başlarsan he-
sapsız para kazanırsın..
Milyon!

Bu muhayyel sevgili gözümün önün-
de büyüdükçe büyüdü:

— 1.000.000..

Derken:

— 2.000.000..

Oldu.. Sonra:

— 3.000.000 a çıktı.

Ve bu sayılar böyle birer birer arttı.

Gözlerimin önünde heybetli bir rakam

ordusu geçit resmi yapıya başladı...

Milyona kavuşuyor muydum? Sapıtı-

yor muydum yoksa..

Kendimi yokladım.. Şuurum, enerjim
hepsi yerindeydi.. Hemen kararımı ver-
dim

Ortalıkta bir milyon değil, bir kaç

milyon var..

Bundan bana ne? Ben o kadar aç
gözlü değilim ki.. Ben bu milyonların
yalnız:

— 1.000.000 unu istiyorum. Geri-
ye kalan milyonlar varmış kimin olu-
rsa olsun, hangi talihli faninin eline ge-
çerse geçsin. Bunun bence hiç bir e-
hemmiyeti yoktu.. Yeter ki, bu milyon-
lardan biri, bir teki benim olsun!

Bu karar ve istekle, Şikagoya dü-
men kırdım. Beni arayan adamla be-
ber...

Talihin açık olsun Tom!

Size bir hakikati itiraf edeyim:

Ben sinemacılarla ilk defa iş yapacak
değildim. Bundan evvel de sığır sürüle-
rinin hakiki filmini çekmek isteyen bir
sinema şirketi küçük harâmı kiralamış-
tı. Bu film terbiye prensipleri göz ö-
nünde tutularak yapılmıştı. Öğretici
mahiyeteydi. Ben bu filmde kovboy-
larımı beraber mühim bir rol almış-
tım. Şimdi beni çağıran gene o kum-
panya idi.

Şikagodaki stüdyoda âvare âvare do-
laşırken herifin birisi, silâhsız, yalnız
ellerimle bir kurdu öldürüp öldüremi-
yeceğimi sordu. Hemen cevap verdim:

— Hiç tecrübe etmedim amma, kurt-
tan daha atik davranırsam, belki de
geberirim. Hangi budala, elleriyle bir
kurdu öldürmek ister? Eğer işinize ge-
lirse kurşunla birbiri arkasından bir
sürüyü değil, hattâ bir vagon kurdu öl-

düreyim; fakat kurtlarla güreşmek hiç
te hoşuma gitmez. Peki bu işin ucunda
kaç papel var?

— Sonunda kaç papel mi var? Büyük
para!.. Öyle tuhaf tuhaf yüzüme ne
bakıyorsun? Şaşkın mı sözüme? Şaş-
ma, hayret etme? Yalan, söylemiyo-
rum. Evet sonunda büyük bir para var.
Nasıl mı? Dinle işi anlatayım:

Yeni bir film hazırlanıyor. Filmin
kahramanı bir borsacı. Bu adam, insan
kıyafetindeki kurdur tarafından soyu-
luyor, zarara uğratılıyor. Nihayet iflâs
ediyor. Karısı cebi delik, on parası
kalmış bir kocayla oturmak istemiyor,
zavallıyı tek başına bırakıp kaçıyor.

Filmin mevzuunu tamamlamasına

vakit bırakmadım:

— Peki, dedim.. Kadını bu hareke-

tinden dolayı ayıplamıyor musunuz?

Ne yapmalıydı bu kadın?

Yabancı adam, sorguma cevap ver-
medi. Hattâ dinlemedi bile.. Sesinin
eski ahengiyle bir gramfon gibi devam
etti

— Paraları elinden alınan, yerden
yere vurulan bu borsa adamı, bankada
on parası kalmadığı ve itibarını kaybet-
tiği için muhitinden uzaklaşmak isti-
yor, Koloradoya doğru yola çıkıyor.
Yolda etrafını bir sürü aç kurd sarıyor.
Felâket, şimdi ne yapın?

Geri dönemez, çünkü etrafını kurtlar

sarmış!..

Silâhı da yok ki ateş etsin, kurdun

kaçırsın!..

Ne yapmalı şimdi?

Şöyle etrafına bakıyor; gizlenecek

imdat isteyecek bir yer, bir kimse yok.

Yalnız homurtular ve soluklar..

Bu homurtular ve soluklar, ete su-

samsı, gördükleri canlı mahlûk karşı-

sında sert sert soluyan kurtların ne-

fesleriydi..

Ölüm muhakkak!..

Kurtların sert ve sivri dişleri arasın-

da can vermek!.. Müthiş şey!..

Bir aralık, gözüne, biraz ileride bir

kulübe iliyor. Kendini güçbelâ oraya

atıyor Fakat kurd rahat veri mi hiç?

Bir kere et kokusu, insan eti kokusu al-

dılar..

Burada da kendisini sıkıştırıyorlar.

Adamcağız bakıyor, kurtuluş yok.. O-

lüm kapının eşliğinde!..

Sa: yüzü, korkunç ölüm. Kapıdan

girmeden, borsacı ilk hamleyi yapıyor

ileri doğru atılıyor. Ortada kendî, et-

rafında kurtlarla kanlı ve korkunç bir

boğuşma başlıyor.

İşte kurdun birini bacağından tut-

muş savuruyor.

(Devamı var)

YAZAN: O N O R E D O B A L Z A K

dö Retore, bana üstün bir mahlûk gibi bakmak lûtfunda bulunuyor.

Askerliğe keyif olsun diye giren kont dö Şolihö'ye gelince, o-
nun bana illebet bir minnettarlık beslemesi lâzım: babam buradan
gitmeden evvel benim bütün paramla ona, yolda kırk bin frank ge-
tirmek bir toprak aldı; Turen'in en zengin ailelerinden Morsof-
ların kızıyla evlenmesi de bugünkü, yarınlık bir iş. Kral, Lönon-
kur ve Jivri hanedanlarının adı ve unvanları sönmüş diye bir e-
mirnameyle kardeşime, Lönonkur - Jivri'lerin adlarını, unvanları
nı ve armalarını kullanmak hakkını bahşedecek. O iki güzel arma-
nın ve Faciem semper monstramus gibi pek kahramanca bir sözün
kaybolmasına cidden gönül razı olmazdı! Dük dö Lönonkur Jivri'nin
torunu ve yegâne varisi olan madmazel dö Mostof'a yolda kırk
bin franktan fazla geliri bir servet kalacağı söyleniyor. Babam
sadece Lönonkur'ların armasına, Şolihö'lerin armasının da zemini
teşkil etmesini şart koştu. Bu suretle ağabeyim dük dö Lönonkur
olacak. Bütün bu servetin tabii varisi olan genç dö Morsof verem-
den yatıyormuş, hastalığı son derece iyi bulmuş; aksama sabaha
lüyor diyorlar. Önümüzdeki kış, matem müddeti dolduktan sonra
düşün olacak. Müstakbel yengem madmazel Madlen dö Morsof'un
çok iyi, çok sevimli bir kız olduğunu söylüyorlar.

Görüyorsunuz ki babam, bana çektiği nutuklarda haklıymış. Bu
neticeyi öğrenince çok kimseler bana hayran oldu ve akillarına
benim Makumer'e niçin vardığını anladılar. Büyükanne de methebi-
muhabbeti dolayısıyla prens dö Taleyan Makumer'i de methed-
iyor; yani artık muvaffakiyetimiz tamam. Kibarlar âlemi önce hem-
men bir hiç olduğum Paris'de şimdi adetâ saltanat sürüyor.
Makumer'in saadetini herkesler kiskanyor, çünkü ben Paris'in en
zeki kadımı'yım. Bilirsin ki Paris'de Paris'in en zeki kadını diye sür-
miden fazla kadın vardır.

(Devamı var)

XXXII

Madam dö Makumer'den Madam dö P'Estorad'a

Mart 1826

2 yeni GELİNİN Hatıraları

Çeviren: Nurullah ATAÇ

— 75 —

Akşamlarımı hep müsamereler, balolar, tiyatrolar ısgal ediyor
ama dönüştürmek zevklerine kavuşuyorum, yüreğim açılıyor, gön-
lümde kibarlar âleminin bıraktığı dış yaraları geçiyor. Ancak evi-
mize şu dostlar, ahbablar denen insanlar geldiği akşamlar kendi
soframda yemek yiyebiliyorum; evimde, ancak kabul günümde
kalabiliyorum. Benim de şimdi bir kabul günüm var: çarşambala-
rı. Madam d'Epar ile, madam dö Mofrinöz'le, ihtiyar düşes dö
Lönonkurla rekabetteyim, adetâ bir mücadele! bizim evin eğlen-
celi olduğu söyleniyor. Muvaffakiyetlerimin Felipe'yi memnun et-
tiğini görünce ben de kendimi modaya bıraktım. Ancak sabahları-
mı Felipeyle geçirebiliyorum; çünkü saat dörtten sabahın ikisine
kadar Parisle uğraşmak lâzım.

Makumer fevkalâde bir ev efendisi: hem hoşsohbet, hem ağır
başlı; o kadar gerçekten büyük ki, öyle mükemmel bir nezaketi
var ki kendisine sırf birtakım menfaat düşünceleri ile varmış bir
kadını bile âşık ederdi.

Babamla annem Madrid'e gittiler: XVIII inci Lui'nin ölümünden
sonra düşes, pek sevgili sairini de ataya sıfatıyla beraberinde gö-
türmek için kralımız X uncu Şarl'ı kolayca razı etti. Ağabeyim dük

Nasıl oldu da kardeşliğim, üç aydır ne sen bana bir şey yaz-
dın, ne de ben sana?... Biliyorum ki kabahatin büyüğü bende,
mektubuna cevap yazmadım; fakat benim bildiğim sen böyle şey-
lere pek bakmazdın. Her neyse! susmaktan Makumer de, ben de,
üstü çocuk resimleri ile süslü kahvaltı takımı kabul ettiğin ma-
nasını çıkardık; o cici şeyler hazırlandı, bu sabah Marsilya'ya
gönderiliyor, ressamın işlerini tam altı ayda bitirdiler. Felipe:
"kuyumcu sandıkları kapamadan bir de sen gelip gör,, deince
hayretinden sıçradım: ısmarlıyalı o kadar zaman geçti ki artık a-
detâ unutmuşum. Seninle beraber benim de kendimi anne hisset-
tiğim mektuptanberi birbirimize bir şy yazmamış olduğumuz da
o zaman aklıma geldi.

Benim özrüm Paris, bu müthiş Paris; ya seninki?... bu kibarlar
âlemi denilen şey bir gıyay kuyusu. Sana evvelce de söylemişim
ya! insan Paris'in ne olduğunu ancak Paris'te anlıyor. Burada ki-
barlar âlemi bütün hisleri parçalıyor, insanın her saatini ısgal edi-
yor; dikkat etmesen kalbini yeyip bitirecek. Molyer'in şu Mer-
dümggiriz'indeki Selimen yok mu? gerçekten harikulâde bir buluş,
bir şaheser. O yalnız XIV üncü Lui devrinin değil, bugünün de,
yarının da salon kadınının ta kendisi. Çok şükür ki Felipe'ye olan
aşkı beni bir kalkan gibi müdafa ediyor; o da olmasa halim ni-
ce olurdu? bu sabah bunları düşünüp kendisine de söyledim: "Sen
beni kurtardın!.. dedim.

Yemek yemiyen insanlar diyarı "Kınakına,, nasıl keşfolunmuş?

Günün birinde susuz kalan yerliler, civardaki bataklığın pis ve kokulu sularına koştular. Ve, o vakit, garip bir mucize oldu; şehri kasıp kavuran sıtma durdu!

Sırtlarında altmış kilo vükle
günlerce yemek yemeden
yürüyen yerliler

referred to as the 'Kınak' (Kink) people, who are known for their extreme endurance and ability to survive in harsh conditions without food or water for long periods.

Seyahatimden çok zengin hatıralar. la dönüyorum. Fakat bugüne kadar bu kadar güç bir seyahat yaptığımı hatırlamıyorum. Bakir ormanlar sınırlarını elime vermek için her türlü müşkülâtı ortaya yığdılar. Öyle dakikalar oldu ki Fransız görmekten ümidimi kestim. Fakat bu neticeyi elde edince bütün çektiğim rimi unuttum.

Bir gazete muharriri seyyaha şöyle bir sual soruyor:

Tabii müşahedelerinizi ten akademisine ve coğrafya cemiyetine bir rapor halinde bildirmeden evvel gazetecilere bir gye söylemek istemez misiniz?

Niçin istemiyeyim? Ben keşiflerimi âlimler arasında gizli kalsın diye yapmadım. Bu keşifler yalnız âlimleri değil gazetecileri de ilgililendirir.

Gazetecilerle seyyah bir kahveye çakılmış ve seyyahım etrafında toplanan gazeteciler onun anlattıklarını tatlı tatlı dinlemişlerdir:

Kına kınanın nasıl keşfolunduğunu tabii bilmezsiniz. Peruda iken Karo kabilesine mensup ihtiyar bir yerli bana bu şifa veren nehatın hikâyesini şöyle anlattı:

"Biz memleketimizde yetişen bu kalın fakat kısa ağacın kabuğundaki şifa hasasını asırlardanberi biliriz. Bunu dede lerimizden dinledik. Fakat etrafımızdaki hayvanların, otların sırrını beyaz insanlardan kıskanç bir itina ile saklarız. Ummulmadık bir hâdise kına kınayı bütün dünyaya tanıtmaya sebeb olmuştur.

"Peruda küçük bir şehirde oturan insanlar günün birinde susuz kaldılar. Şehir den geçen mini mini ırmak kurudu. Pınarlarda sular kesildi, çeşmeler akamaz oldu. Halk susuzluğu gidermek için cina na koştu. O vakit garip bir mucize husu. Bataklık civarındaki şehirde çok lara başladı. Fakat bu sudan içmeğe baş batabatmaz sıtma durdu. O vakit halk dâğıktı herçok ağaç kabuklarının yüz lere haber verdi. Onlar da sıtmayı kesen bu sudan içmeğe ve sonra da suya bu

hassayı veren ağaç kabuklarını kullanmağa başladılar. Bu suretle kına kına keşedilmiş oldu. Fakat Avrupalılar kına kınayı daha çok sonra öğrendiler. Çün kü yerliler bu sırlarını hiç sevmedikleri İspanyollardan saklamışlardı. 1638 de Peru valisi Loksa yerlilerden birisine çok büyük bir iyilik etmişti. Yerli bu iyi liğin mukabili olarak valiye biraz kına kına kabuğu verdi. Ve nasıl kullanacağını öğretti. Kına kınanın şöhreti Avru. paya 1640 da yayıldı ve İngiliz Tabbo on dördüncü Lüye pahalı olarak bir mik tar kına kına sattı. Kına kınadan kinin çıkarılması daha çok sonradır.,,

Yeryüzünde en çok hangi nebata hayret ettim, bilir misiniz? Kola denilen nebata. Bir gün Senegalda kola toplayan zencilere bakıyordum. Hepsinde sağlam adamlardı! Bu müşahedemi orada bir çok kola tarlaları ektiren bir Fransız rahibine anlattım. Rahip bana bu nebata dair çok meraklı malûmat verdi. Kola ancak ekildikten sekiz, on sene sonra meyve verir. Bu ağaç sahillere alrışmıyor. Mutlaka memleketin iç taraflarında yetiştirilmesi icap ediyor. Ekseriyetle, yetiştirilen yerlerle sahil arasında hiçbir yol yoktur. Mahsul yerlilerin sırtında taşınır. İskele en az altı günlük yoldur. Yerliler bu uzun yolu durup dinlenmeden şarkı söyliyey söyleye aşarlar. Fazla ağırlık olmasın diye bu seyahate çıkarken yanlarına yiyecek namına hiçbir şey almazlar. Sırtında altmış kilo yük, altı gün hiçbir şey yemeden yol yürürler. Altı gün, altmış kilo yük altında hiçbir şey yemeden yürüyen bu insanların yolda sapır sapır döküldüklerini ve iskeliye yetişenlerin de canlı iskelet haline girdiklerini tahmin edersiniz. Halbuki hakikat hiç de böyle değildir. Yerliler bu işin sırrını bulmuşlardır. Ara sıra, sırtlarında ki kola meyvelerinden bir tanesini çiğnerler. Bu hem açlığı giderir, hem de insanın kuvvetini tamamen muhafaza eder. Buralarda, on beş gün, hattâ bir ay yerlilerin günde üç tane kola meyvesi çiğnemekle gıda ihtiyacını tamamen izalettikleri b-men hergün görürler. Onun için buraya yemek yemiyen insanlar diyarını, ismir vermek yanlış bir şey olmaz.,,

Fransızlar ve İngilizler

Niçin Amerikadan uçak alıyorlar?

Bugün, yapılan propagandalar hilâfına, uçakçılıkta en ileri giden devlet Şimalî Amerikadır

Alman uçakları Harp uçuşlarına ve hava harbinin zaruretlerine ancak iki ay tahammül edebiliyor

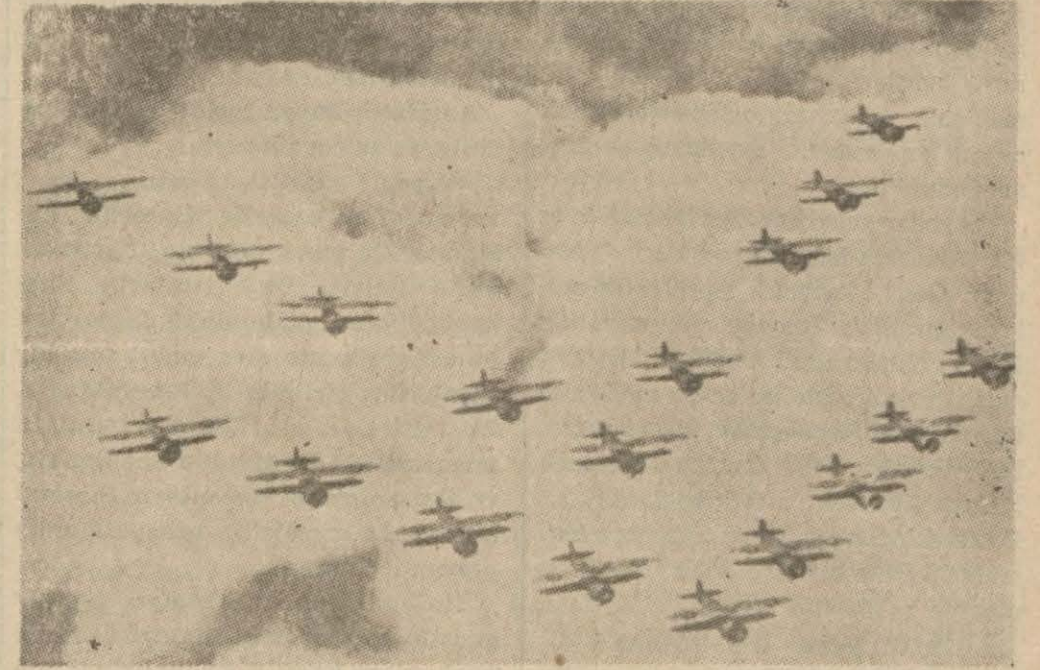
Yazarı: Sadık Duman

Şimdi Amerika birleşik devletleri, uçak yarışında geri kalan devletlerin en büyük yardımcısı halini aldı. İspanyadaki harb tecrübesinde Alman ve İtalyan uçaklarıyla alman neticelerden gözü korkunca Fransanın ilk işi şimalî Amerika fabrikalarına 200 uçak ısmarlamak olmuştur. Şimdi de İngiltere hükümetinin aynı çareye başvurduğunu, Amerika 200 bombardıman uçağı ısmarladığını haber alıyoruz.

Hitler iktidar mevkine geçtikten sonra, Almanyanın hava silâhlanmasında çok ilerlemiş olduğunu söyleyenler Fransız ve İngiliz gazetelerinde şöyle cevaplarla karşılaşıyorlardı:

"Almanya gizli gizli silâhlanmış olabilir. Fakat hava silâhlanmasında ileriye gitmiş olabileceği iddia edilemez. Zira hava silâhlanmasında her şeyden evvel motor ve personel işidir. Harb filolarını kullanacak pilotların ve kumandanların antrenmanı gizli gizli yapılamaz. İttilâf devletleri Versay muahedesiinden aldıkları kontrol salâhiyetini iyi kullanamamış olabilirler ama, bu iddia yalnız top, tüfenk, mitralyöz ve cephaneye için varid olabilir. Koskoca uçak filoları kontrol komisyonları mızın gözünden kaçabilir mi?,"

Eğer o devirde Fransızlar, ve İngilizler

bu cevabı inanarak veriyor idiyeler cidden büyük bir safdillik göstermiş oldukları söylenebilir. Zira Lufthanya uçaklarından ve ticari parklardan Almanyanın sadece hava nakliyatı için istifade etmediğini, bu vasıtalarla müstakbel harb uçakçılığının kadrolarını yetistirdiğini anlıyamamış olduklarını kabul etmek lâzımgelir.

İşte Almanya, bugün gözümüzün önünde. Bu Almanyanın son on sekiz yıl asla boş geçirmedeği açıkça anlaşılıyor. Alman pilotlarının bu günkü manevra kıymetlerine üç dört yıl içinde ulaşmış olabileceklerini sanmak mümkün olabilir mi? Bask memleketinin tahririnde, Teruel harblerinde ve Franko kuvvetlerinin her zaferinde bu pilotların büyük yardımı olduğu herkesin malûmudur. Gelelim motor meselesine:

İtalyanların çok methedilen Breda

avcı uçaklarının tecrübe sürati saatte 440 ve Savoya tipindeki bombardıman uçaklarının tecrübe sürati saatte 420 kilometredir. Sovyet avcı uçaklarının saatte 450 ve bombardıman uçaklarının 420 kilometre yaptıkları söyleniyor. Fransızların son sistem avcı uçakları arasında 480 - 500 kilometre yapanı var. Fakat Almanların en son tecrübe ettikleri tip saatte tam 640 kilometre yapıyor. Demek ki motor ve karoseri üzerindeki Alman çalışmaları asla ihmal edilebilecek gibi değildir.

Filvaki sürat rekorunu 640 kilometreye çıkaran son sistem Alman uçağı yalnız rekor kırmak için kullanıldığından, bir harb uçağı gibi ekipe edilmiş değildir. Ama mitralyöz, top, bomba ve diğer lüzumlu lüzumsuz yüklerin ilâve edildiğini farzettığımız takdirde dahi bu uçağın sürati yine saatte 540 kilometreden aşağı düşmez. Ve şimdiki halde avcı uçaklarında sürat tefevvukunu Almanların elinde addetmek hatalı olmaz. Demek ki motor bakımından da Almanyanı geri addetmek imkânsızdır.

Acaba Amerikan uçaklarının faikiyeti nerede?

İngilizlerin siparişi, uçakçı Hiyugs'un üç günde devriâlem seyahati yapışını takip ettiğine göre göze ilk vuran hassaları şunlar oluyor:

1 — En uzun seferlere emniyetle girişebilmeleri.

2 — Vasatı süratlerinin yüksek olması.

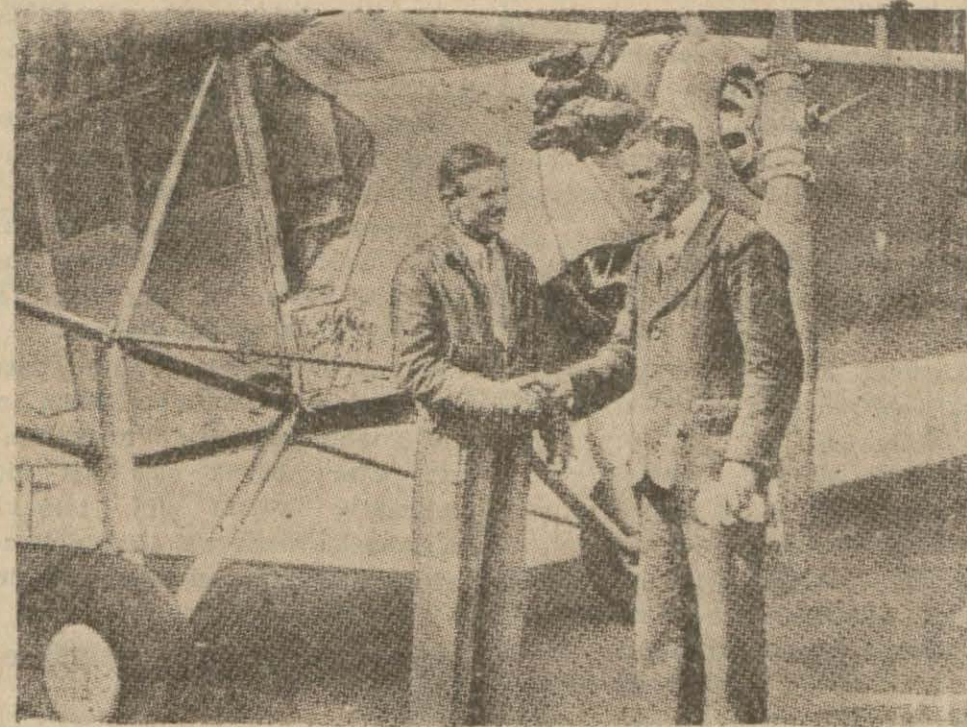
Bir Alman uçağı saatte 500 - 640 kilometre yapabiliyor ama bu sürati kaç saat müddetle muhafaza edebiliyor ve kaç saat havada kalabiliyor? Çok olmasa gerek. İlk uçuş saatinde 640 kilometreye yapan Alman uçağı ikinci saatte 500 yapabilir bile müteakip saatlerde sürat 250 ye düşüyor. Motorun her an bozulma tehlikesine maruz olması ve uçağın normal şartlar içinde dahi az zamanda yıpranması caba.

İşte Fransızların ve İngilizlerin, mütemadiyen Amerikaya uçak ısmarlama larının mühim sebebi. Birçok askerî mütehassıslar iddia ediyorlar ki;

"Bir harb vukuunda ilk günlerde hava faikiyeti gerek sürat ve gerek aded bakımından Almanlarda olsa bile ellerindeki materyellerle Alman uçakçılarının bu faikiyeti uzun zaman elde bulundurabileceklerine inanılmaz.,,

Alman uçakları İspanyada mühim işler başarmışlardır. Fakat bunun sırrı vasıtaların (yani uçakların) iki ayda bir yenileştirilmesindedir. Bir Alman uçağı harb uçuşlarına ve hava harbinin zaruretlerine ancak iki ay tahammül edebilmektedir. Hava kuvvetleri hükümeti İspanya kuvvetlerinden üstün bir hasım karşısında bu tahammül müddetinin daha aşağıya ineceği muhakkaktır. Binaenaleyh, bugün, yapılan bütün propagandalar hilâfına uçakçılıkta en ileri giden devletin şimalî Amerika olduğunu kabul etmek doğru olur. Sadık DUMAN

Farkında olmadan Atlas Okyanusunu geçmiş

Tayyareci Korrigan

Dünyayı dolaşan üç tayyareci gibi diğer bir Amerikalı tayyareci de herkesi hayrette bıraktı:

İki Douglas Korrigan isimindeki bu tayyarecinin muvaffakiyeti daha fazla hayrete şayandır. Çünkü o, herkesin "Olmazı", dediği bir şeyi yapmış ve sonunda kendisi de hayret etmiştir.

Hovard Högs dünyayı dolaşmak için Amerikadan Avrupaya en son sistem bir tayyareyle hareket ederken Douglas Korrigan sekiz senelik eski bir tayyareyle uçağa kalkmıştır. Tayyarenin telsizi bile yoktu... Herkes, kendisini bu arzudan vazgeçirmeye uğraşmış, fakat o, dinlemiyerek bir gün, sabahleyin erkenden havalanmıştı.

Ertesi gün tayyaresi yere konduğu zaman Douglas, kendisini karşılayan

ve tayyaresi

yabancıları soruyor:

— Los Ancelos, değil mi, burası!

— Hayır, diyorlar. Burası Dublin (İrlanda)!

Douglas hayret ediyor:

— Ben Los Ancelos'a gitmek üzere hareket etmişim... Fakat her halde puslam yanlış olacaktı. Bütün yol esnasında da bulutlar üzerinde uçtum, denizi görmedim...

Los Ancelos diye Dublin'e gelen tayyareci, bu yolculuğu 28 saatte yapmıştır. Yanında pasaportu da olmadığı için, kendisini memlekete almakta müşkülât çıkarmışlardır.

Fakat, tayyarecinin hüviyeti anlaşılmış ve kendisine İrlandada kalmak müsaadesi verilmiştir.

Douglas Korrigan aynı tayyareyle Amerikaya dönmek niyetindedir.

Sovyet - Japon ihtilâfı

Baştarafı 1 incide için seferber etmiş bulunmaktadır ve bu harp onun ilk zamanlarda zannettiği gibi kolay ve basit bir "askerî cevelân", şeklinde olmamıştır. Bu itibarla Japonya şu müşkül anlarda başına bir de Sovyet Rusya ile harp gâilesi açmağa hiç de taraftar değildir. Diğer taraftan sulhçu siyaseti olan Sovyet Rusyanın da pek mecbur kalmadıkça Japonya ile harbe girişimiyeceği muhakkaktır. Sovyetler Japonya ile harbe karar vermiş olsalar bile bu harbe Çin - Japon harbi bittikten sonra başlamaları makul olur. Çünkü o zaman galip veya mağlûp Japonya herhalde çok yıpranmış, zayıflamış ve düşmüş olacaktır.

Tokyo'dan gelen haberler Japonların artık yüksekte atıp tutmadıklarını anlatıyor. Gerçi Litvinof - Japon sefiri mülâkâtı etrafında Tas ajansının neşrettiği tebliğde Japonyanın tehditkâr bir tavır aldığı bildirilmekte ise de bu mülâkâtın üç gün evvel yapıldığı ve o zamandan beri vaziyetin değiştiğini unutmamak lâzımgeldiği tebarüz ettirilmektedir. Bu sebeble Sovyet Rusya - Japonya harbi tehlikesine bir defa daha atlatılmış nazaretle bakılabilir.

Hudutta yeni b'r hadise

Moskova, 23 (A.A.) — Habarovsk'dan Tas ajansına bildiriliyor:

21 temmuzda Mançurililerin iki motörlü bir sandalı Usuri nehrinde dolaşarak Vidnoe kasabası civarında hududa tecavüz etmişler ve Sovyetlerin Fengov adasına altı asker çıkarmışlardır. Bu askerler, o civardan geçen bir Sovyet san. dalma karşı ateş açmışlardır. Sovyet hudut muhafızları, bu altı askeri yakalamağa muvaffak olmuşlardır. Bunlardan ikisi yaralanmıştır.

Japonya yumuşadı!

Tokyo, 22 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Sovyetler kıtaatı Çangufeng dağına tahliye etmediği takdirde Japonyanın kuvvete müraacaat edeceği haberleri katı olarak salâhiyyettar mahafilde tezkir olunmaktadır.

Hariciye nezareti mümessili yaptığı beyanatta, Japon büyük elçisi tarafından Sovyet hariciye komiseri Litvinofla 20 temmuz mülâkâtında böyle hiçbir şey söylenmediğini ve ziyaret maksadının bir tarzı hal bulunması ve bunun için de her şeyden evvel Sovyet kıtaatının geri alınması olduğunu, ancak bundan sonradır ki, hududun muslihane bir tarzda tahdidi derpiş edilebileceğini bildirmiştir.

Fakat bu teklif Litvinof tarafından katı olarak reddedilmiştir.

İyi malûmat alan mahafil her iki tarafın da hâdisenin hallini temenni ettikleri mütaleasındadır.

Japon ordusu Sovyetlerle harbi istemiyor

Tokyo, 22 (A.A.) — Harbiye nezareti mümessili Havas muhabetine aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

"Ordu, Sovyetlerle çıkan Çangku-feng hâdisesinin hallini şimdilik diplomatlarla bırakmış bulunuyor. Fakat müzakereler akim kalacak olursa harbiye nezareti hâdisi mahalline vaziyeti tetkik etmek üzere bir asker göndercektir. Biz Sovyetlerle harbetmek istemiyoruz. Bugün Çinde meşgulüz. Fakat Mançuko - Sovyet hududunda her türlü ihtimale karşı koyabilecek kuvvetimiz vardır.

Moskovadaki mülâkât

Moskova, 22 (A. A.) — Tas ajansı bildiriyor:

20 Temmuzda Japonya büyük elçisi Çigimetsu hariciye halk komiseri Litvinofu ziyaret etmiş ve aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

"Hariciye halk komiserliği, Sovyet kıt'alarının Hassan "Çançi" gölünün garbinde kâin tepeyi tahliye etmeleri hakkındaki Japon talebini reddetmiştir. Japon hükûmeti, Mançu hükûmetinin elinde bulunan vesâika istinaden meseleyi yeniden tetkik eyledikten sonra, bu mıntakanın Mançuko'ya ait olduğu neticesine varmıştır.

Bundan başka Mançu halkı, mevzu bahis tepede dîni ayinlerini vâ-

tığını bildirmektedir.

Sovyet hükûmeti, sulh arzûsunu ve hudut mıntakasındaki statükonun idamesi arzûsunu daima izhar etmekteydi. Bu sebepten, bu statükonun ihtilâli mesuliyeti kendisine ait bulunmaktadır. Japon hükûmeti, hududun hemen derhal sarîh surette çizilmesinde ısrar etmemekte, yalnız Sovyet kıtalarının mevzu bahis mıntakadan derhal çekilmesini ısrarla talep etmektedir. Bu, vaziyete sükûn getirecektir..

Litvinofun cevabı

Litvinof, Japon büyük elçisi Çigimetsuya şu cevabı vermiştir:

"Japon maslahatgüzârma, resmî vesikalar ve ezcümle Khunçun anlaşması ile buna melfuz haritalar gösterilmiştir. Bu haritalarda, Hassan gölünün garbindaki dağlar boyunca geçmekte olan hudut tam bir sarahatla çizilmiş bulunmaktadır. Bu haritalar, eski Çin hükûmetinin mümessilleri tarafından imzalanmış vesikalardır. Bu vesikaların ibrazından sonra meselenin nihayetlenmiş olması icâbedir.

Halbuki Japon hükûmeti, hiç bir suretle reddedilmez mahiyetteki bu bürhanlara karşı, Sovyet hükûmetine bildirilmeyen gayri sarîh malûmat ve Anonim Mançu halkının kontrol edilemez beyanatını ileri sürmektedir. Hassan gölünün garbindaki tepenin Sovyet arazisinden bir cüzü teşkil etmesi keyfiyeti, tamamiyle sarîhtir. Evvelce de oraya Sovyet müfrezeleri gönderilmekte idi. Şimdi de gönderilmektedir.

Sovyet arazisi dahilinde, Sovyet kıtalarının hareketini yalnız Sovyet makamları tanzim eder. Başka bir devletin hiç bir müdahale veya talebi kabul olunamaz. Sovyet müfrezelerinin, bu mıntakada, Sovyet hududunda statükonun müdafaasından başka bir hedefi yoktur. Diğer devletlerin aksine olarak, Sovyetler Birliği, kendi ordularını, başka devletlere yollamak için değil, fakat yalnız kendi hudutlarını müdafa için idame etmektedir. Kızıl ordu, bu hudutların ihlâl edilmez mahiyeti hakkındaki mesuliyetini tamamiyle müdriktir ve hareketinde bu mesuliyetten mülhem olmaktadır.

Hudutta tam bir sükûn hüküm sürmektedir. Bu sükûn, ancak Japon - Mançu tarafından ihlâl olunabilir. Bu takdirde neticelerin mesuliyeti kendisine raci olacaktır. Sovyet kıtaları, her nerede bulunurlarsa bulunsunlar, yabancıların arazisini tehdit etmez.

Eğer bilâhare Japon hükûmeti, mevzu bahis ettiği mançuko elindeki malûmatı bildirir ise, Sovyet hükûmeti, bunları memnuniyetle tetkik edilecek ve bu husustaki fikrini bildirecektir.

Mukabil cevap

Japon büyük elçisi Çigimetsu, cevaben demıştır ki:

Hükûmetimin, hariciye halk komiserinin cevabından memnun kalmıyacağını tahmin ediyorum.

Sovyet tarafı, hiçbir yerde neşredilmemiş lâalettayın haritalara istinat etmektedir. Hudutta sükûnu yeniden tesis etmek ve havayı teskin etmek için tedbirler almak lâzımdır. Aksi takdirde Japonya, kuvvete müraacaat mecburiyeti neticesine varacaktır..

Çigimetsu, Sovyet kıtalarının geri çekilmesi talebini tekrar etmiş ve bir Japon jandarmasının Sovyet askerleri tarafından öldürülmüş olmasından dolayı protesto ettiler.

Litvinof, şu cevabı vermiştir:

Çigimetsu gibi tecrübeli bir diplomatın, devletler arasında hudutları tesbit eden resmî haritalardan, bu derece hakîr görerek bahsetmesi, şayanı hayrettir. Zamanında bu haritaların neşrolunup olunmaması, vesikaların meriyetini ve şayanı ihtilâc mahiyetini ne azaltır, ne de fazlalaştırır. 'Akdettiği bütün anlaş-

48 saat serbestlik Bir sabıkalı bapishaneden çıkar çıkamaz gene adliyeye düştü

İki gün evvel hapishaneden kurtulan sabıkalılardan Zenci namıyla maruf Abdülkadir, dün hem davacı, ve hem de suçlu olarak tekrar müddeiumumîliğe teslim edilmiştir. Elleri kelepçeli olan Abdülkadir müddeiumumî tarafından yapılan sorgusunda şunları söylemiştir:

"Ben tevkihanede ıslâhı hal etmiş ve uslu uslu oturuyordum. Bu vaziyetimi gören tevkihfane idaresi bana bir vazife verdi. Ziyaret sırasında mahkûmlara zehirli madde getirenleri gizlice haber verecektim. Bu vazifemi çok mükemmel yapıyordum. Günün birinde baktım. Mahkûmlardan Avni isminde birisi de afyon satmağa başladı.

Derhal kendisini göz hapsine aldım. Hiç hissettirmeden gizli gizli kimlerle temas ettiğini ve afyonu nereden aldığını gözlüyordum. Bir gün baktım, Avnin akrabalarından polis Hasan isminde birisi kendisini ziyarete gelmişti. Görüşmelerinden ve bir 'öşeye çekilerek birbirlerine bir şeyler verdiğinden şüphelendim. Ve derhal müdüriyete ihbar ettim. Sonra ben içeride olduğumdan ne olduğunu bilmiyorum, Yalnız Avni ve polis Hasan bana çok kızmışlardır.

Nece aradan bir müddet geçti ve nihayet iki gün evvel hapisten müddetimi doldurarak çıktım. Yolum Galataya düşmüştü. Ve Tophaneye doğru giderken polis Hasanla karşılaştım.

Beni görünce:

"Sen beni korkmadan idareye haber verirsin ha.. Şimdi ne yapacaksın, gel de karakolda bana hesap ver bakalım.. dedi. ve beni karakola götürerek adamakıllı dövdü, her tarafım yara bere içindedir..

Müddeiumumîlik Abdülkadiri adliye doktoruna muayene ettirdi. Muayene de Abdülkadirin muhtelif yerlerinde yara bere izleri görülmüştür.

Halbuki diğer taraftan polis Hasanım ifadesine göre, Abdülkadiri kendisini yerlere atmış ve bu suretle yaralanmıştır. Bunun için Abdülkadir zabıtaya hakaret suçıyla adliye sevk edilmiştir.

Müddeiumumîlik her iki iddiayı tahkik etmektedir.

maların mecburi surette neşri kaldesini hiç de gütmiyen bir hükûmetin mümessilinden bu tarzda sözler işitmek şaşılacak bir şeydir. Bu hükûmetin, gizli anlaşmalarını gayri meri telâkki eylediği şüphelidir.

Herhangi bir vesikaya istinat etmeyen askerlerin geri alınması talebi, kabul edilmez bir mahiyettedir. Bu derece esasız bir talep neticesinde, Japon hükûmetinin kendi kıtalarının vaziyetini değiştirmeye muvafakat edeceği pek şüphelidir.

Kuvvet istimaline gelince, bazı devletlerin mutavaat eyledikleri bu gibi tehditleri ve korkutmaları eğer büyük elçi iyi bir diplomatik vasıta gibi telâkki ediyorsa, bu vasıtayı Moskovada muvaffakiyetle tatbik edemeyeceğini de anlamış olması icâbedir.

Tokyo'daki Sovyet elçiliğine taarruz

Japon jandarmasına gelince, bu, girmemesi icab eylediği Sovyet arazisinde öldürülmüştür..

Nihayet Litvinof, büyük elçinin nazarı dikkatini aşağıdaki vaka üzerine çekerek sözlerini bitirmiştir:

"19 temmuzda lâalettayın bir Japon getesi, Tokyo'daki Sovyet büyük elçiliğine girmiş ve tahrikâmiz beyanname ler atmıştır. Sovyet büyük elçiliği civardaki vazife görmekle olan büyük miktarda polis kuvvetleri tarafından tevkif olunmadan Sovyet büyük elçiliğine hadizatında kimse girmemekteyse de, bu polis kuvvetleri, büyük elçiliğin bu çete tarafından ısgaline mâni olmak için herhangi bir tegebbüste bile bulunmamıştır. Tokyo'daki Sovyet büyük elçiliğinin huzur ve sükûnu ve normal surette çalışması için, Japon hükûmeti, mesul-leri cezalandırmak için tedbirler almalı ve bu gibi hâdiselerin istikbalde teker-rinin önüne geçmelidir.

Hatayda şapka buhranı var

Hatayın Suriye hududunda Türklere çıkarılan zorluklar devam ederse mukabele edilecek

Antakya 22 (A.A.) — Halebe gidip gelen Türklere Suriye hududundaki jandarma karakolu tarafından gösterilen müşkülât son dereceyi bulmuştur. Bu karakoldaki Suriye memurlarının en az yaptıkları işkence otomobil ve kamyonların içlerindeki kadın ve çocuklara acımayarak cehennem sıcağında saatlerce sebepsiz yere bekletmek oluyor. Bu hal devam ettiği takdirde mukabele bilimsilde bulunulmak üzere aynı yol üzerinde bir Hatay karakolu tesisi derpiş edilmektedir.

Kayıt muamelesi

Kayıt muamelesi dün bildirilen sekiz büroda bu sabah başlamıştır. Bürolar tamamen Hataylı reis ve azadan müteşekkil olduğu için muameleler Milletler Cemiyeti delegeleri marifetile ve tercümanları delâletile yapılan

evvelki kayıttan iki misli daha çabuk yapılabilmektedir.

Şapka buhranı

Antakya 22 (A.A.) — Antakya'da fes ortadan kalkmış gibidir. Bu şapka ihtihale piyasada şapka buhranı teşkil etmiştir. Birçok muhtaç kimseler kendilerine birer kasket verilmesi için Halkevine müracaat etmekte ve birçok kimseler de başağık gezmeye fesle dolaşmağa tercih etmektedirler.

Konsoloslar değiştirildi

Ankara, 22 (Hususî) — Antakya konsolosumuz Celâl Tevfik Karasaban Kudüs konsolosluğumuza nakledilerek yerine İskenderun konsolosumuz Fethi Denli tayin edilmiştir.

İskenderun konsolosluğumuza Kudüs konsolosumuzun tayini kararlaştırılmıştır.

İngiliz kralının Paris ziyareti

Baştarafı 1 incide

Kral ve kraliçe, saat 17,27 de, refakatlerinde cumhurresi ve madam Löbrön olduğu halde hariciye nezareti binasından ayrılmışlar, Envalid istasyonuna gitmişlerdir. İstasyonda Saro ve belediye meclis reisi, kendilerini karşılamışlardır. Hükûmdarlar, Fransada ikametleri sırasında hizmetlerinde bulunmuş olan memurlara hararetle teşekkür etmişlerdir.

Kral ve kraliçeyi taşıyan hususî tren 10,30 da, Löbrönün treni 10,35 de hareket etmişlerdir.

Kralın treni 17,16 da Kaleye varmış, ve hükûmdarlar, başta Fransa hariciye nazırı Bone olduğu halde hükûmet erkânı tarafından karşılanmışlardır.

Veda çok samimî olmuş. kralın yata, Fransız filosunun refakatinde, Fransanın büyük misafirlerini alarak saat 17,30 da Kale'den hareket etmiştir.

Kral Jorj Löbröne bir telgraf çekerek kendi hakkmda gösterilmiş olan dostluk tan ve misafirperverlikten dolayı hararetle teşekkür etmiştir. Kral, bu telgrafın da demıştır ki:

"Kraliçe ile ben, zevkimiz ve istirahatimiz uğruna gösterilmiş olan ihtimamları takdir için kelime bulmaktan âciziz..

Telgrafnamede şu sözler de vardır: "Paris şehrinde yapılmış olan tezyinatı letafet ve tenevvüü bizde uzun müddet tesiri zail olmayacak bir intiba tevhit etmiştir..

İngilizler, hükûmdarlarını sevinçle karşıladılar

Londra 23 — Kral ve kraliçe dün akşam saat 21 de Londra'ya dönmüşlerdir. Gerek Viktorya istasyonu civarında, gerek saraya kadar olan yol üzerinde birikmiş olan halk, Paristen dönen kral, ve kraliçeyi son derece şiddetle alkışlamıştır. Hattâ halk, polis kordonlarını bile yarmış olduğundan kral ve kraliçenin otomobilleri biran için olduğu yerde kalmıştır.

Buckingham sarayı önünde coşkunluk azamî haddini bulmuştur. Sarayın önünde ecnebilere mürekkep bir grup, Fransızca olarak "yaşasın kral.. diye bağırarak ve marşeyi terennüm etmiştir. Buna derhal halk ta iştirak etmiştir. Kral ve kraliçe, balkona çıkmışlar, bunun üzerine halk kendilerini alkışlamış ve millî İngiliz marşını söylemiştir.

Kral, Fransız halkının "hararetle ve muhabetli.. istikbaline karşı hissetmekte olduğu minnettarlığı ve heyecanı ifade

ettikten sonra şöyle demektedir:

"Ben bunu uzun müddettenberi memleketi yekdiğerine bağlayan, müsterek fedakârlıklarla rek ideallere, müsterek fedakârlıklarla istinat eden ve münhasıran âdiline ve devamlı bir sulhun muhafazasına hâdim kılınmış olan ihlâskârane dostluğun müteakıl takdirin bir delili addediyorum. Fransız milletine "tekrar görüşürüz.. diyor ve kendisine yürekten teşekkür ediyoruz.

Avusturyalıların âbidesinin açılma merasiminde

Paris 22 — İngiliz kral ve kraliçesi Ville Bretena'da, umumî harpte ölen Avusturyalıların âbidesinin açılma merasiminde bulunmuşlardır.

Kral Jorj, bir nutuk söyleyerek demştir ki:

"Bu asıl âbidenin küşat resmini icra etmek ve bugün topraklarında bulunduğu muz ve kendisine tesit ettiğimiz hatıraların senelerin aşındırmayacağı bağlarla bağlanmış olduğu büyük milletin reisi Fransız reiscumhurunun aramızda bulunmasını selâmlamak benim için büyük bir şereftir..

Bunu müteakip Fransız cumhurresi Löbrön şunları söylemiştir:

"Majestezinin Fransayı ilk ziyaretini bu âbidenin küşadile aynı zamanda tesadüf ettirmek istemiş olmaları bîhassâ mütebahhis etmiştir. Avusturya hükûmeti, bugünkü merasime Fransız devlet reisini tegrik etmek suretile iki büyük demokrasi arasındaki sıkı münasebete bir kere daha işaret etmek istemiştir. Avusturya hükûmeti aynı zamanda bu demokrasilere kendilerinin harp meydanlarındaki itihatlarının gayesi, istiklâl ve hürriyetlerinin muhafazası olduğunu da hatırlatmak istemiştir.

Fransız reiscumhuru, sözlerine şu suretle devam etmiştir:

"Haşmetmeap, evvelce dediğiniz gibi iki milletin dostluğu ve adalet idealleri pek o kadar çabuk bir surette ortadan kaybolmıyacak olan düntü şenlikler arasında bu cihetin teyidi, bu anda aktualite mahiyetini ve kuvvetini muhafaza etmektedir. Bu teyidin milletlerin arasında icraat sahasına bir rehber ve istinad bir davet gibi akisler uydurması temenni olunur..

Fransız Hava generali

Berlin, 22 (A.A.) — Fransız Hava kuvvetleri kurmay reisi general Deves min yakında Almanyayı ziyaret edeceğini Alman D. N. B. ajansı resmen bildirmektedir.

Neşrolunan bir tebliğde Fransız generalinin mareşal Göringin daveti üzerine Almanyada sekiz gün kadar kalarak Almanyaya hava kuvvetlerini ziyaret edeceği yazılmıştır.

İtalyan bahriyelileri

Baştarafı 1 incide

şehir sokaklarında gençlerden mürekkep bir takım grupların tecavüzüne maruz kalmışlardır. Bu gençler "Habeşistanı aklınıza getiriniz.. diye bağırıyorlardı. Zabıta, İtalyanları himaye etmek ve kendilerini gemilerine kadar götürmek mecburiyetinde kalmıştır.

Hikâve

Yazan:

Ayna

Muzaffer Esen

Doktor düşüncesinde belki haklıdır: O hergün hastasına iyi olacağını söylüyor. Fakat hasta her aynaya bakışında bu cümlelerin aldatıcı bir yalandan ibaret olduğunu anlıyor. Doktor bu son eğlencesi elinden alınan hastanın ne kadar üzüleceğini hiç düşünmedi.

Bu ayna, hastanın hayalini uyandıran, onu hatırlarile, dünya ile birleştiren son oyuncu idi. Fakat doktor bu noktayı nedense anlamak istemedi ve aynasını elinden aldıkları dakikada Sacide düşündü: "Artık ölüyorum.."

Şimdi zavallı genç kız ikide birde ellerine bakıyor, her bakışında parmakları biraz daha uzamış, elleri biraz daha incelmış gibi geliyor ona... Belki bu görüş doğru değil.. Ah bir kerecik olsun yüzünü görebilseydi! O vakit ne halde olduğunu anlayacaktı. Aynasını tekrar istedi. Olmaz dediler. Yalvardı, ağladı, "beş dakikacık olsun aynamı bana veriniz, sonra tekrar geri alınız," dedi. Hastabakıcıyı bir türlü razı edemedi.

Bir sabah çorbasını içerken kaşığının arkasında ufak bir hayal gördü. Kaşığının üzerine eğildi. Yemeğini bir türlü bitiremedi. Fakat bu hayal o kadar küçük, bozuktı ki hiçbir şey anlamağa imkân yoktu.

O vakit Sacidenin aklına bir fikir geldi. Bir hastanın aklına gelebilecek bir fikir.

Hürriyet endişesile titriyen bir mahpusun düşünebileceği bir fikir..

Hikâyeye başlarken ufak bir noktayı anlatmayı unutmuştum. Şimdi söyleyeyim. Sacidenin babasından kalma bir evi vardır. Lângaada ufak bir bahçe içerisindedir iki katlı, dört odalı, eski aşıp bir ev.. Evin alt katında gayet ucuz bir kira mukabilinde fakir bir aile oturuyor.. Bu ailenin yedi yaşındaki oğlu Ahmed Sacide ara sıra sever. okşar. ona bir iki bisküvi, biraz şeker, bazan ucuz bir oyun-

cak hediye ederdi. Sacide hasta olunca bu fakir karı koca bir ümide düştüler. Genç kızın kimsesi yoktu. Belki bu evi oğullarına bağışlardı. Onun için Sacidenin hastalığının ağırlaştığını öğrenince bir gün hastaneye geldiler: "Ahmedin ablasını çok göreceği geldi. İzin veriniz de ara sıra çocukla buraya gelip sizi yollayalım.. Biz gelemezsek çocuk uğrasın. Bilirsiniz ya sizi çok sever.. Şimdi evde hergün ben ablamı göreceğim diye saatlerce ağlıyor duruyor!," dediler.

Şimdi Ahmet sık sık hastaneye uğrıyor. Hiç bir zaman gününü kaçırmıyor gibi bir şey.. Ahmet evden aldığı tenbihlere göre hareket eden akıllı bir kukla gibidir. Yatağın yanında sandalyede uslu uslu oturuyor.. Sacidenin istemiye istemiye sorduğu suallere cevap veriyordu.

Ahmedin bir gelişinde Sacide yemek yi yordu. Yemek tepsinde iki tane de tulumla tatlısı vardı. Tatlıları görünce Ahmet annesile babasının bütün nasihatlerini unuttu. Gözlerini tatlıya dikti, arsız arsız sırttı, dilini çıkardı. Ve dudaklarını yaladı.

Sacide bunu görünce Ahmede sordu: "Tatlı ister misin?,"

Çocuk cevap bile vermeden tatlıya atıldı, iki tatlının çocuğun ağzında erimesi bir dakikalık iş oldu. Ertesi hafta gelişinde Ahmedin ilk sözü, yılmış yılmış gülerle: — Abla bugün tatlı yok mu? Cümlesi oldu.

İşte Sacide bu cümleden ilham aldı ve bu fikir üzerinde düşündü. Ertesi gün hemşireye:

— Rica ederim hemşire, dedi. Haniya tenek kutular içerisinde şekerlemeler, bisküviler olur.. Onlardan bir kutu alırsanız ne kadar iyi olur. Ahmet buraya

geldiği vakit kendisine hiçbir şey ikram edemiyorum çok ayıp oluyor.

Hemşire bunda hiçbir mahzur görmedi. Peki dedi. O, üzeri kâğıtlarla sarı olan bisküvi kutuları kapağını beyaz, düz, parlak teneke olduğunu düşünemedi.. Sacidenin bu kapağı ayna olarak kullanabileceğini aklından bile geçirmedi. Eğer bunu sezseydi imkânı yok bu işe razı olmazdı.

Şimdi Sacide ne vakit öleceğini bu zavallı aynadan soruyor, bisküvi kutusu saatlerce dizlerinin üzerinden düşmüyor. Fakat kulakları kırıste.. Kapının önünde bir ayak sesi işitir işitmez derhal kapağı kapıyor ve kutuyu yanı başındaki masanın üzerine bırakıyor.

Şimdi Ahmet her gelişinde, Sacideden beş tane bisküvi alıyor.

Ahmet artık hemen hergün hastaneye uğruyordu.. Sacideye çok acıyan hemşire de onu, bu çocukla konuşurken derdini unuttur sandığı için bu ziyaretlere ses çıkarmıyordu. İnsanlar tuhaftır, bazan merhametli, bazan da merhametsiz olurlar. Hemşire Sacidenin elinden aynasını alırken merhamet duymamıştı. Şimdi çocuğu gizli gizli odaya sokarken bu işi hastaya acıyarak yaptığını mazeret olarak ileri sürüyor.

Çocuk hastanın yanında çok az oturuyor. Afacanın bisküvi yer yemez kaçmak istediği gözlerinden belli. Bir çocuk hastane odasında tabii sıkılır. Her tarafına ilâç kokuları sinmiş bir odada uzun zaman oturmak kolay bir iş değildir. Fakat Ahmet, tıpkı emir alan bir asker gibi annesinin, babasının tenbihlerini harfi, harfine tutuyor.

Sacide budala bir kız değildir. Ahmedin can sıkıntısını annesi ile babasının niçin hergün onu buraya gönderdiklerini pek iyi anlıyor. Hatta birkaç defa çocuğa: "Artık gelme, seni istemiyorum,"

demeyi düşündü. Fakat eğer küçük gelmiyecek olursa belki bisküvi kutusunu elinden alırlardı. Bu ayna, çok kıymetli ayna elinden giderse hali ne olur. Sonra bu bisküvi kutusu iyi kalpli bir ayna olsa gerek.. Bazan kendisini eskisinden daha iyi, daha toplu gösteriyor..

Bir gün Ahmet birdenbire Sacideye sordu:

— Abla, kutuda daha ne kadar bisküvi var?

Obura bak hele! Kutudaki bütün bisküvilerin kendisine verileceğini bildiği halde gene onların kaç tane olduğunu merak ediyor.

— Sacide üşenmeden saydı:

— Tamam otuz

Ahmet başını eğdi.. Derin derin düşünüyör gibidir. Sacide dalgın dalgın her vakitki kara hüylarına tekrar almıştı. Ahmetin sesi yeniden Sacideyi dalgınlıktan uyandırdı.

— Abla, otuz bisküvi günde beş tane den kaç günde biter.

— Altı günde..

Ahmet "yalı, der gibi kafasını salladı. Tekrar düşündü, sonra:

— Abla ne olur, dedi, bana beş bisküvi az geliyor.. Günde on tane vermez misin?

Sacide birdenbire başını kaldırdı ve Ahmede baktı. Bu bakış karşısında çocuk kıpkırmızı oldu. Sacidenin dudaklarından az daha "niçin, suali fırlıyacak tı. Fakat kendini tuttu. Bu suali sormak neye yarar? Sacide her şeyi keşfetmişti. Demek Ahmede babası "üç gün daha dişini sık, üç gün sonra ablan ölecek. Belki son dakikalarında evini sana bağışlar,, demiş olacaktı. O vakit obur çocuğun zihninden şu sual geçmiş olacaktı:

"Ablam üç gün sonra ölürse bisküviler ne olacak.."

Sacide dudaklarında acı bir tebessüm, kutuyu Ahmede uzattı:

— Al, hepsi senin olsun.

Ahmet sevine sevine çıktı. Sacidenin artık aynaya ihtiyacı kalmamıştı. Üç gün sonra gelecek ölümü sükûnetle beklemek üzere uzandı ve gözlerini kapadı.

ten söylemiştim. Dinlemedi beni.. Beni dinleseydi, şimdi, haşarât yatağında emniyet içinde kalır, istediği kadar altın kazanır, devriyelerle, kumandanlarla, askerlerle eğlenirdi. Ne yaparsın ki zamane gençleri söz dinlemiyorlar..

Lansölo, uzun uzun düşündükten sonra Mabeli, sahilin bildiği bir yerine götürmüş, bir sandala bindirmiş, kendisi de atlayarak küreklere asılmıştı. Sandalı bir kaç dakika sonra Nel kulesinin altına varmış bulunuyordu.

* * *

Margarit dö Bürgony, kulenin son katında, heyecanla süsleniyordu. Aşk eksirinin belki bin kere methini işitimişti..

Uzun zamandanberi, büyücülerden, Tıbbi nebat satanlardan, ölülerle fala bakanlardan elde etmiye çalıştığı bu mayı: tesirini biliyordu.

Uşağın şiseyi Büridana verdiği bu saat.. Mabel de şüphe yok icap eden etesunu yaptığı, duasını okuduğu için tes: l kat kat artacaktı.

Büridan tarafından seviceğine emin olunca, kendisi de delikanlıyı, şimdiye kadar sevmediği bir şekilde seviye başlamıştı.

Onun şu dakikada bulunduğu hal.. den çok müteessirdi. Kulenin mahzenlerinden birinde kapalı bulunduğunu hatırladıkça içi sızlıyor ve düşünüyor du.

"Arkadaşlar: nı da bu aşkın hürmetine serbest bırakacağım. Bunlar kim olurlarsa olsunlar.. Acaba kim bunlar? Bence ehemmiyeti yok.. Belki de, kendisine pek sadık oldukları söylenen Bazoğ kraliyle Galile imparatorudur. Onları da taltif edeceğim! Ya onu.. Artık beni seveceği için kendisine vereceğim, şeref ekilini kabul etmemesine imkân var mı? O saadetime iştirak ediyor, demektir.. Şimdiye kadar sevmek aza-

zından başka bir şey tanımayan ben, sevilmenin saadetine de kavuşacağım..

Uşak, Büridanın aşk eksirini içip içmediğini anlamak için içti.

Tam bu sırada Mabel bildiği parolayı vererek Lansölo ile birlikte kuleye girmiş ve nefes nefese merdivene koşmuştu.

Margarit kendi kendine:

— Uşak geliyor, dedi. Bakalım ne haber getirecek. Eksiri içip içmediğini şimdi öğreneceğim..

Koşup kapıyı açtı.. Mabelle yüzüze geldi..

— Sen misin? Nasıl! Niçin? Neden böyle ölü gibi sapsarısın?

Mabel güçlkle kekeledi:

— Kraliçem, hakikaten Büridanı seviyor musun?

— Sen pek iyi bilirsin bunu?

— Kraliçem, sana verdiğim şisede zehir vardı. Aşk eksiri değil, müthiş bir zehir vardı. Bir kaç saat içinde öldürecek bir zehir. Büridan, onu daha içmedi değil mi? Söyleyiniz! Söyleyiniz kraliçem!.. Daha içmedi değil mi?

Margarit şiddetle Mabeli yana itti ve merdivene doğru bir adım attı.

Hayret ve şaşkınlık içinde kalmıştı. Bütün düşüncelerinin, bütün ümitleri nin böyle birdenbire boşa çıktığını görünce, kalbinde elem den çok bir kin uyanmıştı.

Aşağıya ineceği sırada, yukarı çıkan uşağın ayak seslerini işitti. Durdu.. Ve Mabelin elini tutarak teessürle sıktı..

Bir nefeste:

— Şimdi anlayacaksınız?.. dedi.

— Uşak geldi.

Kraliçe şiddetle, uşağın elinde tuttuğu şiseyi kaptı..

Kulakları parlayan bir kahkahayla:

— Boş! - diye bağırdı.

Uşak:

— İçti! - dedi..

— Kimin için?

— Yüzü maskesiz adam için..

O zaman Büridan şiseyi eline alarak dikkatle muayene etti:

— Demek benim için ha!.. Acaba beni böyle bir lütfâ lâıyk gören de kim?

Uşak çıkıp gitmişti.. Büridan likörü kokladı ve onun hiç bir koku taşımadığını anladı..

Arkadaşlarına baktı:

— Bir likör mü? Hem de yalnız bana mahsus.. Bu da ne demek oluyor?

Gotye cevap verdi:

— Bunu her halde sana iyilik etmek isteyen ve senin hapishanede olduğunu öğrenen bir kadın göndermiş olacak..

Büridan şisedeki mayı: kupasına döktü:

— O halde, ben de o meğhul kadının şerefine içeceğim.. Bunun bir ilâç olmadığı da ne malûm..

Gotye bir kahkaha salıverdi:

— Yahut bir büyü!..

Filip ciddi bir tavırla:

— İçme Büridan, dedi.

— Sebep?

— Çünkü o bir zehirdir!..

Büridan titredi. Fakat derhal kendisini toplayarak

— Adam sen de, dedi. - Neden zehir olsun? Zehirse neden yalnız beni zehirlemek istiyorlar da, sizi istemiyorlar. Öldüreceklerse üçümüzü de birlikte öldürürler. Hem bizi, yahut beni öldürmek isteseler geceler, uyu duğun zamanlar ne güne duruyor. Hakkımızda gösterilen mamele, lütf, şu lâtif sofra, şu güzel yataklar, fena - lüğümüzü istemediklerine delâlet etmez mi? İçiyorum.. Bana böyle bir lütfâ bulunan meğhul kadının şerefine içiyorum.. Hatta bu kadın..

Birdenbire sözünü kesti. Az kaldı dudaklarından Margarit dö Bürgony

çıkıyordu. Neredeyse o olsa da diyecek ti.

Fakat gözleri Filibin gözleriyle karşılaştı ve sustu. O anda kupayı dudaklarına götürerek bir yudumda içti..

Gotye:

— Tadı nasıl? - diye sordu.

Büridan damağını çatlatarak:

— Surar mısın? Enfes.. dedi.

— Bir damla bile bırakmadın?

Büridan:

— Çok güzeldi doğrusu.

Filip:

— Tatsız mıydı, yoksa?

— Maalesef öyle.. Kahraman dost - larım şu güllünc şeyi unutalım.. Şu terbiyesiz uşağın, benimle eğlenmesinden güpheleniyorum.. Davamız görü - lürken hâkimlere şikâyet edeceğim.

Gotye:

— Ha.. Evet! Davamız, doğru.. Bize verilen bu ziyafet..

Bu sırada, uşak yavaşça içeriye girerek Büridanın boşalttığı şiseyi alıp götürdü.

Sonra kapıyı kapattı.

Üç arkadaş titrediler. Filip sapsarı kesildi..

Büridan soğuk bir sesle:

— Ne diyordun? - diye sordu..

Dili dolaymaya başlayan Gotye:

— Bu ziyafet, bir dava ile nihayetlenecek ve dava da..

Asabi bir kahkaha koyuveren Büridan:

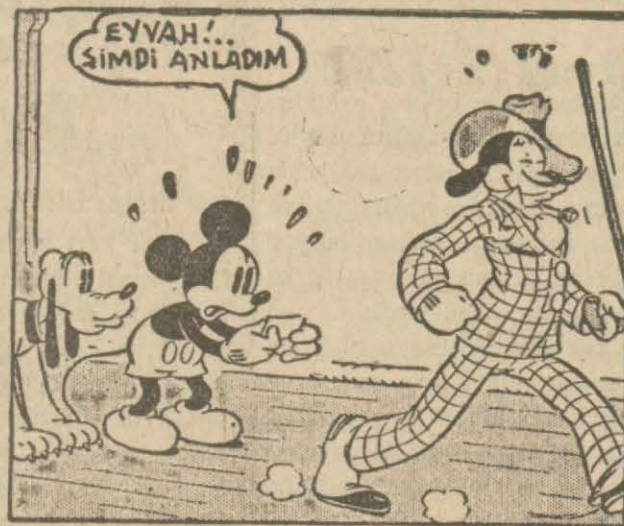
— Asılma ile bitecek! dedi.

Filip: "Büridan, kendisine zehir gönderildiğini biliyor. Onu içmekle de asılmaktan kurtuluyor. Çok hâdperest adam.. diye düşünüyor..

Bu meşum düşünceden kurtulmak için başını salladı:

— Doğru.. Asılacağız.. Sen de benimle Gotye arasında bir ip te sallana - caksın?

MIKI VANTROLOG YAZAN VE ÇİZEN WALT DISNEY

23 TEMMUZ — 1938 CUMARTESİ

Hicri: 1357 — Cemaziyelevvel: 25

İstanbul doğuşu: 4,47 İstanbul doğuşu: 19,34

Mesrutiyetin ilanı 1908

Vakit: Sabah 2,57 Öğle 12,20 Akşam 19,34 Yatsı 21,30 İmsak 2,39

Lüzumlu Telefonlar

Yangın:
İstanbul için: 24222, Beyoğlu için: 44644, Kadıköy için: 60020, Üsküdar için: 60625.
Yeşilköy, Bakırköy, Beşiktaş, Tarabya, Büyükdere, Fenerbahçe, Kandilli, Erenköy, Kartal, Büyükdere, Heybeli, Burgaz, Kınalı, için: Telefon muhabere memuruna yangın demek kâfidir.
Ramî itfaiyesi: 22711
Deniz: 36, 20
Beyazıt kulesi: 21996, Galata yangın kulesi: 40060.
Sihhi imdad: 44998, Müddeiumumilik: 22290, Emniyet müdürlüğü: 24382.
Elektrik Şirketi: Beyoğlu: 44801, İstanbul: 24378.
Sular: İdaresi: Beyoğlu: 44783, Beşiktaş: 40938, Cıballı: 20222, Nuruosmaniye: 21708, Üsküdar - Kadıköy: 60773.
Havagazi: İstanbul: 24378, Kadıköy: 60790, Beyoğlu: 44642.

Taksi Otomobili İstemek İçin

Beyoğlu ciheti: 49084, Beşiktaş ciheti: 36, 101, Kadıköy ciheti: 60447.

Denizyolları

İstanbul acenteliği: 22740, Karaköy: 42362.
Pazartesi Tophaneden 16,30 Mudanya, 20 Bandırma
Salı Tophaneden 9,30 İzmit, 16,30 Mudanya, 19 Karabiga, 20 Bandırma, Galatadan 12 Karadeniz, Sirkeçiden 10 Mersin.
Çarşamba Tophaneden 16,30 Mudanya, 20 Bandırma, Sirkeçiden 15 Ayvalık, 18 Bartın.
Perşembe Tophaneden 9,30 İzmit, 16,30 Mudanya, 20 Bandırma, Galatadan 12, Karadeniz.

Cumartesi Tophaneden 14, Mudanya, 20, Bandırma, Sirkeçiden 15, Ayvalık, 18, Bartın
Pazar Tophaneden 9, İzmit, 90,30 İzmit, Galatadan 8,30 Mudanya, 10,30 İzmir Sür, 12, Karadeniz, 22,20 Mudanya.

Müzeler

Ayasofya, Roma - Bizans, Yunan eserleri ve Çinli Köşk, Askeri Müze ve sarnıçlar, Ticaret ve Sanayi Müzesi, Sıhhi Müze:
(Bu müzeler hergün saat 10 dan 16 ya kadar açıktır.)

Türk ve İslâm eserleri müzesi: Pazartesiden başka hergün saat 10 dan 16 ya kadar ve Cuma günleri 16 dan 17 ye kadar açıktır.

Topkapı Müzesi: Hergün saat 13 den 16 ya kadar açıktır.

Mevlâkât Dışı Deniz Seferleri

Romanya vapurları: Cumartesi günleri 13 de Köstenceye; Salı günleri 18 de Pire, Beyrut, İskenderiye.

İtalyan vapurları: Cuma günleri saat 10 da Pire, Brendizi, Venedik, Trieste.

Avrupa Hattı

Sirkeci İstasyon Müdürlüğü Telefon 23079

Semplan ekspresi hergün Sirkeçiden saat 22 de kalkar ve Avrupadan geleni saat 7,25 te Sirkeciye muvafakat eder.

Konvansiyonel 20,30 da kalkar, 10,22 de gelir.

Edirne postası: Hergün saat 8,50 de hareket eder, 19,33 de gelir.

Anadolu hattı

Hergün hareket eden şimendiferler:

Saat 8 de Konya, 9 da Ankara, 15,15 de Diyarbakır ve Samsun, 15,30 da Eskişehir, 19,10 da Ankara ekspresi, 20 de Adapazarı.

Bu trenlerden saat 9 da hareket eden Ankara muhtelif Pazartesi, Çarşamba ve Cuma günleri Halep ve Musula kadar sefer etmektedir.

MUNAKASA İLANLARI:

Adanada Seyhan sol sahil sulama kanalının temdidî işi kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 598165 lira olan bu eksiltme 28 temmuz perşembe günü saat 12 de Nafia vekâletinde sular umum müdürlüğünde yapılacaktır.

GEÇEN SENE BUGÜN NE OLDU?

* Filistin'in taksimi Avam kamerasında tasvip edilmedi.

İstanbul Radyosu

23 TEMMUZ — 1938 CUMARTESİ

18,30 Hafif müzik Tepebaşı belediyesi bahçesinden naklen, 19,15 konferans, Prof. Salih Murat (Fen muhabeleri), 19,35 saat haberleri, 20 saat ayarı, Granvich radyo hanesinden naklen, Belma ve arkadaşları tarafından Türk musiki (Hicazkâr, Sâzâz, 20,40 hava raporu, 20,43 Ömer Faruk Keleş tarafından arapça söylev, 21 saat ayarı, kestra, 21,30 Necmeddin Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musiki (Hicazkâr, 22,10 müzik ve varyete Tepebaşı belediyesi bahçesinden naklen, 22,50 Son haberler, ertesi günün programı, 23 saat ayarı son.

Bükreş

19, askeri bando, 20 şarkılar, 20,25 plâk, 21,15 cazbanti, 22,45 kafe konser, 24 plâk.

Budapeşte:

18,30 cazbanti, 19,45 radyo orkestrası, 20,30 İtalyan müziği, 23 sigan orkestrası, 24,10 plâk.

Berlin:

19, bando, 20 plâk, 21 valsler, 21,30 radyo orkestrası, 23,30 hafif müzik, ve 24,10 bant, 3 serenatlar.

Varşova:

20 klarnet konseri, 20,30 varyete, 21 müzik, 22,10 şarkılı konser, 23 sürpriz.

— Zaten kendimi çoktan orada görüyorum..

Filip devam etti:

— Eski kahramanlık devirlerinde kral da diğer reisler gibi bir reis olduğundan adalet isteyen senyörleri tutup mahkûm etmeye cesaret edemiyorlardı. Müttevaffa kral Filip, bu usulü değiştirdi. Bizi tevkiif etmek cesaretini gösterdiler. Mahkûm da edecekler... Fakat ben kafamın kesilmesini tercih ediyorum.

Büridan:

— Oh! - dedi. - Kafam ha kesilmiş, ha ipe çekilmiş. Bence hep bir.. Sonu hayata veda değil mi?

Gotye:

— Şimdilik haydi yatalım.. - dedi.

Büridan cevap verdi:

— Pekî! Haydi.. Uyuyalım.. Uyku iyidir.

Gotye, sendeleyerek yatağa gitti. Filip kardeşine yaklaşıp kulağına:

— Soyunma, Gotye... - dedi.

— Niçin? Elbiseyle rahat edemem..

— Büridan ölecek!

— Ölecek mi? Nereden bildin?

Gotye ayılmış ve alıkmıştı. Kardeşinin tavsiyesini dinliyerek yatağa elbisesiyle uzandı.

Filip düşünüyordu: "Büridan bizim payımızı bırakmamakla iyi etmedi. Belki de üç kişiye yetmeyeceğini düşünüyordum.."

Bu sırada Büridan ne'e dolu bir ıslıklı harp havası çalıyor ve düşünüyordu: "Soyunmaya değmez. Zehir bir kaç saat sonra tesirini gösterecek ve ben doktor Şalinenin dediği gibi geçmişlerime kavuşmuş bulunacağım.. Ya içtiğim zehir değilse? Bu benim için çok fena! Maamafih asılarak ölmek zehirle ölmekten daha az eziyetlidir. Ne olursa olsun. Ya bu gece zehirle, yahut ta iki üç gün sonra balta veya ipe öleceğim.."

— Zaten kendimi çoktan orada görüyorum..

Filip sakın bir sesle sordu:

— Büridan, uykun var mı?

Ona, birdenbire sendeleyeceğini görerek üzüntüyle bakıyordu.

— Var, Bonsuvar azizim..

— Bonsuvar kahraman Büridan.. Bonsuvar!

* * *

Bu sırada seri bir ayak sesi işidildi.. geçmiş bulunuyordu. Dışarıdan içeriye hiç bir ses gelmediği için üç arkadaş bunun farkında bile değillerdi.

Gotye güreliye benzer bir şekilde inledi..

Büridan:

— Ne oluyorsun yahu? - diye sordu.

Yatağında büzülen ve hıçkırıklarını boğmak için başını yastıkların arasına sokan Gotye:

— Uykuya dayanamıyacak bir hale geldim. - dedi.

Bu sırada seri ve ayak sesi işidildi.. Üç arkadaş bir sırayla birbirlerine sokuldular..

Bir saniye sonra, kulaklarını canırsa bir bağırış tırmaladı..

Gotye:

— Burası bir hapisane değil, bir cehennem!.. dedi.

Sesler ve ayak patırdıları yaklaşıyordu.

Üç arkadaş gelenlerin kendilerine yaklaştığını anladılar.

Filip hüzünlü bir sesle:

— Cehennem mi? - dedi.

Büridan:

— Anlıyorum, burası bir hapisane değil.. - diye söylendi:

Gotye sordu:

— Ne diye, bağırıyor?

Filip titriyerek izahat istedi:

— Neyi anladım?

— Bulduğumuz yeri..

— Neresi?

— Nel kulesinin mahzeni?

Filip bir iskemlenin üstüne düştü.. Gotye masa üstüne müthiş bir yumruk indirdi. Büridan buluşunun doğru olmasından düşüncesiyle sarardı ve kapı birdenbire açıldı..

Kapı önünde saçları dağınık bir kadın göründü.

Büridan müthiş bir kahkaha fırlattı. Filip titredi ve maskesinin altındaki çehresi morardı. Gotye, elini mevcut olmıyan hançerinin yerine götürdü.

Her üçü de aynı ürperişle:

— Margarit dö Bürgony! - diye mırıldandılar.

— 32 —

NEL KULESİ HAYALETLERİ

Mabel gecenin serinliğiyle ve Lansölonun sarsmasıyla ayıldı:

Bigorn:

— Gözüm çıksın ki, sizi böyle öldürecekini bilseydim, oğlunuzun Jan Büridan olduğunu söylemezdim. - dedi.

Mabel mırıldandı:

— Emin misin? Tamamıyla emin misin? Oh Bigorn, sen mert bir adamsın. Aratma ve bana yalan söyleme.

— Neden emin miyim? Yalan söylüyorsam bir domuz gibi, domuz pazarı meydanında karnım deşilsin, kazanda kaynatılayım.

— Onun oğlum olduğuna emin misin? Büridan hakikaten benim oğlum mu? Evet! Evet!.. Emin misin onun, oğlum olduğuna.. Oh! Anlamıştım zaten.. Onun ölümünü hazırladığım sırada bile ona karşı duyduğum sevgi..

Hayretinden alıkmış Bigorn:

— Ölümünü mü? - diye mırıldandı.. Mabel kendi kendine söylüyormuş gibi:

— Bana adının Jan olduğunu, anasının babasını tanımadığını Betonda doğduğunu söylemişti.

Sonra ellerini uğuşturdu:

— Gece yarısı.. dedi. Saat gece yarısını çaldı.. Bekçi gece yarısını bağırıyordu. Kimbilir! Gel! Gel! Gel!.. Haydi.. Belki daha vakit vardır.

Bigornun kolundan tuttu ve şiddetle çekti.

Fakat bir kaç adım gitmemişti ki tıkanarak durdu.

— Öleceğim.. Öleceğimi hissediyordum. Onu kurtarmadan ölmek! Beni götür. Anneni biliyorsan, dünyada kim seni sevdiyse, onların başı için beni götür. Bacaklarımda kuvvet kalmadı.

Lansölo, Mabeli kucakladı.

— Nereye gideceğiz.. Allah aşkına! Açıkça söyle..

— Çabuk! Çabuk!.. Nehre..

— Pekî..

Bigorn, Sen nehrinin kıyısında nefes nefese durdu:

— Nereye gideceğiz? - diye sordu.

Mabel yere basınca yürümeğe başladı. Yeniden kuvvetini toplamıştı.

Yürüyüşünü birdenbire süratlenştirdi. O kadar ki Bigorn onu ancak koşarak takip edebildi.

Mabel durdu. Elini alına götürdü:

— Artık bir şey görmüyorum. Bir şey bilmiyorum, Lansölo.. - diye mırıldandı.

— Buradayım!..

— Beni götür. Elimden tut! Oh! Bana acıyorsan çabuk götür!

O, istirahat ettiği yadımı beklemekten gene yürümeğe başladı.

Bigorn:

— İyi ama nereye gideceksiniz? - diye mırıldandı..

— Nereye mi? Bilmiyorsun ha? Oğlumun hapsedildiği yere.. O me'l'un kardeşim oğluma zehir içireceği yere! Annesi kurtaramazsa Büridanın öleceği yere! Nel kulesine!

Bigorn titredi:

— Nel kulesine öyle mi? O me'l'un kulenin başına bir iş getireceğini za-

Saçlarıniza dikkat ediniz

(Baş tarafı 9 uncuda)

levi maddelerin tesiriyle saç tamamen kuruyor, kırılmağa başlıyor. İşte artık saç dökülmesi başlamış demektir.

Biliyoruz ki birçok kadınlar eski tarz. da saç yıkamağa dönüşü asriliğe uygun saymıyacaklardır. Bunlar hiç değilse, saçlarını yıkarken iyi bir marka münhal yağlı şampuanlar kullanmalıdır. Hiçbir markayı reklâm etmemiş olmak için burada isim zikretmiyeceğiz. Saçlarını eski tarzda yıkan bayanlarımızın esasen buna ihtiyaçları yoktur.

Resminiz, bu yeni şampuanlarla saçların nasıl yıkanacağını gösteriyor. Evvelâ münhal yağlı şampuan başa damla damla dökülecek. Bütün saçlarbu maddeyle emince baş iyice masaj yapılacak (Şekil 1). Sonra başa sıcak bir havlu salenecek. Sonra havlu kaldırılacak; saçlar, kreşli olmamak şartıyla sıcak su ile yıkanacak (Şekil 2). Sonra saçların üzerine bol soğuk su dökmek lâzımgelcektir (Şekil 3).

Fakat saçları yıkamakla mesele haliletilmiş olmaz. Bilhassa yazın deniz suyu ve güneş kadın saçlarının en amansız düşmanlarıdır.

Mütehasşısar bu iki düşmana mukavemet edecek iki madde bulmuşlardır. Birisi petrol, diğeri hintyağı. Petrol, koku yüzünden tavsiye edilemez. Fakat her güneş banyosundan sonra saçları, i-miş tatlı suyla yıkamak şarttır.

DOKTOR ÇİPRUT
Cildiye ve Zühreviye mütehassısı
Beyoğlu Yerli Mallar Pazarı
karşısında Posta sokağı köşesinde
Meymenet apartmanı. Tel: 43353

Aramızda dolaşanlardan birkaçı:

3 - İnanmı- yan adam

Yazan: Kara Davut

(Baş tarafı 5 incide)

— İstanbulun, imarından sana ne? Eminönünde dört divardan ibaret bir Valide hanı yıkıldı diye bu kadar yaygara koparmaktan maksadın ne?

— İstanbulun imarı bir memleket meselesidir. Sen de benim kadar bu memleketin çocuğusun. Benim memnun olduğum şeyden senin memnun olmaman için hiçbir sebep yoktur. Valide hanının yıkılmasını bir başlangıç olduğu için bayramlıyoruz. Niçin sünnet düğünü yaparız? Hitani erkeklığın bir nevi resmî başlangıcı saydığımız için değil mi? Niçin iki genci birleştirdiğimiz zaman düğün yaparız? Bir yeni ocağın dumanı tütmeye başladığı için değil mi?

— Muharrir değil misin? Bir kere çenen açılmıya görsün. Yahut kalemini eli ne almya gör. Nasıl çıtır çıtır yazarsan tıpkı öyle tatlı söylemesini de biliyor sun. Fakat benim de bildiğim bir şey var: Bu asırda hiçbir şey karşılıksız yapılmıyor. Matbaadan aldığın para ile iktifa eder misin sen? Elbette senin ağzına bir parmak bal çalan var.

Ne imansız adamdı bu? Her şeye karşı itimatsızlık gösterişi ile ne yaman bir cehlin zehrini kusuyordu! İnanmanın ve inandırmayı cemiyette vazife edinmenin faziletine yükselememiş olan bu bedbah tı nasıl tedavi etmeli?

Kara DAVUD

T. C. Ziraat Bankası

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 LİRADAN AŞAĞI DÜŞ-MİYENLERE ikramiye çıktığı takdirde % 20 FAZLASI ile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Yavuz Sezen Diplom terzi

Dünyanın bellibaşlı moda merkezi olan Pariste kadın ve erkek terzilik akademilerinde sanatın bütün yeniliklerini tekemmül ettirerek şeref madalyasıyla taltif dilen ve gene Parisin en büyük kadın ve erkek terzihanelerinde büyük muvaffakiyetlerle çalışmış olan Yavuz Sezen ilk mütehassıs terzi olarak memleketimize dönmüş, Beyoğlu Parkı kapı 113 numaralı Gayret apartmanındaki atelyesinde sayın müşterilerini kabul etmeğe başlamıştır.

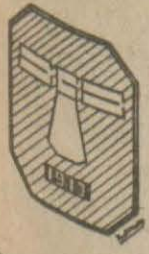
Nafia Vekâletinden

Yüksek mühendis ve fen memurlarına

Yüksek mühendis ve fen mekteplerinden mezun olup da kanunen mükellef bulundukları mecburi hizmetlerini bitirmeden evvel her ne suretle olursa olsun vazifelerini terketmiş olanlarla bu hizmetlerini yapmak için emdiye kadar müracaat etmemiş veya bu husustaki davete icabet etmemiş yahut vekâletçe istenilen tazminatı vermemiş veya ikametgâhları mecbul kalmış olan yüksek mühendis ve fen memurları 3467 sayılı kanun muvakkat maddesi hükmüne tevfikân 1 Ağustos 938 den itibaren üç ay içinde yani Teşrinievvel 938 gagesine kadar Nafia Vekâletine mürakâr kanunî mükellefiyetlerini ifa etmeleri lüzumu aksi takdirde mezkûr 3467 sayılı kanun hükümleri haklarında tatbik edileceğinden alâkadarların bilhassa 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı maddelerdeki müeyyideler üzerine nazardikkatleri celbolunur. (2452) (4509)

Devlet Meteoroloji işleri umum müdürlüğünden:

Umum müdürlüğümüz teşkilâtının teknik ve idari kısımları kadrolarında münhal vazife bulunmadığından memuriyet talebinde bulunulmaması ve bu ilâna rağmen istida ile vukubulacak müracaatlara bu ilânımızın cevap telâkki edilmesi lüzumu ilân olunur. (2431) (4508)

EGE TİYATROSU
Nuri Genç ve arkadaşları
22 temmuz cumartesi
akşamı Şehremini
İnşirah bahçesinde
KOKAIN - ESRAR
Ayrıca Sabriye Tok
sesin kıymetli konseri

HALK OPERETİ
Bu akşam Anadolu
hisarı İdman yur-
tunda.
Salı günü akşamı:
Fakim Altıntepede
Çarşamba: Büyük
dere aile bahçesinde
büyük operet 3
perde

DOKTOR

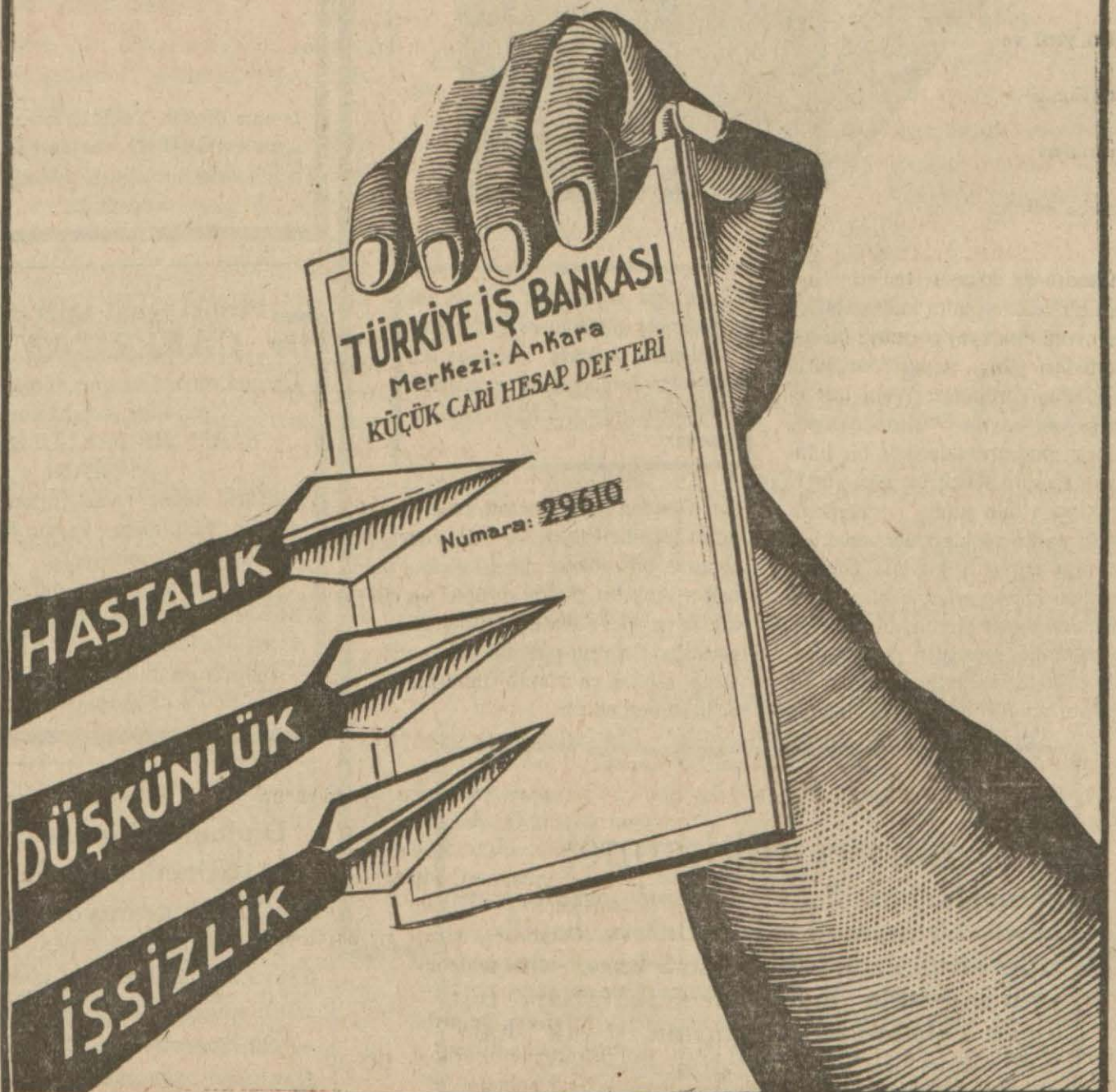
YUSUF P. Eczacıoğlu

Hüdavendigâr caddesi 55. Sirkeci.
Hergün: (10 - 12) ve (14 - 18)
arası hastalarını kabul eder.

Dr. İrfan Kayra
Röntken Mütehassısı

Hergün öğleden sonra saat 3 ten 7
ye kadar Belediye, Binbirdirek Nuri-
conker sokakta Aslaner apartman
No. 8-10

TALİHSİZLİKLERE KARŞI ÇELİK SİPER

Kır gezintilerinizde ve sair eğlencelerinizde.....

ODEON makinanızı unutmayınız!

ODEON No. 5 ODEON No. 1 ODEON No. 9

► ADEMİ İKTİDAR ◀

ve BEL GEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri her eczanede arayınız. Posta kutusu 1255 Hormobin

A L M A N TEKNİĞİNİN

En Son HARİKASI

MENDE

Radyolarıdır

İstanbul, Beyoğlu, Galata, Kadıköy muntakalarile, taşrada vilâyet merkezlerinde acenteler aranmaktadır.

Umumi Vekili Galata Bankalar Caddesi: No. 75 ELEKTRA

Sihirli Göz

Pudra renklerinde inkilâp yaptı

Bu yeni ve sihrâmiz renkleri tecrübe ediniz.

On kadın da dokuzu tenlerine uymayan bir renkte pudra kullanırlar ve yüzleri suni "makyaj görmüş,, bir şekil aldıkları gibi yaşlarından fazla ihtiyarlanmış görünürler. Yeni icat edilen şayanı hayret "Chromoscope,, makinesi, pudra renklerinde bir inkilâp yaptığı gibi sihirli bir göz, mevcudiyetinden bile şüphe edeceğiniz nisbette pudra renkleri arasındaki ahenği ifşa etmiştir, ki, bu, Tokalon müessesesi kimyagerlerine bir çok tabii renkleri esaslı bir tarzda mezcetmek imkânını vermiştir. Artık yüzünüzde plâkalar halinde yapışan adı pudralara nihayet veriniz ve bugün-

Artık sizi yaşınızdan fazla ihtiyarlanmış gösteren ve yüzünüzde "Plâkalar,, halinde yapışan adı pudraları bırakınız ve bir güzellik mütehasssının dediklerini okuyunuz:

den Tokalon pudrasını sihrâmiz renklerini tecrübe ediniz. Yüzünüzün bir tarafına bir renk ve diğer tarafına da başka renk bir pudra sürünüz ve cildinize hangisi daha uygun geldiğini görünüz. Bu yeni pudrayı kullanarak, cazip, sehhar ve adeta tabii bir güzellik temin ediniz.

BAYANLARIN

nazarı dikkatine:

Satın aldığınız Tokalon kremi yazolarının büyük bir kıymeti vardır. Onları bayiinize iade ettiğinizde beheri için 5 kuruş alacak, aynı zamanda kıymetli mükâfatları bulunan Tokalon müsabakasına iştirak hakkını veren bir bilet taktim edecektir.

GRİPiN

Vücudunuzda ağrı, sancı, zıst, kırgınlık, ürperme hisseder etmez hemen bir kaşe

GRİPiN

alınız; rahatsızlığınız hemen geçer.

GRİPiN

Baş ve diş ağrılarına, gripe, soğuk algınlığına, romatizmaya karşı en tesirli ve hiç zararsız ilaçtır.

GRİPiN

İsmine dikkat. Taklitlerinden sakınınız ve GRİPiN yerine başka bir marka verilerse şiddetle reddediniz.

Birinci sınıf Operatör
Dr. CAFER TAYYAR

Umumi cerrahî ve sinir, dimağ estetik cerrahisi mütehasssı
PARİS TIP FAKÜLTESİ S. ASİSTANI

Erkek, kadın ameliyatları, dimağ estetik "yüz,, meme, karın buruşukluğu ve gençlik ameliyatı,,
(Nisaiye ve doğum mütehasssı)

Muayene sabahları 8 den 10 a kadar
Öğleden sonra ücretlidir. Tel 44086
Beyoğlu, Parmakkapı, Rumeli han. 1.

İLAN

Diplomalı bir ebe ve bir hastabakıcı ile bir de hademe kadın aranıyor.

Talip olanlar her gün sabahları Saat 9.30 a kadar Şişli meydanında 201 numaralı ŞİŞLİ cerrahî kliniği sahibi Operatör Dr. Cafer Tayyar Kankat'a müracaatları.

Eğİnlilerin nazarı dikkatine

Matbaa işlerinizi Ankara caddesinde

Burhaneddin matbaasına veriniz

İşlerinizi kendi işi gibi düşünür. Çünkü kendisi de Eğİnlidir.

Telefon: 20845

Bir anketin cevaplarından

JOLI FAM?

NIÇİN

Güzelliği kadar şıklığına da maruf bir bayan yazıyor:

"Güzelliğimi cildimin tazeliğine borçluyum, cildimin tazeliği ise JOLI FAM kremlerine. Hakikaten bir çok kremler kullandım, fakat hiç birisinde JOLI FAM kremlerinin güzelleştirici, gençleştirici hassaları bulamadım. "Geceleri yatarken JOLI FAM'ın hafifce yağlı cinsini ve gündüz tuvaletimde yağsız cinsini kullandım. Birinci haftada cildimde hayrete şayan bir değişiklik gördüm. İkinci ve üçüncü haftaların sonunda hakikaten taze ve cazibeli bir cilde ve parlak bir güzelliğe kavuşmuştum. Bu sebeple JOLI FAM kremleri, tuale, masamdan eksik etmem ve onları bütün Bayan hemşirelerime tavsiye ederim., Bayan M. B.

Dr. Kâmil Gören

Şişli Çocuk Hastanesi Röntgen Mütehasssı
Beyoğlu Taksim, İstiklâl Caddesi (Oskeperan Apartmanı No. 1)
Mavi köşe üstü Telefon: 40128

Pazardan başka hergün saat 15 den 19 a kadar
PORTATİF RONTGEN VARDIR.

Dr. SAADET Kâmil Gören

Emrazı İntaniye Hastanesi Röntgen mütehasssı
Kadıköy Röntgen Apartmanı No. 1 — Telefon 60149

REKTA PATİ

Basur memelerinin ANTİVİRUS ile tedavisi iç ve dış basur memelerinde, basur memelerinin her türlü iltihapları, cerahatlenmiş fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde daima muvaffakiyetle şifayı temin eder.
ŞARK İSPENÇİYARİ LABORATUARİ T. A. S.

Uykusuzluklarda
Umumî bir rağbet
kazanmış olan:

NERVIN

tatlı bir uyku
temin eder

Sinir ağrıları, âsabı, öksürükler, baş dönmesi, baygınlık, çarpıntı ve sinirden ileri gelen bütün rahatsızlıkları
EYİ EDER

Ne nebati ne kimyevî zehirli hiç bir madde yoktur

Berber kardaşlarımızın Piyasada iki misli fiyatla satılmakta olan en kaliteli markalı ve yabancı usturalarını şaşırtan Halk ve Bozkurt markalı usturalarımız piyasaya çıkmıştır. Halk ve Bozkurt usturaları en yüksek İngiliz ve en iyi ve en sağlam ve en meşhur fabrikalarında yapılmıştır. Öz kardaşlarımızın malı olan bu usturaları görünüz ve tecrübe ediniz. Unutmayınız ki: her kardaşın kendi milletinden kası yar olamaz. Sahibi: Fehmi Arda Mehmet Bozkurt Tl.22811 İstanbul.

Türk Hava Kurumu

Büyük Piyangosu

4. üncü keşide 11 Ağustos 938 dedir.
Büyük ikramiye 50.000 Liradır.